

30
71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 842
24 IULIE 1971



În șapte zile

Cu șase ani în urmă, în fața celui de-al IX-lea Congres al P.C.R. tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU arăta că: «Sarcina principală a activității politico-ideologice este de a asigura înarmarea membrilor de partid și a maselor largi cu ideile marxism-leninismului, cu linia politică a partidului în problemele interne și internaționale, în vederea mobilizării lor la realizarea îndatoririlor ce le revin».

«O dată cu dezvoltarea forțelor de producție și ridicarea nivelului de trai — sublinia din nou secretarul general al partidului la cel de-al X-lea Congres al P.C.R. — o importanță deosebită pentru îndeplinirea sarcinii fundamentale a dezvoltării multilaterale a noii orânduiri are intensificarea muncii de educație, formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor».

Consecvența ideologică, pe baza învățurii marxist-leniniste, a fost și este una dintre trăsăturile capitale ale activității partidului nostru, trăsătură care s-a reliefat an de an și a dus în mod necesar la evenimentul dominant al acestor zile: Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative.

Într-adevăr, în magistrala expunere — prezentată cu acest prilej de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — prin care a fundamentat și dezvoltat propunerile de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii, avem argumentul logic rezultat din elaborarea de către Congresul X a tezei privind făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, teză care a pus în fața partidului o problemă ideologică și teoretică nouă.

De aceea, este firesc largul răsănit pe care îl are acum expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative, sint absolut firești adevăratele și încrederea cu care întregul popor primește și își însușește cuvântul partidului.

Opera de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate este menită să asigure ridicarea României pe noi trepte, superioare, ale progresului economic, tehnic și științific, cultural, social și politic, să asigure ridicarea substanțială a nivelului de trai, material și spiritual, al întregului popor. Or, o asemenea uriașă și supercomplexă operă nu poate fi realizată decât printr-un efort general conștient. Munca și activitatea în orice domeniu trebuie să fie rezultatul unei necesități determinate de conștiință. Nu putem construi cu oameni indiferenți, care lucrează funcționărește numai pentru a obține un salariu, nu putem sta împasibili în fața celor care se sustrag de la muncă sau știrbesc proprietatea socialistă. Etapa nouă în care am intrat presupune ca fiecare om al muncii să gândească și să vadă în chip nou, să participe cu pasiune la îndeplinirea sarcinilor care-i revin, să caute să se perfecționeze continuu. Marxism-leninismul, înțelegerea politicii partidului, ne face să vedem adevăratul sens al vieții pe care o trăim, al rolului pe care-l avem în societate, să înțelegem legile dialectice ale dezvoltării societății, ale progresului, și să le folosim. Din multitudinea de scrisori și telegrame ale organizațiilor de partid și obștești, ale miilor de colective ca și din înflăcăratele adevărate exprimate de reprezentanții vieții publice din toate domeniile de activitate, publicate în aceste zile, rezultă nu numai aprobarea unanimă a măsurilor propuse, ci și înțelegerea profundă a imperativului revoluționar al actualei etape. Așa sînt înțelese și măsurile privind mai buna organizare a activității Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, așa sînt privite și lucrările Consiliului Învățămîntului Superior din 16 iulie, la care tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a dat prețioase indicații asupra liniilor directe privind perfecționarea întregului proces instructiv-educativ în învățămîntul superior, a legării acestuia de practică și de cerințele dezvoltării noastre sociale.

Activitatea efervescentă și înnoitoare care se desfășoară în aceste zile pe întreg cuprinsul țării își are puterea și călăuza în liniile directe stabilite de conducerea partidului nostru. Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., întrunit într-o ședință largită, a adoptat soluții și măsuri menite să îmbunătățească activitatea celor mai importante instituții de cultură și învățămînt, din care o parte le-am și văzut de-acum traduse în viață, precum și măsuri pentru îmbunătățirea activității în diferite sectoare ale construcției economice.

Tot în această săptămână s-a încheiat sesiunea Marii Adunări Naționale, la capătul unei activități fructuoase.

Au fost deci 7 zile în care viața țării, viața noastră, a pulsă din plin în toate compartimentele ei. Ar trebui să consemnăm aici efortul remarcabil al lucrătorilor din agricultură angrenați în bătălia pentru stringerea la timp a recoltei și pentru însămînțarea culturilor succesive numai în nouă zile de la strînsul recoltei de păioase, deschiderea noului Șantier național al tineretului de la Tirgoviște, vestile care ne soseseră din întreaga țară despre succesele oamenilor muncii din industrie — printre care lansarea ultimei stăvile a barajului devoror de la Porțile de Fier — și emoționantele manifestări prilejuite de cea de-a 150-a aniversare a nașterii bardului de la Mircești și multe, multe altele.

Trebuie să înțelegem că viața pe care o trăim azi și pe care o vom trăi mâine, cu toate bucuriile ei, este rodul aplicării unei linii ideologice consecvente a partidului nostru care se bizuie pe învățura marxist-leninistă. Că în anii ce vin cuvintele tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, exprimate în expunerea la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative — «Poporul trebuie să acționeze conștient pentru rezolvarea tuturor problemelor ce se ridică în procesul făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate, să-și făurească în mod conștient viitorul» — trebuie să devină o realitate vie pentru fiecare cetățean al Republicii noastre socialiste.

Mihai MİRZA

Marti, 20 iulie 1971

PRETUTINDENI SĂ CULTIVĂM DRAGOSTEA DE MUNCĂ

Amplele dezbateri care au loc pe marginea măsurilor preconizate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, excepționala sa expunere la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative ne-au readus aminte de unul dintre marile scopuri ale societății noastre, formarea aceluși om complex, capabil să dea totul, cu abnegație și pasiune, pentru construcția socialistă și pentru dezvoltarea patriei noastre. Cît de complexă e forjarea acestui om al erei socialiste, pasionat și creator, combativ și luminat ideologic, în spiritul gândirii noastre despre lume, o știe și cel care este tată, și cel care este maestru. S-a vorbit mult în aceste săptămîni despre pasiune și muncă și îmi aminteam de ceea ce spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu că trebuie să facem cunoscut acestui tineret născut și crescut în societatea socialistă despre ceea ce a fost în trecut, despre greutățile, dar și abnegația și adeseori eroismul de care au fost capabile generațiile mai vîrstnice pentru ca ei să aibă astăzi toate condițiile de viață și muncă. Tîn minte anii fierbinți '45-'47 cînd eram și eu tînăr și cînd viața noastră de fiecare zi era o dublă luptă: pentru răsturnarea burgheziei și pentru reconstrucția țării. Tovarășii noștri mai tineri nu știu poate că noi am construit cu muncă voluntară, după orele de producție, stadionul «23 August» și uriașul parc care-l înconjură. Eram foarte conștienți că societatea eram noi și nu așteptam binele plocon de la nimeni.

Trebuie să dezvoltăm la tineretul nostru dragostea de muncă, prin exemplul nostru, prin educația pe care i-o dăm. La noi, la forjă, în diferite ateliere, avem numeroși tineri, și încă tineri foarte buni. N-o să spun că aici e o muncă ușoară — este cald, este zgomot — dar afirm cu toată convingerea că e frumoașă și plină de satisfacții. Și totuși fenomenul fluctuației mai persistă. Iată un exemplu. Din cei 40 de tineri care își făceau ucenicia la locul de muncă au rămas doar 5. Pentru noi fenomenul a fost preocupant și mereu i-am căutat explicații. Pe de o parte, cred că tarifele de încadrare nu fac încă diferențierea potrivită între forjori, care sînt supuși unei solicitări fizice mai mari într-o ambianță de lucru mai grea, și alte categorii, ca de exemplu rabotori, strungari etc. Iar pe de altă parte, îmi dau bine seama că avem de combătut o mentalitate și de intensificat educația acestor tineri. La noi, la forjă, totdeauna s-a manifestat o mare soliditate pentru tineretul care venea să învețe meseria. Am ajuns să fim și pedagogi, să ne ocupăm de etapele de creștere a fiecăruia. Am căutat locurile de muncă cele mai potrivite, chiar cele mai ușoare, ca ei să se obișnuiască cu specificul de lucru, să se familiarizeze cu atmosfera de forjă. Am manifestat, și o facem și în continuare, o mare înțelegere. Dar acum sînt încredințat că trebuie să intensificăm procesul și metodele de educație, ca fiecare să fie convins că în orice domeniu de activitate nu se poate activa fără o participare conștientă și fără înțelegerea clară că fiecare este dator să-și aducă contribuția la dezvoltarea societății noastre socialiste. Formarea conștiinței socialiste e un proces de lungă durată, la care participă multe nuclee sociale: familia, școala, uzina. Dacă undeva pe această rețea se greșește sau se face o treabă de mintuală, rezultatele sînt dure-roase. Aș zice că, în primul rînd, pentru individ ca ființă socială. Căci nu este ceva mai rușinos și mai trist decît să vezi un bărbat tînăr fugind de muncă sau căuțind un ciștig ușor, fără efort. Trebuie să cultivăm în familie, în școală, pretutindeni, dragostea de meserie. Să îmbinăm deci, așa cum s-a spus de multe ori în aceste zile, preocupările economice cu cele ideologice și educative.

Hristache ANTONACHE
maistru principal la uzinele «23 August»
Erou al Muncii Socialiste

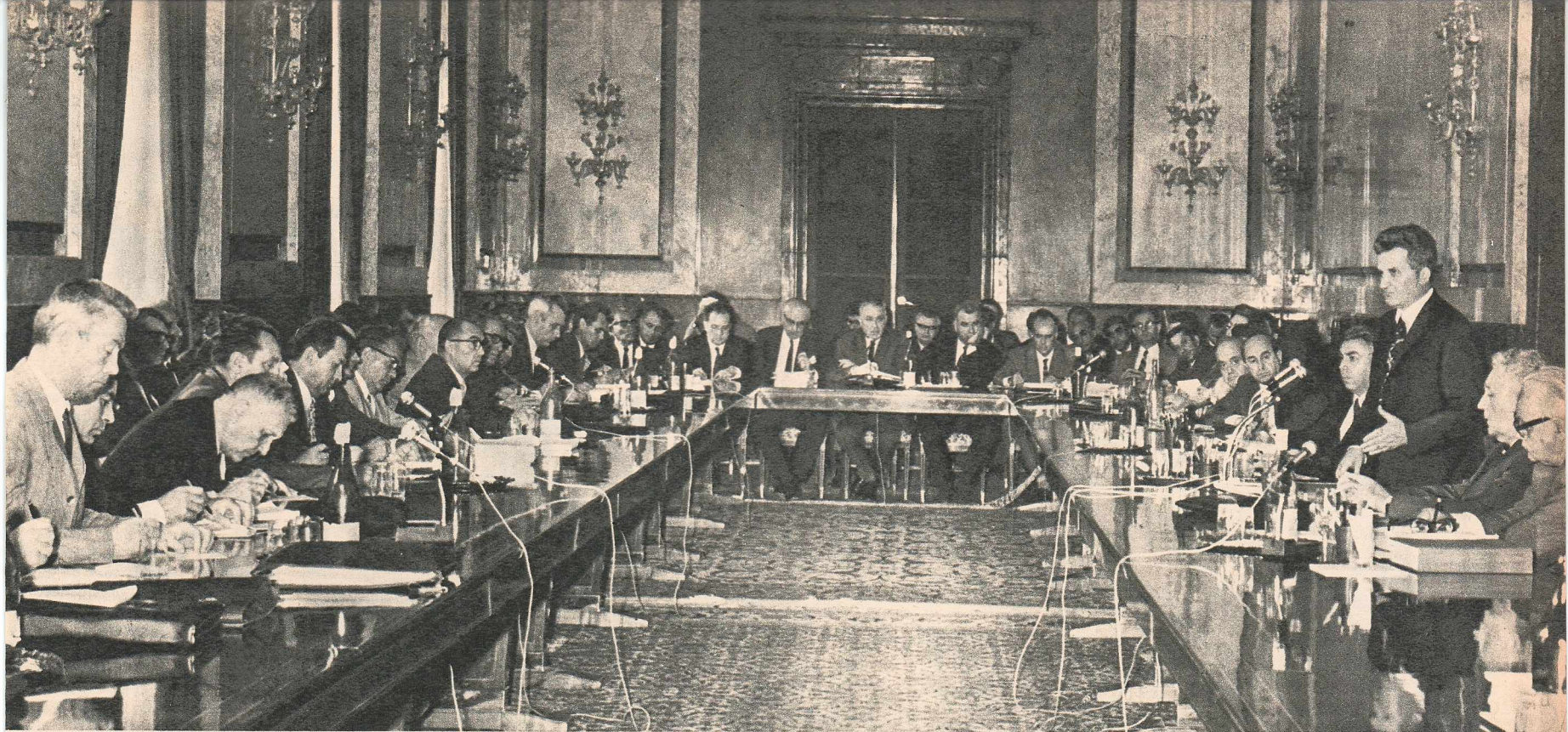
MAI MULTĂ FERMITATE ÎN MUNCA EDUCATIVĂ

Ar fi nedrept dacă n-am recunoaște, ba chiar dacă n-am preciza cît se poate de des, că nu a existat în toată țara noastră, de-a lungul ultimelor decenii, vreo acțiune de mare amploare la care să nu fi participat și tineretul. Hărnicia și priceperea tinerilor, entuziasmul lor în muncă sînt calități pe care noi, cei mai în vîrstă, le recunoaștem. Dar acest fapt nu ne împiedică să observăm și excepțiile, adică să nu judecăm pe acei tineri căzuți parcă din altă lume, care par a avea rolul de asistenți ai muncii. E adevărat că orice pădure are uscăturile ei, dar datoria noastră este aceea de a le descoperi încă din primăvară, adică de la început, și a le înlătura.

În comuna mea, chiar pe stradă aș putea spune, se află un asemenea exemplar, un tînăr care a uitat sau poate nici n-a știut vreodată că și el are datoria, ca toți oamenii, de a munci, de a se hrăni pe sine și de a sprijini comuna prin puterile sale. Ce a făcut vecinul meu? E greu de spus, de aceea aș putea preciza ce n-a făcut. Mai întîi și-ntîi el n-a fost în stare să țină pasul cu colegii lui și a rămas repetent. În sfîrșit, a terminat liceul. Trebuia să-și ducă școala pînă la capăt, mi-am zis. Numai că el ar fi vrut să facă și facultate, ceea ce n-a mai fost în stare. A încercat o dată, a picat, a încercat a doua oară, a picat. Dacă prima dată, mi-am zis mai mult în glumă, a avut ghinion, a doua oară m-am convins că nici el nu e pentru învățămînt superior și nici învățămîntul superior pentru el. Ei bine, o să vă mirați dacă vă spun că de cinci ani flăcăul meu tot încearcă la facultate. Încearcă și atît. Și între două încercări, «încearcă să se pregătească», altfel spus, «pierde timpul», împărțindu-l între ceasuri de somn, de plimbare sau curată trîndăvie.

Că taică-său, om în toată firea, îl poate ierta, înțeleg (deși nu sînt de acord), dar cum se poate ca el, tînăr în toată firea, în deplinătatea puterilor fizice, să taie frunză la ciini toată ziua, nu mai înțeleg. Și nu mai pot pricepe cum de ceilalți colegi ai lui, vecini și consăteni, îl mai învrednicesc cu vreo vorbă. «Noi nu admitem — zicea tovarășul Nicolae Ceaușescu — nici în producție, la piese, rebuturi, iar la oameni cu atît mai puțin». Asemenea tineri, după părerea mea, deveniți pensionari fără nici un merit, fără să fi muncit vreodată, sînt rușinea satului și ei merită tot disprețul. Cele cîteva clase de liceu (și nici altceva) nu pot să le dea dreptul de a disprețui munca. Noi avem nevoie la cooperativă de brațe tinere, bune de sapă și de cazma, necesare și la seceră, și la grădina de zarzavat. Statul nostru nu poate să rămînă pasiv la asemenea mentalități și bine ar fi să se atragă atenția părinților și copiilor că toți avem obligația de a munci. Iar acestor tineri să li se dea de lucru și să fie obligați să ia viața în serios, iar noi să-i ajutăm în această direcție. Bine a zis tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea de la Consfătuirea recentă: «Noi purtăm răspunderea pentru viitorul societății noastre și, ca atare, trebuie să lichidăm mentalitatea școlii generale, a liceului de cultură generală de a scoate absolvenți fără nici o specialitate. Ce fel de liceu este acesta care pregătește tineri cărora le e rușine de muncă?»

Ion BECHERESCU
cooperator, Băilești



În ziua de 16 iulie, la sediul Comitetului Central al P.C.R., în prezența tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretar general al Partidului Comunist Român, și a altor personalități din conducerea de partid și de stat, a avut loc ședința Consiliului Învățământului Superior care a dezbătut propunerile Ministerului Învățământului, în vederea îmbunătățirii procesului instructiv-educativ și a sistemului de organizare a învățământului superior. În încheierea lucrărilor a luat cuvântul tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, care a făcut o amplă expunere asupra liniilor directoare privind perfecționarea întregului proces instructiv-educativ din învățământul superior, legării strânse a acestuia de practică, de cerințele dezvoltării noastre sociale.



Marti, 20 iulie, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, însoțit de tovarășii Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Vasile Vilcu și Vasile Patilineț, a avut o nouă și fructuoasă întâlnire cu țărani cooperatori, lucrătorii din întreprinderile agricole de stat și specialiștii de pe ogoarele județului Constanța. Prezența tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** în mijlocul lucrătorilor ogoarelor dobrogene a avut loc la scurtă vreme după vizita pe care secretarul general al partidului nostru a făcut-o în unități agricole și de cercetare științifică din Bărăgan.

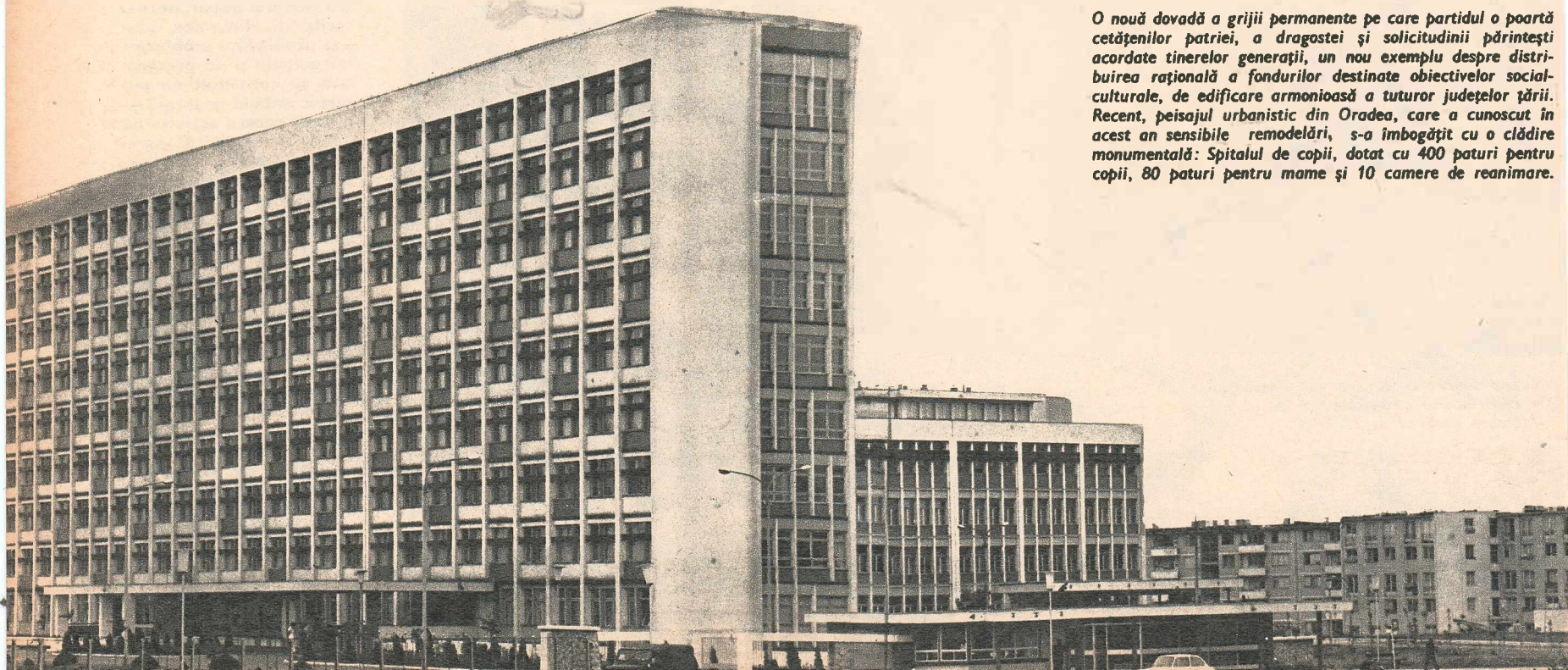
Și de data aceasta, dialogul viu, nemijlocit, dintre partid și popor, dezbaterile vii, dinamice, analiza profundă a problemelor actuale și de perspectivă au constituit un puternic imbold cu largi implicații pentru activitatea oamenilor muncii din agricultura Dobrogei, din întreaga țară. Recenta vizită de lucru a tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** și a celorlalți conducători de partid și de stat a prilejuit din nou o vibrantă manifestare de dragoste și atașament a lucrătorilor de pe ogoare față de partid, de secretarul său general.

Fotografia pe care o publicăm la închiderea ediției vă înfățișează un moment din dialogul purtat de secretarul general al partidului cu specialiștii Stațiunii experimentale pentru culturi irigate — Valu lui Traian.

săptămîna în imagini



Orice s-ar spune, anul acesta am avut parte de o climă generoasă care a slujit din plin activitatea lucrătorilor din agricultură. Deși sîntem în crugul verii și hambarele au prins a se umple cu boabele păioaselor, arșița obișnuită meridianelor noastre nu-și face de cap: pămîntul are, în general, destulă sevă pentru a da, încă în acest sezon, noi recolte. Acum apar evident utile sarcinile stabilite din timp prin ordinul Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor în care li se cerea specialiștilor din unitățile agricole să acorde prioritate recoltării suprafețelor de păioase destinate culturilor succesive. Spre a însămînța încă un milion de hectare de porumb pentru boabe și pentru masă verde precum și diferite alte plante furajere, pentru a obține recolte de legume (fasole, mazăre, spanac, roșii etc.) pe încă 50 000 de hectare, toate lucrările — care urmează imediat după recoltarea păioaselor și se încheie prin însămînțarea noilor culturi — trebuie efectuate în maximum 48 de ore. Ope­rativitatea aceasta reclamă nu numai un mare volum de muncă, o mare intensitate a lucrului, dar totodată și o calitate, o exigență științifică în efectuarea lucrărilor spre a se putea, în mod real, obține recoltele scontate. În vederea îndeplinirii acestui obiectiv, lucrătorii de la I.A.S.-Coșereni, județul Ilfov, ca și cei din întreaga țară lucrează intens zi și noapte. Fotografia noastră redă o imagine care dovedește că suprafețele destinate culturilor succesive au fost eliberate și s-a trecut la arături. La ora cînd apare revista noastră, în pămîntul străpuns de plugurile auto­tractate boabele de porumb au fost de-acum încorporate și a început miraculosul proces care va da naștere viitoarei recolte.



O nouă dovadă a grijii permanente pe care partidul o poartă cetățenilor patriei, a dragostei și solicitudinii părintești acordate tinerelor generații, un nou exemplu despre distribuția rațională a fondurilor destinate obiectivelor social-culturale, de edificare armonioasă a tuturor județelor țării. Recent, peisajul urbanistic din Oradea, care a cunoscut în acest an sensibile remodelări, s-a îmbogățit cu o clădire monumentală: Spitalul de copii, dotat cu 400 paturi pentru copii, 80 paturi pentru mame și 10 camere de reanimare.

Pășind în noul semestru al anului, oamenii muncii de pe întreg cuprinsul patriei, animați de chemarea Frontului Unității Socialiste, de propriile lor angajamente, sporesc prin noi succese de prestigiu zestrea acumulată în primele șase luni ale anului. Un demaraj puternic cu ample propulsări în toate compartimentele vieții noastre, un an hotărâtor pentru izbînzile întregului cincinal. (Vezi reportajul din pag. 6-7.)

Fotografie de Elena GHERA

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».



◀ Larga și permanentă acțiune inițiată de partidul și statul nostru pentru refacerea și conservarea monumentelor istorice s-a bucurat de o caldă adeziune și din partea micilor cetățeni ai țării. Iată-i, de pildă, pe purtătorii cravatei roșii participînd, alături de cei mari, la lucrările de restaurare a cetății dacice de la Sucidava.

de ce-i mîhnit mercur

În piața municipiului Tirgoviște, ochiul fotografic al revistei noastre a surprins ceea ce îndeobște denumim «o coadă mare». Cu alte cuvinte, un nedorit prilej pentru zeci de oameni de a-și pierde timpul. Pricina «cozii», după cum vedeți și dv., nu era lipsa mărții (în speță, a rațelor albe), ci lipsa de responsabilitate a organizației de desfacere față de cetățenii-cumpărători. Mai concret, pentru sute de rațe nu era pus «să le desfacă» decît un singur vinzător.

la ariușd, după 6 000 de ani

Ariușd (jud. Covasna) este un sat vechi, situat pe cursul superior al Oltului, la jumătatea drumului dintre orașul Sf. Gheorghe și Brașov. Locul respectiv a devenit celebru încă de prin 1910: un arheolog, Laszlo Ferenc, descoperise aici urmele unei așezări neolitice vechi de circa 6000 de ani, în cuprinsul căreia se aflau cantități însemnate de ceramică; o ceramică pictată, admirabil lucrată, dovedind un grad deosebit de civilizație pentru populația din acele timpuri. Această ceramică policromă (vaze, fructiere, vase, cupe, statuete etc.) nu se deosebește aproape de loc de faimoasa ceramică pictată de tip Cucuteni, descoperită de partea cealaltă a Carpaților, în Moldova.

Săpăturile de la Ariușd au fost întrerupte în 1925, o dată cu decesul arheologului care descoperise așezarea neolitică. Au fost însă reluate în 1968, sub conducerea cunoscutului arheolog prof. Ion Nestor, membru corespondent al Academiei, la această acțiune colaborînd dr. Eugenia Zaharia, cercetător principal, și dr. Szekely Zoltan, directorul muzeului din orașul Sfintu Gheorghe.

Acum cîteva zile s-a încheiat actuala etapă a săpăturilor de la Ariușd. Care-i scopul noilor investigații? Ce s-a descoperit pînă acum?

Interviat de noi, prof. Ion Nestor ne-a declarat:

Am socotit că este necesar să reluăm săpăturile de la Ariușd, în Transilvania, și, paralel cu ele, și pe cele de la Cucuteni, în Moldova, unde sapă prof. univ. Mircea Petrescu-Dîmbovița, directorul Institutului de



istorie și arheologie din Iași, pentru a stabili îndeosebi originea comună a celor două variante ale culturii neolitice de care ne ocupăm.

La Ariușd — ne spune în continuare interlocutorul nostru — campania de săpături din vara aceasta a dat rezultate interesante: noi urme de locuințe din milenii IV-III î.e.n. (case cu pereți pictați), multă ceramică policromă, figurine reprezentînd oameni, idoli din lut, animale (în special boi). Într-o groapă s-au descoperit osemintele unui

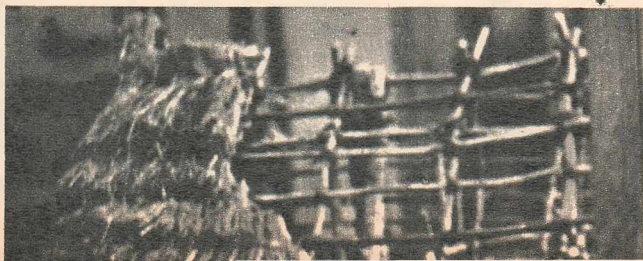
adolescent despre care se bănuiește că a fost sacrificat; lingă ele, un colier deosebit de lung, alcătuit din 300 de plăci din sidex. S-au mai descoperit, printre altele, linguri de acum cinci-șase mii de ani — linguri din lut ars, pictate, majoritatea semănînd cu polonicul de care ne servim azi.

Săpăturile de la Ariușd vor continua și în anii viitori, locul respectiv fiind extrem de bogat în urme din epoca pietrei șlefuite.

Text și fotografii de F. URSEANU

Muzeul din orașul Sf. Gheorghe a reconstituit și a expus un bardei în care locuiau stră-străbunicii noștri din epoca pietrei șlefuite. (Așezarea neolitică de la Ariușd.)

Ceramică colorată, descoperită la Ariușd (jud. Covasna). Vechime: aproximativ 6 000 de ani.

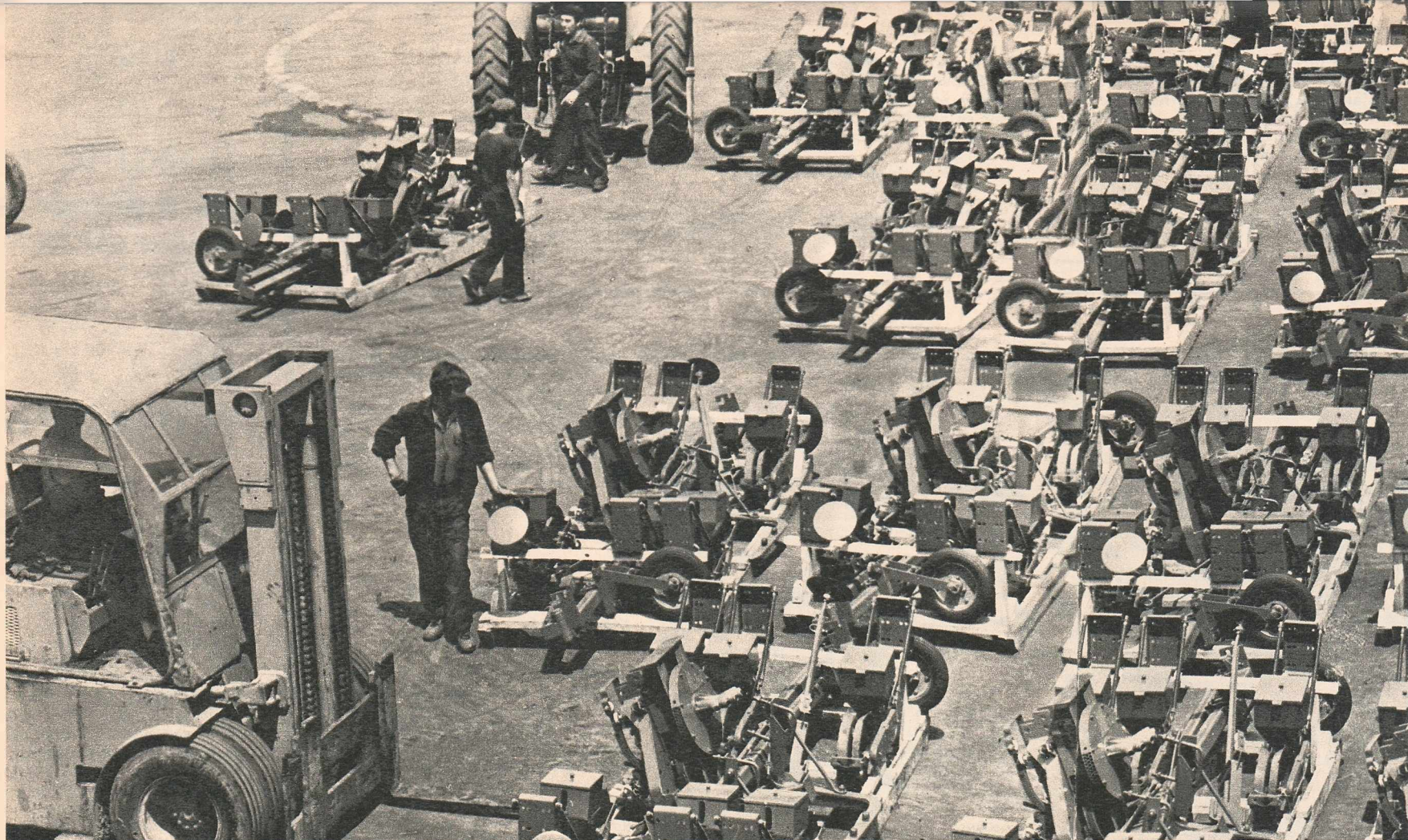


teze și paranteze

de Aurel BARANGA

de senectute

Cuvîntul l-am auzit rostit pentru prima dată de profesorul meu de latinește, Mitriță Constantin, binecuvîntată fie-i memoria, fiindcă nu ne-a fost doar un dascăl de grajuri moarte, ci și un mentor de morală vie. Cînd ne-a tălmăcit cuvîntul senectute, n-a făcut-o în spiritul dicționarului sec, ci ne-a vorbit o oră despre bătrînețe, încercînd termenul de semnificații etice exemplare: senectute: vîrsta respectului, așa cum despre amicitia ne-a spus că e și prietenie, dar, mai ales, sentimentul prețurii reciproce între oameni. M-am gîndit deunăzi la senectute, m-a obsadat vocabula în accepția ei nobilă; vîrstă a stimei; într-o împrejurare nesperată l-am cunoscut pe profesorul și academicianul Alexandru Ciucă, ilustră figură a științei medicale românești. La peste nouăzeci de ani trăiți fără zgîrceenie, după șazeci și șapte petrecuți într-o muncă istovitoare, l-am găsit la masa lui de lucru clasînd hîrtii, punînd ordine în lucrările sale — operă științifică uriașă, de prestigiu internațional — răspunzînd unei corespondențe intense. Cine ar spune că omul plin de o energie neobosită, de o vioiciune a spiritului derutantă, de o memorie prodigioasă, de un interes fără margini pentru achizițiile temporane ale civilizației, se află la vîrsta patriarhilor? După o viață cheltuită prodigios în laboratoare, după ce șazeci și șapte de ani a învățat mii de ucenici — astăzi personalități de glorie ale științei noastre — profesorul Alexandru Ciucă e tot atît de tînăr și plin de toate entuziasmele ca la începuturile drumului său în viață, drum și viață presărate cu atîtea vicisitudini. Îndărăt cu douăzeci de ani și-a pierdut mina dreaptă. A învățat să scrie cu stînga. Cine ar spune că omul din fața mea, liniștit, împăcat, înțelept, dar atît de curios să afle, să învețe, să știe, să cunoască, a trecut de nouăzeci de ani? De unde-i vine puterea? Cine ar putea să-mi dea cheia misterului? Iată însă că turmentat de ipoteze, mă gîndesc la alte lucruri. Vorbim — și bine facem — de necesitatea educării tineretului nostru în spiritul respectului pentru marile valori umane. Ce ar fi să dizertăm mai puțin în ordine teoretică și să trecem la aplicații practice? Am sentimentul că dacă i-am crea acestui dascăl un cadru adecvat, am putea organiza întâlniri periodice cu tineretul nostru, care, ascultîndu-l, ar învăța din prezența lui tonică, stenică și optimistă mai multe decît poate deprinde din lectura celor mai savante exegeze. În acest chip, ne-am conformat și definiției date de bătrînul meu profesor de limbă latinească: senectute: vîrsta respectului.



RITMURILE ÎNALTE ALE SOCIALISMULUI

SEMESTRUL DOI A ÎNCEPUT BINE

Primele șase luni ale anului au încheiat un bilanț rodnic pe întreg cuprinsul țării. Pe ansamblul economiei naționale planul semestrial al producției globale a fost depășit cu 2,6 la sută. O dovadă elocventă a hărniciei, priceperii și spiritului de abnegație, proprii oamenilor muncii, constructorii ai socialismului, o largă amplitudine în dezvoltarea potențialului industrial, în modernizarea economiei, în alegerea acelor opțiuni care să garanteze structura modernă a valorificării superioare a resurselor materiale și umane.

Intrate în hora chimiei, în chingile electrolizei, în cuptoarele oțelărilor, prelucrate în sute de fabrici și uzine noi sau obținute prin munca milioaneilor de agricultori ai țării, bogățiile solului și subsolului românesc și-au redescoperit o dată mai mult importanța și marea lor semnificație în balanța economiei naționale.

Și un fapt demn de notat: depășirea cu 2,6 la sută a producției globale peste prevederile planului a fost realizată într-o proporție de două treimi pe seama creșterii productivității. Un puternic demaraj cu ample propulsări în toate compartimentele vieții noastre, o consonanță intimă între partid și popor, caracterizată pregnant prin concordanța deplină dintre teorie și practică.

Primele succese raportate în aceste zile ale celui de-al doilea semestru ne îndeamnă să rămânem optimiști. Cu atât mai mult cu cât activitatea eroică a unui întreg popor are loc în condițiile în care oamenii muncii din România își exprimă deplina adevărată față de tezele și ideile cuprinse în recenta expunere prezentată de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, privind îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii, document de o excepțională importanță și care va avea fără îndoială un rol determinant în ridicarea muncii politice, ideologice și educative, mobilizând și mai mult pe toți oamenii muncii din România la construirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pe toate planurile, politice și economice, în conformitate cu Directivele celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

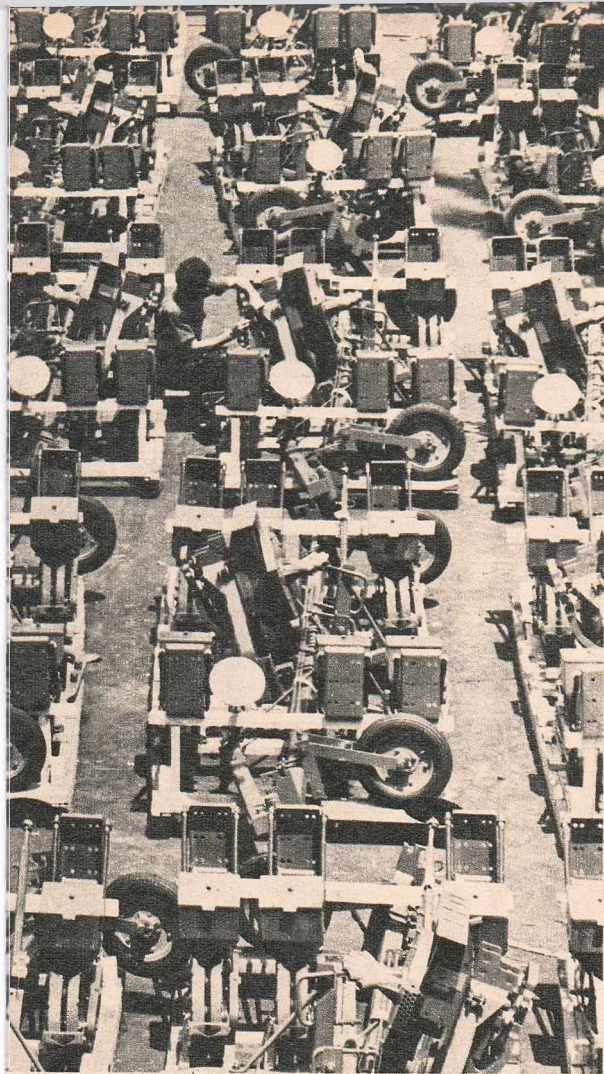
Telegramele sosite pe adresa redacției noastre aduc de pretutindeni dovezi elocvente despre activitatea fecundă,

în aceste zile de început de semestru, a întregului nostru popor, o cheazăie pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor din actualul cincinal. Ele dovedesc că în toate domeniile vieții economice, în fabrici, uzine, pe șantiere, în exploatarea miniere, petroliere, forestiere și pe întinsul ogoarelor, constructorii socialismului continuă tradițiile unei școli a curajului și măiestriei, născută și desăvârșită de-a lungul ultimului pătrar de veac.

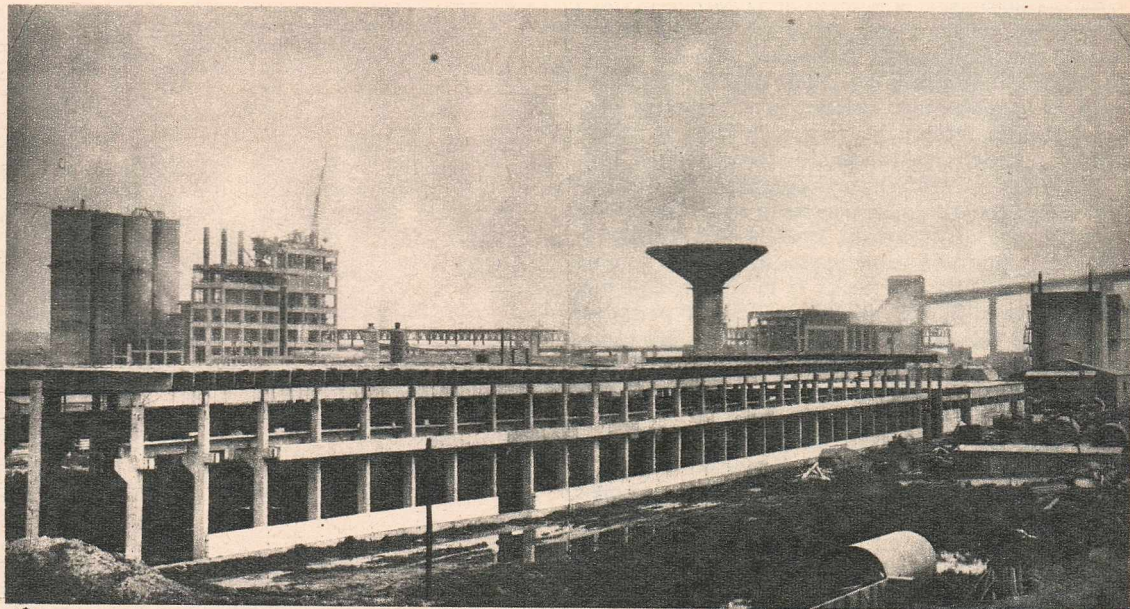
Nu e mai puțin adevărat însă că în unele domenii de activitate mai persistă lipsuri serioase și că aici încheierea primului semestru al anului nu poate fi consemnată prin cuvinte de laudă. Ne referim în primul rând la nerealizarea de către unele unități industriale a tuturor indicatorilor de plan, depășirea consumurilor specifice, întâzieri în construcția unor noi capacități, la insuficienta responsabilitate de care au dat dovadă unele conducători din economie. Carențe serioase care reclamă analiza lor cu maximă răspundere, în spiritul exigenței partinice, deoarece procesul de construcție privește întreaga societate și determină într-o largă măsură atât progresul economic cit și pe cel social. Revitalizarea întregii activități, în conformitate cu recentele propuneri prezentate de secretarul general al partidului va trebui să conducă la o nouă fuziune a teoriei cu practica, la o dinamizare a activității celor ce muncesc cu brațele și mintea. «Pentru a merge înainte spre comunism — a arătat recent tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** — este necesar să îndepărtăm din drum tot ceea ce ne poate crea greutate, atât în dezvoltarea forțelor de producție, în perfecționarea relațiilor de producție, cit și în ridicarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, în formarea omului nou».

Un program însuflețitor și realist — în concordanță strictă cu profilul societății românești din actuala etapă de construcție a socialismului — de modelare și remodelare a conștiinței socialiste, prin aplicarea creatoare la condițiile concrete ale României a principiilor și legilor generale ale socialismului științific. Intrarea în cel de-al doilea semestru al anului va trebui să garanteze îndeplinirea cu succes a tuturor sarcinilor încredințate acestuia an hotărât pentru întreaga perioadă a cincinalului 1971-1975.



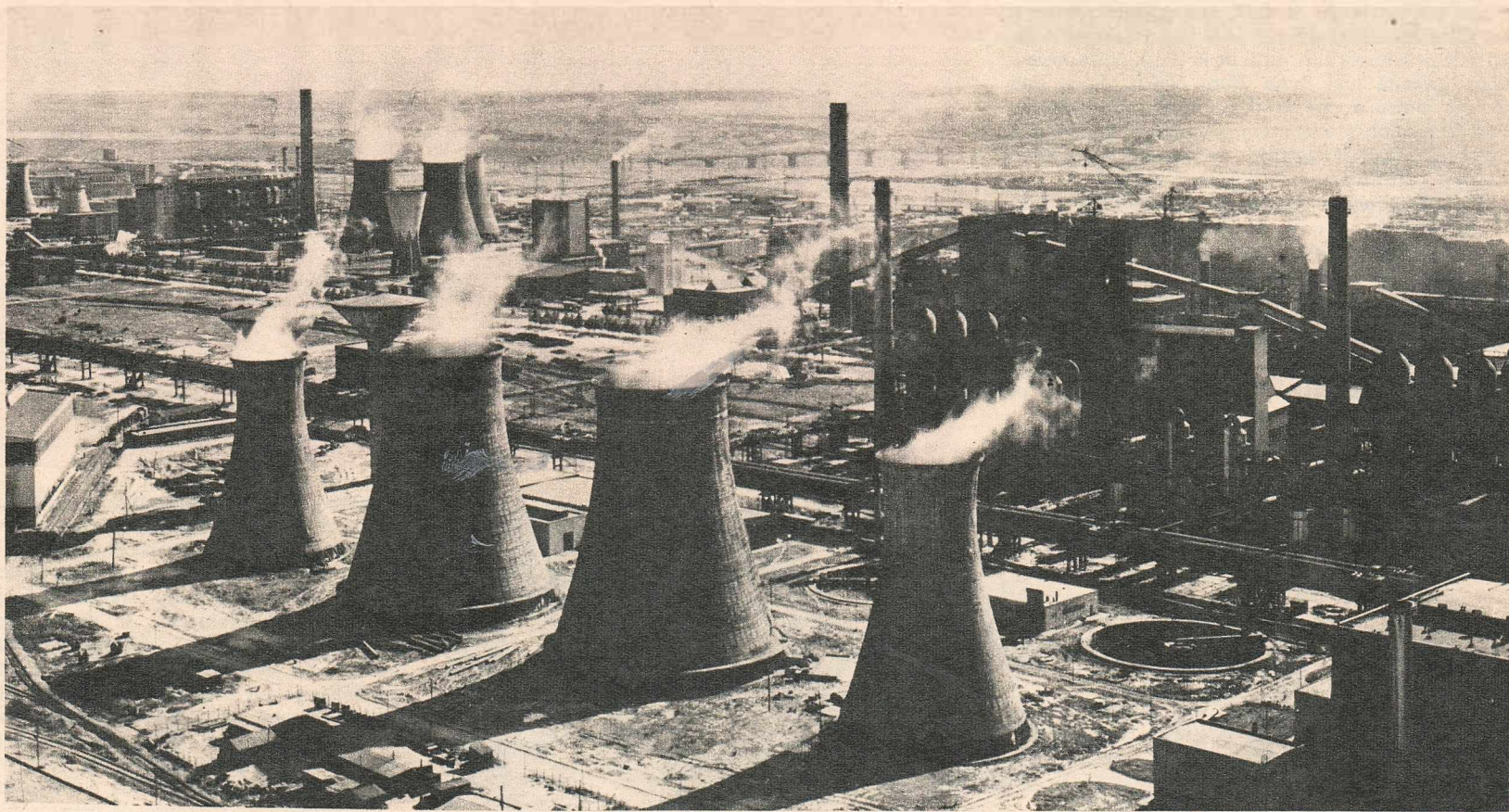


Un bogat palmares și la uzina «Semănătoarea». Fotografia noastră, realizată recent, vă înfățișează noile loturi de combine S.P.C., destinate exportului.



Premieră industrială la marele combinat de materiale de construcții din Chiștag: intrarea în funcțiune a celei de-a doua linii de ciment, cu o capacitate de 320 000 tone anual.

Vedere aeriană a Combinatului siderurgic din Galați, denumit pe bună dreptate inima de oțel a patriei. În primele 6 luni ale anului, acest uriaș organism industrial a adus cea mai însemnată pondere la realizarea celor 51 000 tone laminate, obținute peste sarcinile producției globale din această importantă ramură industrială. Primele zile ale celui de-al doilea semestru al anului debutează printr-o nouă realizare remarcabilă: intrarea în funcțiune a laminorului la cald.



O secvență din activitatea recentă a muncitorilor forestieri din Munții Nemirei. Parchet forestier greu accesibil, altitudine, un anotimp cu ploi abundente și reci. Cei care au pătruns primii aici au fost forestierii de la exploatarea Crăcurele. Și-au deschis drum acolo unde în urmă doar cu câteva luni era imperiul urșilor și cerbilor. Victoria le-a fost facilitată nu numai de curajul și hărnicia lor, ci și de dotarea tehnică superioară: ferăstrăie mecanice, funiculare, mașini de mare rezistență și tracțiune.



Un instantaneu realizat la întreprinderea «Acumulatorul» din București, unitate care produce anual circa 1 000 000 acumulatori, destinate autoturismelor, autobuzelor, electrocărelor și electrostivuitoarelor. În prezent se lucrează la crearea noilor tipuri de acumulatori de 12 V cu 88 A/h, necesare autocamioanelor de fabricație românească.

Dimitrie Bolintineanu, contemporan de generație cu Alecsandri și animat de aceleași idei revoluționare, ne-a dat primul cea mai adecvată caracterizare a «bardului de la Mircești»: «Cu Alecsandri poezia noastră se ruminează». Bolintineanu se referea în mod esențial la faptul că prin Alecsandri aveam pentru prima dată un mare poet român, dominant ca personalitate, prezent în actualitatea imediată și, prin aceasta, participant la făurirea istoriei contemporane lui. Alecsandri aducea o nouă concepție despre poezie; urmînd programul *Daciei literare* el adapta la esențele noastre, localiza forme literare pe care nu le aveam, inventa prin creația sa proprie o literatură ce ne lipsea, descoperea o nouă sursă de inspirație, în folclor și în istorie. Dar mai mult, găsea în folclor un argument istoric pe care-și baza ideile sale politice. Astfel, poezia sa era românească prin structură și formă, dar mai ales prin funcția socială pe care poetul i-a imprimat-o programatic.

Trebuie spus acum, cînd sărbătorim 150 de ani de la naștere, că Alecsandri a rămas în conștiința publică mai ales ca poet. De la debut, cînd publica primele *Doine*, avînd ca model poezia populară, putem spune că poetul deschidea un drum nou liricii românești. El îndrepta în mod subtil dar intenționat literatura română, prea mult bîntuită de influențe occidentale, spre făgașul național și popular. Chiar ciclul *Lăcrimioarelor*, care cuprinde mai ales poezii erotice, dedicate Elenei Negri, la al cărei tragic sfîrșit poetul asistasese, aducea o noutate: renunțînd la expresia accidentală și la melodramatism, poetul privea dragostea nu ca o voluptate, ci ca un sentiment de înnobilitare sufletească; coincidea și din acest punct de vedere cu creatorul popular.

În mare, concepută ca o poezie agitatorică și adecvată unor momente istorice, lirica lui Alecsandri are caracterul de *manifest* sau de *odă*, ambele — forme de afirmare ale unei atitudini politice. Este cunoscut faptul că manifestul revoluției moldovene de la 1848 a fost scris de Alecsandri în versuri — poezia *Către români*, devenită *Deșteptarea României*: «Fericit acel ce calcă tirania sub picioare! / Care vede-n a lui țară libertatea re-nviind, / Fericit, măreț acela care sub un falnic soare / Pentru Patria sa moare, / Nemurire moștenind». De revoluția de la 1848 se mai leagă și alte poeme la fel de înflăcărare: *Adio Moldovei* (scris mai înainte), *15 mai 1848* (salut adresat Adunării de pe Cîmpia Libertății de la Blaj), *Hora Ardealului*, devenită mai tîrziu *Hora Unirii*. Acest imn dedicat Unirii a constituit cea mai cuprinzătoare vibrație patriotică a timpului și rămîne pînă azi una dintre cele mai înflăcărare manifestări în expresie lirică ale patriotismului în literatura noastră.

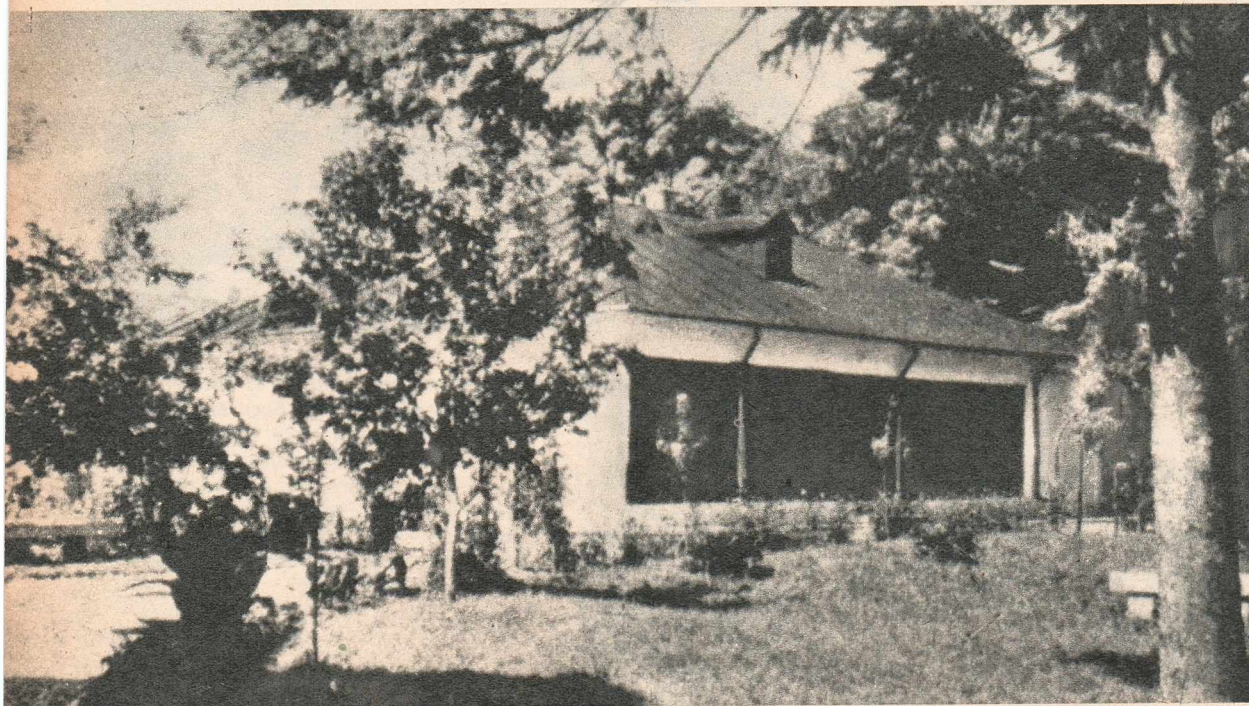
Cu *Ostașii noștri* Alecsandri își confirmă talentul de poet al vitejiei, al demnității țărănești și populare a ostașului român, plecat la război să cucerească independența. S-a vorbit prea puțin despre acest univers țărănesc al poeziei lui Alecsandri, pe care ciclul dedicat ostașilor îl ilustrează în primul rînd. *Peneș Curcanul*, *Sergentul*, ca și multe altele, sînt și rămîn modele ale genului, iar eroii noștri de la Plevna se proiectează ca figuri ale vechiului epos pe care tot Alecsandri l-a ilustrat în *Legende*.

În *Dan, căpitan de plai* și în *Dumbrava Roșie*, legende bazate pe documente istorice și orchestrate

VASILE ALECSANDRI

POETUL PATRIOT

de Emil MANU



pe motive folclorice, Alecsandri creează un gen și se afirmă ca mare și inimitabil poet.

Pastelurile poetului elogiata de Eminescu în *Epigonii* sînt tot un fragment din acel univers țărănesc, popular și vizionar al bardului. Hasdeu le caracteriza ca «sublime» iar Maiorescu le elogia modernitatea pentru epoca aceea. Noi vedem azi în aceste superbe tablouri din peisajul Moldovei legate de biografia și sensibilitatea lui Alecsandri un elogiu adus pămîntului românesc, vedem adevărate ode adresate muncii sau vieții simple și curate a oamenilor din popor: «Sfîntă muncă de la țară, izvor sacru de rodire, / Tu legi omul cu pămîntul în o dulce înfrățire!...»

Pastelurile sînt pătrunse de conștiința de patriot a poetului și aici elementele populare sînt puternic reprezentate, într-o formă mai indirectă, mai figurată. Dar spiritul popular și național al poeziei sale nu poate fi localizat sau izolat într-un ciclu sau într-un volum. Acest spirit circulă ca un fluid prin toată poezia sa, ca și prin toată opera.

◀ Aici,
în acest colț
al Mirceștiului
a locuit Alecsandri.



«Acel rege
al poeziei,
veșnic tânăr
și ferice»
în perioada culegerii
«Poeziilor populare»
și a «Doinelor».

vare accesibilă a artei literare a făcut posibilă apariția lui Eminescu. Titu Maiorescu avea dreptate când la 1886 elogia în articolul *Poeți și critici* lira «multicordă» a poetului.

Noi astăzi îl cinștim ca poet patriot, ca om politic consecvent, ca entuziast revoluționar a cărui viață s-a identificat cu destinul poporului său. Ca scriitor prezent în actualitate și trăind în miezul evenimentelor politice, participând la ele și consemnându-le în expresie literară, Alecsandri e un ideal model pentru contemporanii noștri, așa cum a fost și pentru contemporanii lui. El n-a impus la noi numai conceptul de poet liric, ci și pe acela de poet al poporului, al națiunii, titlu pe care contemporanii i l-au dat și cu care se mândrea.

Un poet robust și solar, hrănit din sensibilitatea țărănească și legat de peisajul autohton, animat de un democratism sincer, prezent în toate manifestările istorice ale patriei și privind cu seninătate viitorul, acesta este Alecsandri, pe care, prin lumina și căldura poeziei, îl putem numi — fără exagerare — contemporanul nostru.

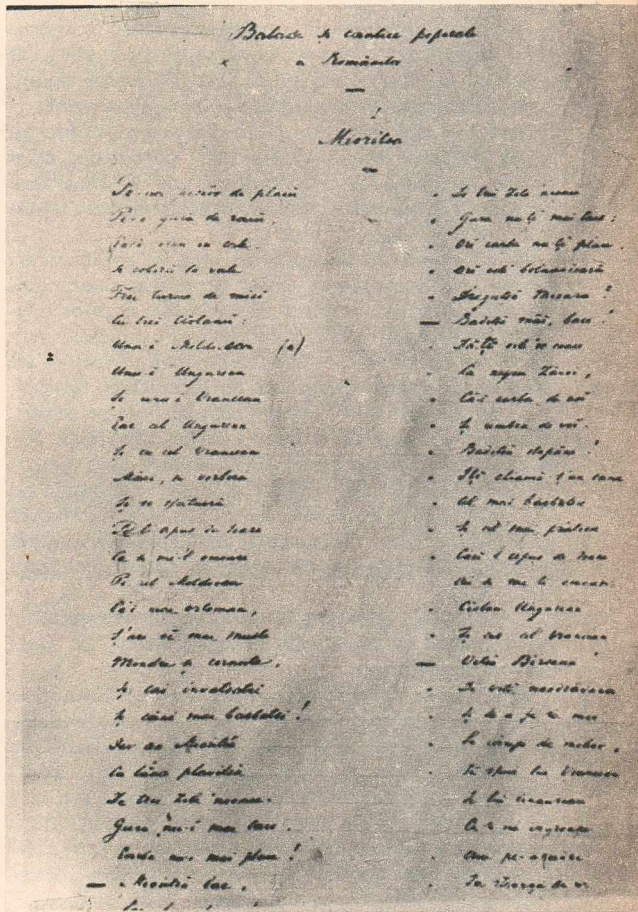
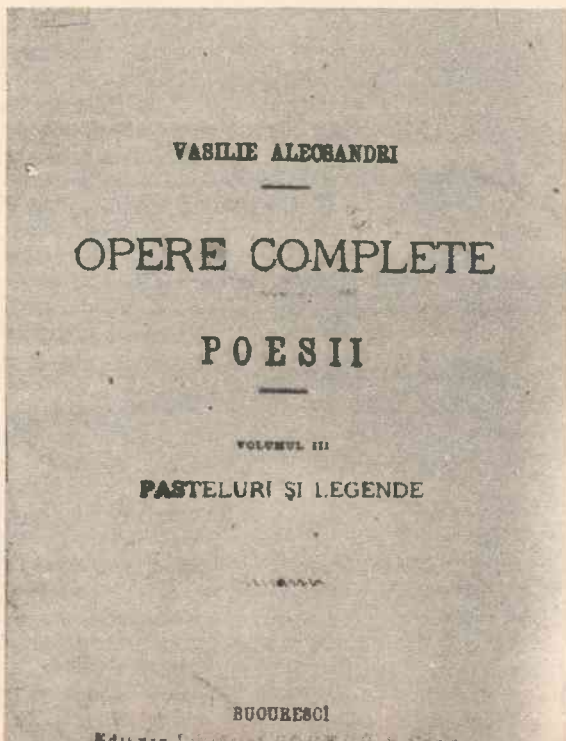
Conștiința etică și estetică a «bardului de la Mircești» e ilustrată și de generoasa sa atitudine față de poeții tineri și în special față de Eminescu. Spre sfârșitul vieții, când o nouă generație elogia un alt mare poet, Alecsandri îl saluta:

«E unul care cîntă mai dulce decît mine?
Cu-atît mai bine țării, și lui cu-atît mai bine.
Apuce înainte s-ajungă cît de sus,
La răsăritu-i falnic se-nchină-al meu apus.»

Era o manifestare a omului cinstit și sincer, dar în același timp manifestarea spiritului său patriotic care saluta pe noul poet național — Eminescu.

În istoria intimă a vieții poetului distingem două ipostaze, ambele de structură apolinică: revoluționarul și bonjuristul Alecsandri care strîngea în emigrație articole pentru revista *România literară*, pe care a condus-o personal ca redactor și administrator, și Alecsandri *maestrul*, acel «rege al poeziei» cum îl numea Eminescu, care-și domina epoca și contemporanii și pe care poeții tineri, cei mai talentați, i-au venerat. Dacă al doilea Alecsandri devenise un mit național, primul Alecsandri a fost un novator, un luptător pe toate planurile, localizînd la noi, într-o sinteză românească, genuri și specii, idei și forme literare. Toti scriitorii pașoptiști au fost multilaterali, dar Alecsandri i-a depășit prin multilateralitatea operei sale.

Un cititor sau un critic cu sensibilitate mai modernă — inerentă în evoluția unei culturi — va descoperi într-o lectură contemporană, suind spre bord prin simbolisți sau prin parnasieni, tonuri uimitor de moderne, fragmente care să pledeze pentru o altă estetică decît cea romantică, dar toată operația nu va demonstra mare lucru și nici nu va schimba opinia despre Alecsandri. Vasile Alecsandri rămîne mare poet prin accesul la realitate, prin totalitatea manifestărilor lui, prin faptul că a atras spre poezie o masă imensă de oameni care altfel ar fi rămas departe de ea. Poate, într-o accepție determinist fenomenologică, această culti-



Manuscrisul
nemuritoarei
„Miorița”,
culeasă de Alecsandri.

Prima ediție
a Operei complete.

de C.N. CONSTANTINIU

DOCUMENTUL FAPTULUI TRĂIT

Micul ecran relatează — ce e drept pînă acum cu destulă zgîrcenie — fapte curente luate, după o formulă consacrată, «direct din viață». Cîteodată o face mai bine, alteori cu o anume stîngăcie (aici intervin și datele personale ale reporterului), dar, oricum, nu ne obligă să rămînem tot timpul în cadrul regizat, pus în scenă cu butaforie și replică studiată la repetițiile de pe platou. Sînt momentele cele mai emoționante, mai verosimile, mai convingătoare. Uneori totul e atît de simplu, nud, cuvintele rostite atît de firești, spontane, încît ai o strîngere de inimă, participi cu fervoare la cele mai aparent mărunte întîmplări cotidiene, a căror semnificație o înțelegi cu atît mai puternic cu cît se detașează din cea mai pură autenticitate. Un reporter și un operator au plecat la Oradea să înregistreze și să comenteze o faptă eroică. Un bătrîn diriginde de poștă apără, riscîndu-și viața, casa de bani, avutul statului. Nu spărgătorul este «eroul» peliculei, ci venerabilul funcționar de poștă. Nu regizorul este «eroul» peliculei, ci oamenii de pe stradă care-și spun, plini de însuflețire, păreri despre funcționar și răufăcător. Nu decorurile studiourilor sînt «eroii» peliculei, ci strada, cu forfota și mișcarea ei continuă, fațadele clădirilor, pomii, circulația vehiculelor.

Dar faptele, întîmplările sînt numai atîtea cîte ar putea încăpea într-o rubrică săptămînală? Ne putem mîrgini numai la o frecvență stabilită într-un plan de muncă și într-un țintar de emisiuni permanente?

Mi-aș imagina ore întregi de relatare a unor fapte eroice și mai puțin eroice care să-mi aducă zilnic în fața ochilor imaginea tulburătoare a vieții, a muncii febrile, a gîndului îndrăzneț, a ideii năstrușnice, pentru că în fiecare zi oamenii își descriu traiectoria lor de inteligență și patos: socotesc, construiesc, modelează, sfîrșesc ceva sau încep ceva. Și opinii nu au numai cei specializați în a avea opinii, care se îndeletnicesc cu meseria de a avea opinii, ci fiecare, cel mai modest gîndește, are o opinie nu numai despre îndeletnicirile sale personale, ci și despre tot ceea ce îl înconjoară: de la observații de natură urbanistică pînă la aprecieri asupra faptelor politice, sociale etc.

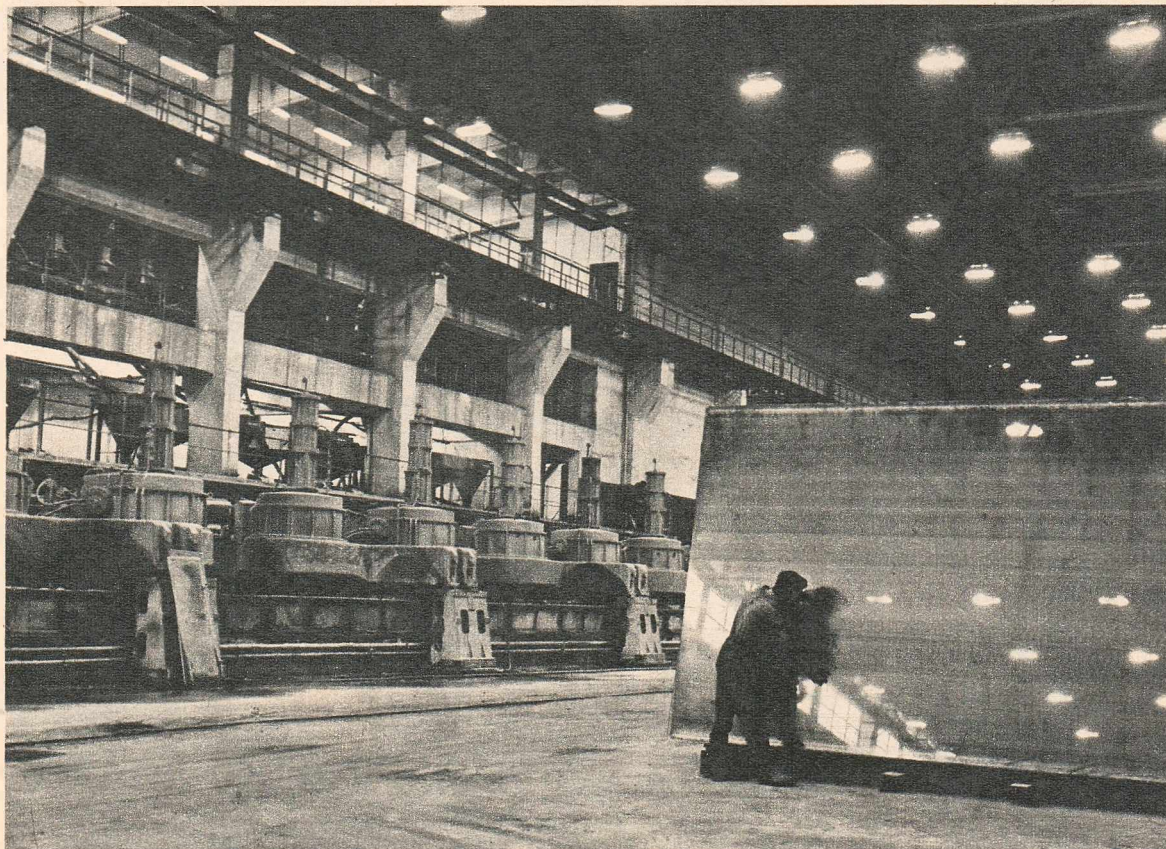
Mi-ar plăcea în fața televizorului să ascult păreri dintre cele mai diverse, chiar simpliste, chiar complicate, pentru că aș simți că am în fața ochilor imaginea diversității vieții, a oamenilor, a eroilor sau a celor mai puțin eroi. Camera de luat vederi — un observator social. O mașină de înregistrat imagini, conversații autentice, păreri, cît mai diverse păreri. M-ar pasiona atunci, probabil, orice problemă. De la problemele unei secții de strunguri pînă la cele ale unui institut de proiectare. Pentru că nimic nu este neinteresant. Nimic nu plictisește. Numai să pătrundem acolo, cu camera de luat vederi, acolo unde faptele vieții se derulează cu adevărat, autentice, reale.

Deci filmul reporterului să nu fie altceva decît un document al faptului trăit. Eroul acestui film, omul de toate zilele.

Bineînțeles, faptele sînt multe, diverse și nu ne-ar putea interesa chiar toate. Aici intervine discernămintul celui care mijlocește întîlnirea noastră cu evenimentul trăit. Nu o ceartă în tramvai sau o altercație într-un magazin, o conversație anostă sau inutilă ar putea reține interesul telespectatorului, ci numai acele secvențe pline de semnificație care să ne proiecteze adevărurile vieții noastre noi, să se adauge experienței proprii, să ne îmbogățească sufleteste. Nu trebuie să ne ferim să pomenim cuvîntul *educație*, în toate sensurile, și în primul rînd în acela care ține de formarea conștiinței noastre socialiste. De la un capăt la altul al țării, *faptele socialiste*, de eroism în muncă, de dezbateri atentă și plină de răspundere a problemelor, de intervenție conștientă într-un domeniu sau altul, de atitudine combativă, faptele creației, ale muncii pline de abnegație, abundă.

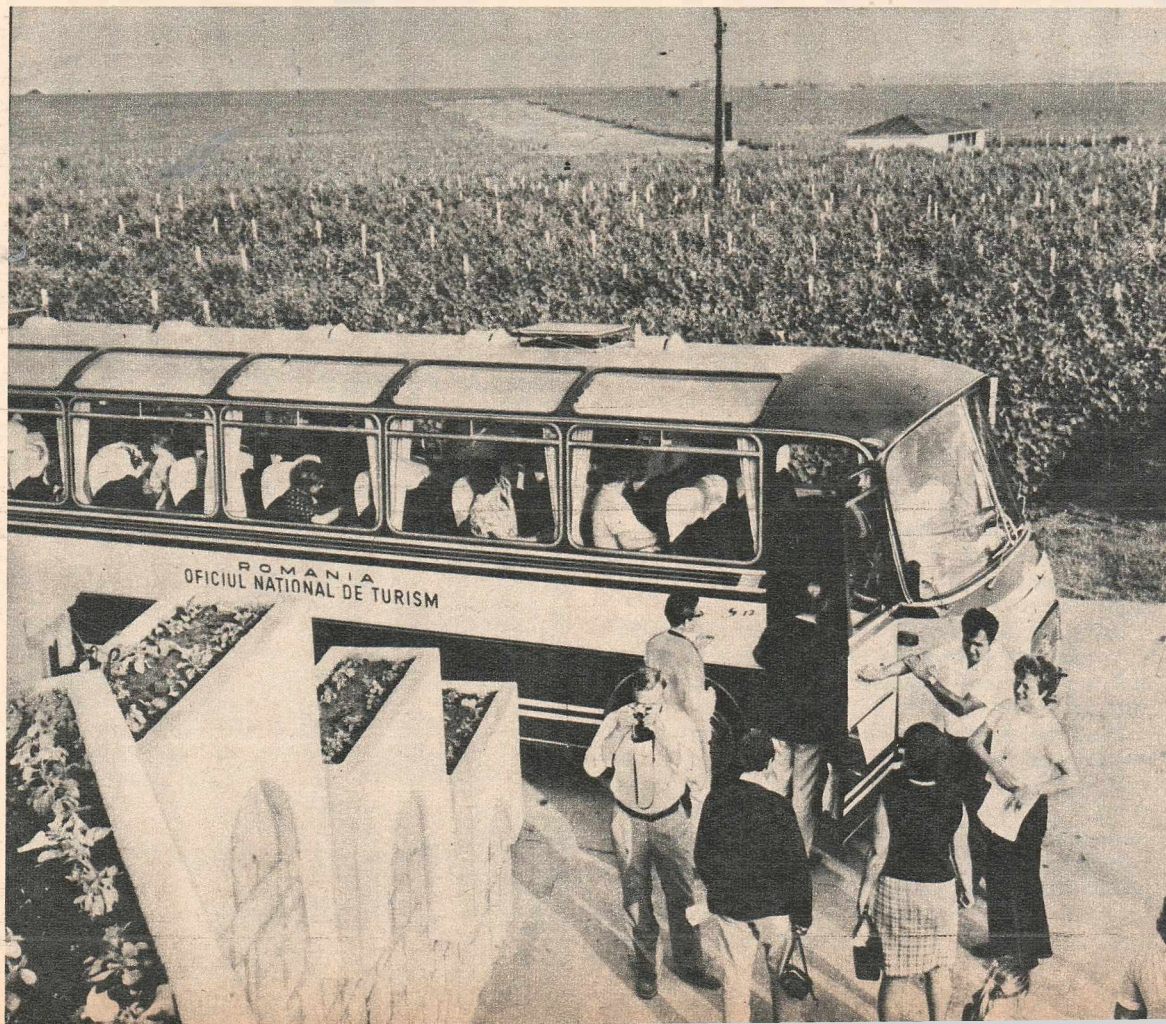
Aceste toate fapte se cer văzute, proiectate, comentate de înșiși beneficiarii lor. În felul acesta, filmoteca televiziunii va deveni cea mai fantastică înregistratoare a epocii, a timpului nostru.

săptămîna în imagini



Peisajul industrial al orașului Buzău s-a îmbogățit cu o nouă și modernă întreprindere: Fabrica de geamuri. Noua unitate și-a atins și depășit toți parametrii proiectați.

Vizitarea litoralului românesc include între altele și asemenea «mici» popasuri bahice la I.A.S.-Murfatlar. «O excursie extrem de agreabilă», au fost de părere și acești turiști, sosiți de peste hotare și fotografiați de corespondentul nostru. Oaspeții au ținut totodată să menționeze «calitățile excepționale» prin care se recomandă aici vinurile Chardonnay, Muscat, Sauvignon, Pinot, Riesling și Băbeasca neagră.



Mândrie, hotărîre
și răspundere.
Iată ce se citește
pe chipurile brigadierilor.



BRIGADIERI PE PLATFORMA

INDUSTRIALĂ A TÎRGOVIȘTEI

...Și munca a început.



Ca și atâtea alte orașe, Tîrgoviște, vechea cetate de scaun, a cunoscut în ultimii ani o nouă tinerețe. Industria este cea care a revitalizat orașul ce părea a trăi numai din amintirea unei glorii de mult apuse. Cu atât mai mult am avut sentimentul noii vitalități a orașului multiseclar, aflînd că aici s-a deschis un Șantier național al tineretului. Aproape 1 000 de brigadieri, de tineri clocotind de entuziasm și dragoste de muncă, participă la lucrările de pe platforma industrială a Tîrgoviștei. Alături de constructori cu experiență, ei vor contribui substanțial la ridicarea Uzinei de oțeluri aliate și înalt aliate, a Uzinei de tablă electrotehnică, a fabricilor de strunguri și de surse de lumină. Niciînd ctitoriile acoperite de gloria secolelor n-au cunoscut în preajma lor atîta freamăt, atîta energie și dinamism. Tinerii de azi, urmași demni ai celor ce-au apărut în timpuri de restriște glia și țara, înalță aici, sub crestele Bucegilor, o altă cetate, o cetate a industriei, o cetate a zilelor noastre. Brigadierii, într-un singur glas, exprimîndu-și sentimentele de dragoste nețărnută, au adresat Comitetului Central al partidului, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU o telegramă în care își exprimă hotărîrea de a lucra fără preget, cu toată energia, cu tot entuziasmul proprii vârstei tinere, de a urma prin fapte prețioasele indicații cuprinse în expunerea făcută la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative.

Ziua de 17 iulie, zi senină de vară, a însemnat pentru orașul cu ziduri atît de evocatoare un mare moment. O mie de băieți și fete au ținut să demonstreze că Tîrgoviște este un oraș mai viu, mai tînăr ca oricînd, contribuind din plin la racordarea sa la industrie, la civilizația socialistă.

Într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre, vom reveni cu o relatare amplă, consacrată muncii eroice de pe Șantierul național al tineretului de la Tîrgoviște.

Consumatorul are (APROAPE TOTDEAUNA) dreptate

raid-anchetă de V. SAVIN și Petre ANGHEL

fotografii de V. BÂRCĂ

La câteva „Alimentare“ bucureștene

Un raid-anchetă despre aprovizionarea magazinelor alimentare? Tema e largă și — profesional vorbind — generoasă. Dar de unde să începem? De bună seamă, de la cei ce vizitează zilnic aceste magazine. Deci, de la gospodine. Soția, mama, sora, vecina oricăruia dintre noi — iată primii interlocutori, perfect axați pe temă, cărora ne putem adresa. Și când «provocarea» a fost lansată oricărui dintre aceste veritabile specialiste în prospectarea și cunoașterea pieței de produse alimentare, răspunsul n-a întârziat să vină vizându-ne direct: — În «Flacăra» — ne-a spus interlocutoarea noastră — ați anunțat, la începutul anului, crearea unui adevărat complex de magazine alimentare pe strada Batiște 17, prin revalorificarea unor vechi spații comerciale cărora

timp de ani de zile li se dăduse altă destinație. Treceți pe acolo să vedeți ce s-a realizat!

Ne-am executat.

Sînt patru magazine: unul de mezeluri-brînzeturi, al doilea de dulciuri-cafea, al treilea — o «Alimentară» cu autoservire (dispunînd de un spațiu de vînzare egal cu al celorlalte trei la un loc) și al patrulea — un centru de piine.

Plimbîndu-mă prin ele, am constatat că numai una dintre cele patru unități corespunde cerințelor consumatorului și se bucură de oarecare afinență de cumpărători: magazinul de dulciuri-cafea. Explicația: unitatea este aceeași cu cea aflată pînă astăzi iarnă în str. Batiște 5, unul dintre cele mai bine asortate și specializate magazine de cafea din București. Ea s-a mutat aci cu «arme și bagaje», fiind în continuare tot atît de bine aprovizionată ca totdeauna, încadrată cu personal de specialitate tot atît de priceput în prăjirea perfectă a cafelei cît și în servirea amabilă a cumpărătorului. Dar celelalte magazine? Cu totul altă situație. La magazinul mezeluri-brînzeturi e «curățenie». Dar «curățenie» în sens figurat: doar cîteva sortimente la raionul de mezeluri (veșnicile slămini, salamuri «București», «Italian» și «Rusesc» etc.). Nici urmă de sortimente superioare: mușchi file, mușchi țigănesc, șuncă presată, salamuri uscate etc. Ba de cele mai multe ori nu se găsesc nici produse mult

mai populare, cum sînt salamul «Poiana» și «Parizerul». Cît privește carnea, aceasta se rezumă de obicei la un singur sortiment: de porc. Mai e și o vitrină pentru pește. Ce conține? Pește proaspăt? Nu a locuit nicînd la această adresă! Poate pește oceanic congelat? Și acesta e un oaspete foarte rar! Un singur sortiment de pește — sărat și afumat — foarte puțin apetisant.

În magazinul alimentar cu autoservire, liniște și calm deplin. O casierită și trei vînzători picotesc în căldura amiezii de vară. «Mălai? Nu avem... Nu, nici șervețele... Dero? Lipsește... Fulgi de porumb? Trebuia să ne vină...» Și așa mai departe. Magazinul e dezasortat pentru că n-are cumpărători — sau invers? Și una — și alta. Am stat de vorbă cu gospodine. Nu mergem la «autoservire» — ni s-a spus — pentru că nu găsim toate mărfurile de care avem nevoie; pentru că la cumpărarea uleiului, a oțetului sau a vinului nu ni se primesc sticlele goale; pentru că nu putem obține produsele pe care le dorim în cantitățile — mai mici decît un kilogram — pe care le solicităm.

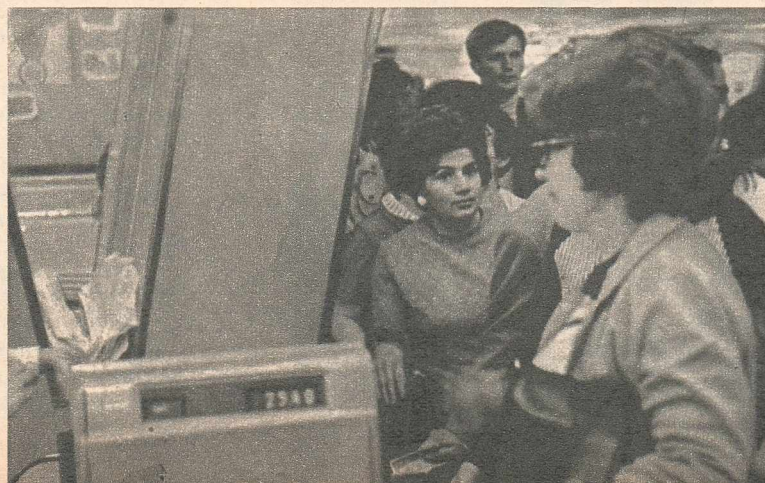
Pentru a lămuri lucrurile ne-am adresat conducerei «Alimentarei» (O.C.L. 1). Nu însă înainte de a vizita și centrul de piine. Unde am aflat că de două luni unitatea funcționează numai jumătate din timpul legal. De ce? Lipsește cea de-a doua vînzătoare. Detașarea sau angajarea a încă unei vînzătoare?! O problemă cu mult prea grea, pe care Filiala sectorului 1 a O.C.L. «Piinea» nu o poate rezolva de peste două luni de zile.

◀ Str. Batiște 17. Un magazin nou cu autoservire, dispunînd de un mare spațiu comercial, dă adăpost unui număr de 8 salariați — cîte 4 în fiecare schimb — care au fost treziți din picoteala amiezii de vară de prezența fotoreporterului și a aparatului său. Niște cerințe ce nu sînt de nerezolvat — diversificarea ambalajelor și organizarea primirii sticlelor goale — ar scoate pe acești salariați din inactivitatea lor și ar face foarte rentabile asemenea unități în care s-au investit mari eforturi financiare și de organizare.

Strada Lipsani. Pe firmă stă scris: «Specialități de mezeluri și brînzeturi». Înăuntru — conserve, muștar, «Supco» și ulei îmbuteliat. Unde sînt mezelurile? Unde sînt brînzeturile? Ce e afară zugrăvit nu mai e înăuntru viu și natural? («Alimentara» O.C.L.2)



Simbătă 3 iulie, ora prînzului, la magazinul cu autoservire «Unic» (I.C.S. Comaliment). Casierita de la raionul mezeluri-brînzeturi s-a... topit. Între timp «coada» cunoaște un proces invers: crește... crește...





La chioșcul «Gostat» din str. Alexandru Sahia, ce desface produsele I.A.S.-«30 Decembrie», găsim doar ouă, câteva cepe sfrijite, roșii (de seară, în plin iulie!) și ardei. Atît! Ba nu: și ceva conserve din producția anului trecut. Și cînd te gîndești că I.A.S.-«30 Decembrie» dispune de grădini și livezi cu o producție considerabilă! Unde sînt legumele proaspete și fructele pe care le produce această mare unitate agricolă? De ce nu sînt ele prezente măcar în propriile magazine și chioșcuri de desfacere?

DE VORBĂ CU UN DIRECTOR DE O.C.L.

Cele aflate la micul complex din str. Batiște nu constituie o excepție, ele reflectînd situația existentă și la alte magazine.

Tov. Ion Ancuța, director în O.C.L. din sectorul 1, ne-a pus cu amabilitate la dispoziție datele cerute.

Aflîndu-ne la începutul lui iulie (nu era încă încheiat bilanțul lunii iunie), nu am putut lua cunoștință decît de cifrele pe luna mai. Din acestea am aflat că livrarea și desfacerea cărnii a depășit planul cu aproape 10% (plan: 316,3 tone, realizare: 344,3 tone). Și totuși la carne au mai fost «cozi». De ce? Repartiția nu coincide cu cererea — pe de o parte — în timp ce sortimentele sînt cu totul la discreția furnizorului («Industria cărnii»-București), întreprinderea comercială neavînd alt rol decît de a vinde ce i se aduce. Ciudat mod de a face comerț, ciudate relații comerciale acelea în care tu, întreprindere comercială, nu ai dreptul să comanzi, ci trebuie să vinzi ce ți se aduce! Departamentul Industriei Alimentare este cel ce hotărăște, întreprinderile comerciale neavînd alt rol decît acela de intermediar pasiv.

Și mai prost stăm în ce privește preparatele din carne, domeniu în care industria mai era datoare comerțului cu importante restanțe încă din lunile aprilie și mai (cam cite 30-40 tone restanță în fiecare din aceste luni). Aceasta ca să nu mai vorbim de lipsa, devenită cronică, a sortimentelor superioare amintite mai sus, dar și a sortimentelor celor mai ieftine (preparatele din carne de vacă, de pildă). Furnizorul căruia trebuie să i se impute aceste lipsuri: I.I.S.-«Mistrețul».

Industria alimentare bucureștenă i se mai pot reproșa

încă multe altele. De pildă cele ce se petrec în aprovizionarea cu lapte (furnizor: «Industria laptelui»-București, aparținînd de C.I.C.L.C.F.). Deși O.C.L.-ul cere să nu i se mai livreze, pentru desfacerea prin rețeaua de magazine, decît lapte îmbuteliat, totuși întreprinderea furnizoare continuă să distribuie, în special în unitățile periferice, și lapte în bidoane. În acestea se găsesc adeseori corpuri străine și, în plus, vinzarea din bidon (făcută adesea în stradă sau în alte locuri deschise) este neigienică, permițînd în același timp unor elemente necinstite să mai recurgă la blamabilul obicei al «botezării» laptelui. Furnizorul argumentează fie prin defecțarea periodică a unor linii de îmbuteliere, fie prin lipsa ambalajelor sau a mijloacelor de transport. Evident că noi, consumatorii, nu vrem să ținem seama de asemenea motive. Există lapte? Există! Atunci «Industria laptelui» să facă bine să-și organizeze astfel treaba încît să nu se mai defecteze nici liniile de îmbuteliere, să nu se mai încurce nici transporturile! Lipsurile de acest fel sînt subiective și pot fi înlăturate. În același timp, o bună organizare a transporturilor ne-ar scuti și de alte neazuri. Contractul O.C.L.-ului cu furnizorul prevede livrarea între orele 24 și 6 dimineața. Or, la multe centre laptele se aduce de cu seară, între orele 21 și 22, iar la altele abia pe la ora 7 dimineața. În primul caz, riști ca laptele să se acrească, în al doilea, stai și aștepti pierzînd timo prețios. Oare e așa de greu pentru «Industria laptelui» să depășească impasul din domeniul transporturilor?

Același tovarăș director ne-a răspuns la întrebarea cu privire la inactivitatea silită a lucrătorilor din magazinul cu autoservire că «cetățenii sînt refractari la acest sistem modern de a face comerț. Dar tot domnia-sa, la insistențele noastre, ne-a dat și explicația acestei «atitu-

dini refractare»: sistemul de preambalare a produselor nu corespunde cerințelor. Or, comerț prin autoservire nu se poate face decît cu produse preambalate. Dar pungile de zahăr preambalate, ca și cele de făină, de orez și altele, pe lingă că sînt de proastă calitate, făcînd ca adesea produsul să se scurgă sau să se degradeze, nu se prezintă decît într-un singur mod: la greutatea de 1 kg (foarte mici cantități de zahăr se livrează și în pungi de 1/2 kg). Or, cumpărătorul preferă adesea, din motive care-l privesc, să ia numai 1/2 sau 1/4 kilogram. Și atunci nu mai vine la «autoservire», ci se duce la băcănă din colț — unde cu același preț își cumpără și alte mărfuri, pe care desigur că le-ar putea țirgii mai repede și mai bine la autoservire. La aceasta se adaugă și faptul, amintit mai sus, că unitățile cu autoservire nu primesc sticlele goale. Dacă rezolvarea problemelor calității ambalajelor (apropo: de ce se poate ambala sarea, un produs atît de ieftin, în pungi de polietilenă și nu se poate face același lucru cu zahărul, orezul etc.? La Fabrica de zahăr din Buzău am văzut asemenea ambalaje. De ce nu se livrează și pe piață? O întrebare la care așteptăm încă un răspuns din partea Departamentului Industriei Alimentare) și a diversificării acestora revine în special industriei — apoi aceea a valorificării sticlelor și borcanelor goale poate fi rezolvată de comerț. «Argumentul» că magazinele nu dispun de suficiente spații de depozitare nu stă în picioare: să se creeze asemenea spații! Cît despre faptul că I.C.V.A. nu ridică la timp și în totalitate stocurile de ambalaje goale din unități, există leac și pentru aceasta: mai întîi critica, apoi măsurile organizatorice necesare.

E clar că cetățeanul nu e refractar la formele moderne de comerț. El e refractar doar la ceea ce nu e spre folosul său. Înlăturarea a ceea ce e necorespunzător cerințelor cumpărătorului — iată ce pretindem astăzi comerțului nostru. Și, pe cit se vede, nu e vorba de nu știu ce fel de greutăți insurmontabile, ci de niște simple probleme de organizare.

Vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu prin mai multe piețe ale Capitalei au determinat luarea în întreaga țară a unui întreg șir de măsuri menite a duce la o mai bună aprovizionare a acestora, la o severă respectare a regulilor de igienă, la un comportament civilizât față de cumpărătorii al lucrătorilor din comerț. Roadele acestor măsuri nu au întîrziat. Și credem că nu greșim dacă aceleași norme, esențiale pentru comerțul socialist, ar fi extinse în toate ramurile acestuia și în primul rînd în sectorul imediat învecinat — magazinele de produse alimentare. Organele de conducere ale comerțului și cele de control au cuvîntul.

Textile și încălțăminte între „DA“ și „NU“

Vă asigur că nici un concurs inițiat de organele comerțului de stat nu va include printre întrebările obligatorii următoarea frază: «Știți de cite ori răspunde «da» și de cite ori «nu» o vînzătoare într-o singură zi?» Și aceasta pentru că există un singur răspuns, chiar dacă sună aproximativ: tot cam de atîtea ori! Dar să nu fim acuzați de teoretizări și să dăm exemple:

- Aveți pantofi nr. 42?
- Da.
- Negri?
- Nu.
- Perforați?
- Nu.

Și uite așa, din magazin în magazin te convingi că lipsește tocmai în ziua respectivă exact sortimentul de care ai nevoie. Nu vrem să se tragă de aici vreo concluzie pripită. De-a lungul investigațiilor noastre prin magazinele de încălțăminte și îmbrăcăminte ale Capitalei (zona Lipscani și Gara de Nord) am putut descoperi, credem, adevărul, oricît de relativ. Se constată, de la bun început, o abundență salutară de produse. «Să ai bani, cite mărfuri găsești în magazine — ne mărturisise un cumpărător — că de găsit nu ne vîităm». «Avem tot ce ni se cere, ne-a spus Ion Moraru — responsabilul magazinului din bd. Duca 5-7; chiar dacă se mai întîmplă să lipsească unele sortimente, nu se poate să nu oferim ceva asemănător doritorilor. Avem circa 2 000 rochii, la ora actuală în unitate, în peste 20 de modele. Acest fapt a făcut posibil ca luna trecută să realizăm planul în proporție de 120%. Sîntem aprovizionați în mod ritmic».

O situație la fel de îmbucurătoare întîlnim și la unitatea de încălțăminte nr. 16 din str. Lipscani 30, unde există peste 15 modele de sandale din piele și peste 20 modele sandale din înlocuitori. În felul acesta ne putem explica faptul că peste 400 din cei 4 000 de vizitatori ai magazinului nu pleacă spre casă fără un pachetel procurat din magazin.

Avantajate și în acest sezon au rămas tot femeile. La magazinul Confecția 13 (Calea Griviței, 88) ne așteaptă de asemenea mii și mii de rochii, iar responsabilul



«Avem mărfuri suficiente, rar se întîmplă să nu satisfacem o cerere. Avem tot felul de confecții și vînzătorii noștri știu să se poarte cu clienții».

Gheorghe Ilie se arată cît se poate de mulțumit de modul în care se face aprovizionarea. La rîndul său, Dumitru Drăgan de la magazinul «Familia» din Lipscani e la fel de categoric: «Avem la ora actuală tot felul de confecții, putem mulțumi toți clienții. Mai sînt însă și unele lipsuri». Ne convingem singuri și consemnăm răspunsurile la capitolul...

AVEM, DAR ALTĂ MĂRIME

Trebuie să recunoașteți, tovarăși de la I.C.R.T.I. (adică de la întreprinderea de comerț cu ridicata textile și încălțăminte), că ceea ce ne-au mărturisit nouă cum-

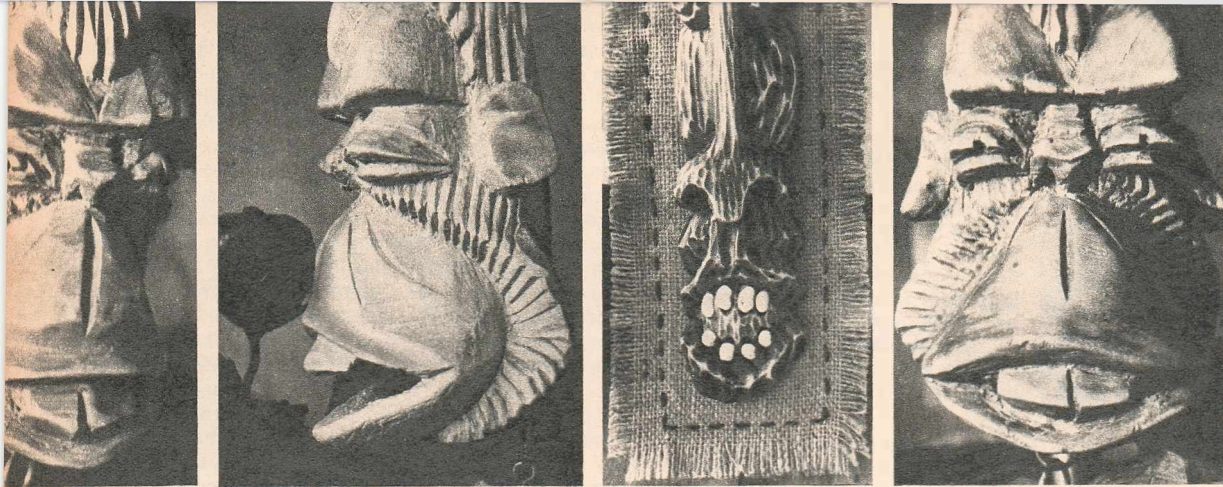
părătorii era adevărul adevărat. Adică lor nu le țin de cald pantofii nr. 43 cînd au nevoie de sandale. Ba cei care poartă 43, cînd găsesc 42 se vaită ca din gură de șarpe. Și ce-i mai rău, e faptul că situația se repetă în mai multe magazine.

...Dau o fugă în Lipscani. Copilul trebuie să fie mai norocos, că-i născut duminică.

- Un pantof din nr. 32, vă rog.
- Vă dau un papuc cu numărul ăsta.
- Vreau eu o pereche de papuci, solicită o mămăică.
- Avem doar numărul 32.

Încep să nu mai cred în zilele norocoase. Astă-iarnă era

(Continuare în pag. 20)



Se «poartă» măștile africane: snobismul incult și agresiv în acțiune. (Somnul rațiunii creează monștri!...)



Se «poartă» erotismul exotic și blazat: gustul dubios în plin atac.



Se «poartă» folclorizarea: denaturarea compromițătoare a artei populare.

Ne alarmăm mereu, — iar omul modern se alarmează consecvent și cu voluptate și n-aș zice că face totdeauna rău — ne alarmăm că civilizația tehnică își creează propriile bumeranguri, că ne producem pe bandă proprii inamici. Vrem mașină dar ne îngrozește poluarea aerului, purtăm tranzistorul în buzunar dar ne obsedează poluarea sonoră a văzduhului, bem cafea dar visăm la cafea decofeinizată care să nu ne polueze ventriculele. Ne e teamă de poluare, și bine facem, și știința luptă ca aerul infestat să nu ne sufocă și ca zgomotele bolnave să nu ne biciuiască nervii. Sintem atenți la marile poluări, e adevărat. Dar iată că ne scapă uneori acele procese mărunte care atacă încet, corosiv, nespectaculos, poate chiar greu sesizabil pentru un ochi nepăsător, ceea ce ne place să numim bunul-gust. Trecem neatenți peste poluarea frumosului.

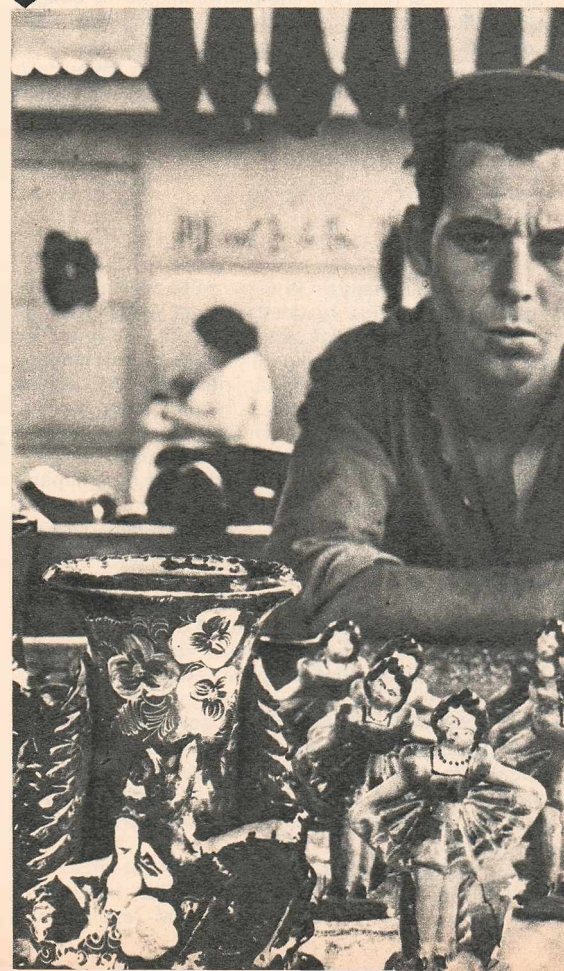
Peste acel frumos care ne formează retina, ne cizelează privirea și contribuie în ultimă instanță la formarea unei gândiri artistice. Adică, în esență, a unei conștiințe sociale.

În spațiul acesta imens și familiar prin care ne purtăm pașii și existența, în strada pe care o batem cu piciorul sau autobuzul, mijloacele informaționale ne iau prin învăluire din toate părțile, ne cheamă ochiul prin afișe, ne ispitesc prin vitrine, ne violentează retina prin jocurile de lumină ale reclamelor. Și, dincolo de informare, avalanșa acestora de gesturi vizuale ne face educația. Bună sau proastă. Adevărul e că edilii Bucureștiului au privit destul de atent în ultimii ani strada, au curățit-o grijuliu de prostul-gust agresiv, au plivit vulgaritățile șocante. Dar, știți bine, buruienile — mai ales cele spirituale — proliferază ușor atunci când lași stratul neplivit fie și o săptămână. Aparatul fotoreporterului nostru și-a fixat zilele trecute obiectivul cu precădere asupra acestora, pentru a ne pune în alertă: atenție, ferțiți din calea uritului!

Nu căutați afișe teatrale pe stradă. Nu căutați afișe proaspete, doar cele vechi mai supraviețuiesc mizere, triste, depășite. Stagiunea teatrală de vară moțâie și cască plictisită, ce să anunțe afișele? Ici-colo, cite o piesuță veche, o comedie care și-a pierdut pe drum suflul și și-a decolorat pinza decorurilor, ici-colo, la Herăstrău sau Arenele romane, cite un spectacol care a fost bine certat chiar de la premieră și care mai agonizează în amfiteatrele pe trei sferturi goale. O stagiune care a dezamăgit adînc, un repertoriu care și-a dovedit șubrezenia și lipsa de responsabilitate educațională își încheie fără glorie existența. Bucureștiul teatral e pustiu, uscat, inert și doar o mediocră revistă din Deva, «Fețe, fețe la revistă», vine (nu pentru prima oară!) în vizită la noi, cu un curaj care ne înmărmurește de fiecare dată, și-și etalează pe afișe un stîngaci și dezbrăcat corp de balet și-și laudă «vedetele» necunoscute și un umor de mina a doua.

Bucureștiul teatral e în vacanță, și-a călcat și vara aceasta cuvîntul — dat și redat în fiecare an — de a purta grija serilor noastre de artă. Bucureștiul teatral a luat-o și el spre litoral, unde se prăvălesc, una după alta, trupele din toată țara cu spectacole îmbătrinite ori submediocre. Iarși prost alesul «Balul hoților» din Piatra Neamț, acea eclipsă de bun-gust în activitatea unui regizor de talent recunoscut, iarși «Logodnicele aterizează la Paris» (în

«Cumpărați balerina, cumpărați siameza! Are ochi, sprîncene, ba chiar și gură. Nu vorbește, nu miaună, nu zgîrie». Adresa «magazinului de artă»: în Obor, pe stînga.



feriți din calea uritului!

cel mai curat stil băcăuan, de astă dată). — comedioare occidentale fără noimă, idei sau măcar haz — iarăși «Omni care a văzut moartea» care speculează de cițiva ani hazul picant și dramaticul accident cu happy-end al lui Ștefan Bănică. Până a se termina stațiunea, teatrele ne informau «Cum se jefuiește o bancă» sau «Spargerea la miezul nopții», firește în registrul comic, dar nu fără a cultiva într-un fel gustul pentru «policierul» dubios. Acum, Bucureștiul teatral tace. Poate că își drege vocea pentru stațiunea din toamnă. Ne cere să avem răbdare până la noile afișe. Dar oamenii și-au pierdut răbdarea. Iubitorii de teatru își simt înșelate așteptările. Teatrul educației socialiste a mers în ultima vreme alături, cam prea alături de drumul său adevărat...

*
Să nu cădeți în ispita vitrinelor. Feriți din

calea capcanei: e plină de perfidii, iar plasa este dublă și ochiurile înguste. Mergi ca tot omul în calea frumosului. Te duc pașii pe căi bătute, știute, consacrate. Te afli pe strada Academiei și dacă nu ai tărie de caracter acolo rămii, în fața vitrinei magazinului de «Decorațiuni interioare». Cu călciile lipite de asfalt. Cu fruntea lipită de geam. Cu sufletul înecat în uimiri candidе. Aici se produce frumosul mărunțel, cel care se agață pe perete, cel care se înghesuie printre cărțile bibliotecii, cel pe care-l atîrni la gît sau îl duci împachetat în hirtie înflorată de ziua onomastică. E frumosul care se insinuează peste tot, care se strecoară în toate ungherele și se amestecă în toată viața noastră. E frumosul care se topește în întreaga noastră existență și ne formează retina, ne fasonază gustul, ne trezește apetitul estetic. Feriți din calea capcanei: din vitrinele

averei dreptate. Nu ne-au invadat balerinele din ghips și nu ne-au dat afară din piața tarabele de tir. Monștrii de lemn nu s-au însămintat prin toate casele. Oamenii mai știu să se și ferească din calea urîtului. Oamenii mai posedă și instinct de conservare. Dar tinerii, care nu au încă toate sistemele de semnalizare în alertă, tinerii pe care elementele de șoc îi pot amuza și pe care originalitățile cu orice preț îi cuceresc, tinerii care nu știu încă să deosebească bine frumosul de pseudofrumos, tinerii aceștia efervescenți și năbădăioși se află totuși în calea agresiunii prostului-gust. Le lipsește antrenamentul recepționării faptului de artă dar nu le lipsește citeodată excesul de încredere în sine. Am colindat într-o seară cîteva case de cultură ale tineretului bucureștean și s-a văzut limpede că cei ce se ocupă de educația tineretului au înțeles ceva din noile documente ale partidului. Tinerii se amuză civilizat, dansează, mă rog, după harul și fantezia proprie, muzica este bună și a noastră. Dar poate că vreunul dintre cei care și-au făcut instrucția plastică la tarabele de tir din Obor și educația «curajului» la westernurile-spaghetti procedează precum cei de la Casa de cultură a tineretului de pe strada Turturele: alături de niște desene

Dintr-un singur foc de pușcă, două gesturi «educative» dintr-o dată: în favoarea prostului-gust și a gustului violenței.



Dintr-un singur foc de pușcă, două gesturi «educative» dintr-o dată: în favoarea prostului-gust și a gustului violenței.



▲ Dacă aveți vreo opinie critică asupra dansatoarei de flamenco din desenul alăturat este recomandabil și mai sănătos să o păstrați pentru dv. Așa cum e sănătos și categoric vă sfătuieste afișul de la Casa de cultură a tineretului de pe str. Turturele...

acestui magazin ne pîndesc multe minciuni. Aici, frumosul minte adesea. Mîini indeminabile — poate, suflete caritabile — poate, au convertit frumosul în contrariul său. Snobismul incult și agresiv e în plin atac. Mimetismul modelor străine e în plină desfășurare. Ploconirea devine gest simptomatic pentru un anume gust. Se «poartă» prin lume măștile africane: din lemn sint cioplite grosolan niște figuri monstruoase, mai cumplite ca cele din coșmarurile lui Goya, cărora li s-au adăugat dinți din fasole pentru a căpăta aerul unor măști populare moldovenești. Se «poartă» — prin filmele unui anume occident — erotismul: pe foiță de metal sint bătute niște nuduri obosite ori agresive, niște june Rodice golașe cu cofițe-amfore pe umăr ori niște negre cu forme violente ondulate. Se «poartă» folclorizarea și aici se săvîrșesc marile falsuri și se spun marile minciuni: păstorăși de operetă, daci fioroși, de circumstanță, și maternități rustice, toate modelate pe metalul învățat să suporte totul, încearcă să mimeze un folclor așa-zis stilizat, dar de un stupefiant prost-gust. Între dulcigăria pisicuțelor din P.N.A. și monstruozi-tatea măștilor de lemn se mai strecoară ici-colo și cite un lucrșor mai onest, un abajur mai acătării, o broderie mai muncită, o luminare mai originală. Puține, din păcate. Frumosul este poluat, frumosul acesta care se strecoară în toate ungherele casei și existenței noastre. Frumosul acesta strigă după ajutor. Cine interceptează oare S.O.S.-ul său?

*
Pînă mai ieri (dar într-adevăr pînă ieri), țigăncile trușeșe, cu sinii foarte la vedere, dinți perlați și salbe de aur, zîmbeau triumfătoare din vitrinele consignațiilor. Și ale atelierelor de înrămat. Zîmbetul lor provo-

venabilă. E, cum s-ar spune, pentru orice pungă. Dai cițiva lei, acolo, și te faci cu o balerină de toată frumusețea. De ghips. Colorată. Foarte viu colorată. Își ține tutu-ul în mîini și face amabil un knics. Are ochi, sprîncene și gură. Ca și pisica-gigant de lingă ea. Dacă țineți neapărat, puteți avea și o dansatoare de flamenco. Pe aceiași bani. Ea însă nu are ochi: licență artistică. Ororile acestea se vînd lingă tarabele cu ceapă și roșii; sigur, mai greu decît ceapa și roșiile. Dar vecinătatea este absolut insultătoare pentru cumsecadele legume și continuă să fie, deși bietele noastre stilouri au consumat multă cerneală semnalîndu-le prezența no-civă... Iar cine nu și-a umplut suficient sufletul și ochiul cu produsele acestei «arte naive», poftescă alături, la «Tirul distractiv»: aici «educația» plastică este admirabil completată cu trezirea gustului pentru violență, cadinele și călăreții din prerie se cer neapărat împușcați sub clarul lunii, și tinerii rătăciți prin piață, ce să facă, mai împușcă și ei, închipuindu-se pentru o clipă sultanul Angelicăi: că doar o tragere și un vis nu costă aici mai mult de cițiva gologani...

*
Lucruri mărunte, veți spune. Și poate

făcute de o fantezie strîmbă și o mîină stîngă s-a afișat cu impertinență anunțul: «Orice critică la adresa pavoazării este recomandabil și mai sănătos să o păstrați pentru dv...». Noi nu am urmat sfatul acesta sănătos și, cum se vede, l-am transcris cu curaj, l-am fotografiat cu și mai mult curaj, reproducîndu-l aici în revistă. Ce ne așteaptă, nu știm. Dar e limpede că pe cei ce răspund de «pavoazarea» — și nu numai! — unui club al tinerilor muncitori ar trebui să-i aștepte o serioasă tragere la răspundere. Fie și numai pentru faptul că incurajează cu sau fără știință, poluarea frumosului.

În aceste săptămîni, partidul, țara, oamenii discută aprins despre îmbunătățirea educației comuniste. De cîteva zile, ofensiva pentru apărarea și consolidarea frumosului și-a intensificat eforturile sale, de altfel niciodată întrerupte. De cîteva timp, am făcut ochii mai mari și privim mai atent la destinele frumosului. Și semnalăm așa cum se cuvine: atenție la poluarea frumosului! La acel frumos care ne formează retina, ne cizează privirea și contribuie în ultimă instanță la formarea unei gândiri artistice. Adică, în esență, a unei conștiințe sociale.

„HELLO, DOLLY!” ȘI CATASTROFA CASEI FOX

Se știe că în ultimii ani cetatea mirifică a filmului american, Hollywoodul, a ținut cu greu piept valului de crize care au zdruncinat serios activitatea lucrativă a marilor firme producătoare. Falimentul vechilor rețete, refuzul constant al unei părți a publicului de a mai accepta orice produs, chiar dacă el poartă marca lucioasă a unei fabrici faimoase, indică limpede nu o trecătoare stare critică din care, eventual, s-ar putea ieși printr-o lovitură de maestru, nu un capriciu în psihologia consumatorului de artă, ci o criză de structură care obligă, printre altele, și reconsiderarea relațiilor cu masa de spectatori. După zguduirea pe care a cunoscut-o Metro-Goldwyn Mayer, un alt colos, «20-th Century Fox» (socotit de altfel «cea mai mare societate cinematografică, un fel de General Motors al filmului»), se vede ajuns la marginea prăpastiei: dezastrul financiar a crescut de la 36,8 milioane dolari deficit în 1969 la 77,3 milioane în 1970. Simptomatic este că pierderea cea mare s-a înregistrat acolo unde nimeni nu se aștepta: *musicalul*, gigantul, fastuosul basm modern, gen cu o apreciabilă tradiție și cu succese incontestabile, plictisește, naivitatea sa cîndva fermecătoare nu mai cheamă oamenii în sală. *Hello, Dolly!* a fost pur și simplu un eșec comercial perfect: 13 milioane dolari pagubă. În 1962, Darryl F. Zanuck, — cel care a fondat firma Fox în 1935 pentru a o părăsi după douăzeci de ani — revenit la conducerea societății, izbutise să redrezeze finanțele cu un succes de casă de proporții masive: *Sunetul muzicii* (48 milioane beneficii, considerat al doilea mare triumf comercial mondial după ecranizarea *Pe aripile vîntului*). Încrezător în formula-miracol a *musicalului*, «20-th Century Fox» a investit în anii următori capitaluri consistente în câteva titluri dătătoare de speranță: *Steaua*, *Doctor Doolittle* (cu Rex Harrison și Samantha Eggar), *Hello, Dolly!* și altele. Dar din 33 de pelicule produse între 1969 și 1970 numai 9 au adus câștiguri și nu întîmplător printre ele se află filme realizate cu capitaluri modeste dar care nu ocolesc realitatea socială a Americii de azi. Obosit, rămas în afara timpului, bătrînul Darryl F. Zanuck s-a retras. Cu el dispăre ultimul reprezentant al producătorului atotputernic, în a cărui familie istoria cinematografului include pe Louis Mayer, Samuel Goldwyn, Adolf Zukor, Irving Thalberg, David Selznick. Încă nu se știe bine cine îi va urma. În orice caz, spun unii comentatori, «acum este epoca oamenilor de finanțe și a raționalizării», drept care printre candidaturile la conducerea casei Fox se află numele vicepreședintelui administrativ, Dennis Stanfil, și al unuia dintre membrii consiliului de administrație, William Gosett. Primul a anunțat deja principiile de lucru pentru viitor. Prima frază sună astfel: «Niciodată Foxul nu va mai produce filme uriașe precum *Tora, Tora, Tora*». Pentru 1971 sînt prevăzute 20 de filme care să nu depășească, fiecare, un buget de 2 milioane dolari. Rămîne de văzut ce se va alege de pe urma renunțării la gigantomanie, rămîne de văzut dacă «raționalizarea» va atinge și zonele profunde, de conținut, ale cinematografului.

Magda MIHĂILESCU



RECLAME CARE NU-ȘI AU LOCUL PRINTRE NOI

Circulă prin tramvaiele Bucureștiului o reclamă cinematografică căzută parcă de pe altă lume, ruptă dintr-o revistă de scandal care vrea să atragă spectatorii prin făgăduința unor senzații violente: «*Între piscuri și cer se consumă o stranie poveste a patru oameni din care, în final, rămîne viu doar... povestitorul. Accident + sinucidere + traversare ilegală de graniță + sau — omor*». Filmul cu pricina este o modestă povestire intitulată *Turnul de aramă*. Autorii așului (întreprinderea cinematografică a municipiului București) au selecționat momentele «tari», oferite apoi drept momeală unui prezumtiv spectator. De altfel, nu constatăm pentru prima dată această acțiune de mistificare a conținutului unui film printr-o reclamă care se vrea atrăgătoare dar care sfîrșește doar în gălăgie și în copierea unor modele străine

nouă. În cazul de față însă lipsa discernămîntului critic, încrederea în efectul gusturilor șocante, apelul la «sinucidere, omor» etc. pentru lansarea unui film, de altfel mediocru, sînt flagrant potrivnice eticii adevăratului cinefil. O reclamă trebuie să facă cu ochiul, să stîrnească interesul, e drept, dar nu unul ieftin. Această primă luare de cunoștință cu un film — bun sau mai puțin bun — nu poate abdica de la rostul profund educativ al oricărui material de propagandă.

ACESTE „FEMEI NECUNOSCUTE” NE VIZITEAZĂ PREA DES

Curios cum se întîlesc prin titluri marile melodrame, precum marile spirite: «*Femeia necunoscută*», «*Întîlnire cu o necunoscută*» (regia — Vassili Georgiadis, Grecia). Trist este

cum se adună ele pe ecranele noastre, cu o perseverență demnă de o altă cauză. Și mai tristă este mărînia cu care una dintre cele mai bune săli bucureștene, *Scala*, de curînd readusă la viață, este pusă la dispoziția unei drame de doi bani pe parcursul căreia o tînără și frumoasă soție de procuror se străduiește să ne înduioșeze, să-i fim aproape întru suferința ei născută din plictiseală și moft. Ceea ce este peste puterile chiar și ale celui mai ardent consumator de melodramă care, oricum, nu pentru caricatura bovarismului vine la cinema. Anul trecut, la Festivalul filmului balcanic am văzut cîteva filme ale studiourilor din Grecia; nici unul nu sălta dincolo de un nivel căruia cu îngăduință i-am spune mediu, dar cîteva aveau cel puțin o brumă de umor. Oricare dintre ele era de preferat acestei supernulități cu derizorii ambiții de introspecție.

Desigur, nu este rău ca în programul unui an întreg să-și găsească locul și producții aparținînd unor zone cinematografice mai puțin cunoscute, dar selecționate cu maximă rigurozitate pentru a nu compromite însăși ideea diversității repertoriului.

M. M.



ORI ȘI ROLURI

A DOMRÖSE. Anchetele efectuate tinerilor spectatori din R.D.G.

această actriță izbuteste — datorită talentului și seriozității profesionale — să devină una din cele mai îndrăgite interprete.

A SANDRELLI, o actriță mai ambițioasă decât multe dintre compatrioatele ei, căreia nu-i sunt indiferente rolurile ce i se oferă. În ultimul timp, am văzut-o în filmele cu puternice accente de critică socială ale lui Pietro Germi, «*Abandonată*», «*Divorț italian*», și în recenta coproducție italo-bulgară, «*Iubita lui Graminia*».



telegrame

● Din prietenie pentru criticul francez Robert Benayoun, marele cineașter Jerry Lewis a acceptat invitația acestuia de a apărea în filmul «*Voi fi serios precum plăcere*», pe care-l va realiza — începând de la sfârșitul acestei luni — publicistul francez de curând trecut la regie. Interesant este că, înaintea primului tur de manivelă, în librării va apărea cartea lui Benayoun intitulată «*Bună ziua, domnule Lewis!*»

● Se spune că în filmul «*Casa de sub copac*» al lui René Clément, actrița Faye Dunaway interpretează «*cel mai dramatic rol din cariera sa*». În orice caz, partitura se anunță a fi departe de melodrama lustruită «*Un loc pentru îndrăgostiți*» (regia, Vittorio de Sica).

● În 1972, Claude Lelouch va finanța un film al criticului Henry Chapier, o dramă politică dublată de o poveste de dragoste, ai cărei interpreți vor fi Annie Girardot și Jean Yanne.

● Filmul lui Alexander Petrovici («*Am întâlnit țigani fericiți*») «*Maestrul și Margareta*» are în fruntea distribuției pe Romy Schneider și Gian Maria Volonte.

● Jean Seberg este protagonista filmului «*Răspunsul*», debut al tinărului regizor francez Renaud Victor.

● Marcello Mastroianni va fi Cristofor Columb în filmul «*Isabela a Spaniei*», produs de Samuel Bronston, specialistul în filme-mamut.

de la A la Z

de Constantin POPESCU

DEMY Jacques



Regizor francez de film, născut la Pont-Château (Loire-Atlantique), la 5 iunie 1931. Studiază pictura la Ecole des Beaux-Arts din Nantes, inițindu-se apoi în tehnica fotografiei și în arta filmului, la Paris, ca asistent al lui G. Rouquier la filmele lui documentare și al lui P. Grimault la desenele sale animate. Debutează ca regizor cu *Le sabotier du Val de Loire* (1955), iar după un scurt metraj inspirat din Cocteau: *Le bel indifférent* (1957), și documentarul *Ars* (1958) realizează primul său lung metraj artistic *Lola* (1960), dramă sentimentală, de o factură insolită, dedicată lui Max Ophüls, în interpretarea sensibilă a lui Anouk Aimée. După un scheci: *La luxure*, în filmul colectiv *Les 7 péchés capitaux* (1961), și un derutant *La baie des anges* (1962) cu Jeanne Moreau, cucerește gloria universală cu filmul care inaugurează musicalul cinematografic francez: *Umbrelele din Cherbourg* (1963), răsplătit cu premiul L. Delluc și cu Palme d'or la Cannes. Aci partitura inspirată a lui Michel Legrand își găsește echivalența în suava gamă cromatică, în delicatetea mizanscenei. O sinteză a *Lolei* și a *Umbrelor* realizează cineașterul în musicalul următor: *Domnișoarele din Rochefort* (1966), cu apreciabilul concurs al lui Gene Kelly, interpret și coregraf. Revenind la eroina sa sentimentală din *Lola*, J.D. își va plimba interpreta (A. Aimée) în Los Angelesul atit de prozaic, într-un oarecare Model-Shop (1968), ucigător de vise și iluzii. Și va reveni însetat către lumea feerică a poveștilor lui Perrault în *Peau d'âne* (1970), alt omagiu, dedicat de astă dată unui alt mare cineașter dispărut, lui Jean Cocteau.

DENEUVE Catherine



Actriță franceză de film, născută Catherine Dorléac, la Paris, în 1943. Fiică a unui actor de comedie, Maurice D., și soră a regretatei Françoise Dorléac, C.D. debutează în filmul *Les collégiennes* (1956) și se afirmă treptat ca o apariție insolită în fauna cinematografică franceză a anilor '60, ca o excelentă interpretă a eroinelor moderne. S-a remarcat în filme ca: *Le vice et la vertu* (Vadim — 1963); *Répulsion* (Polanski — 1964); *Liebeskarussell* (R. Thiele-id.); *Viața la castel* (Rappeneau — 1965); *Les créatures* (Agnès Varda-id.); *Belle de jour* (Bunuel — 1967); *Benjamin* (Deville-id.); *Manon '70* (J. Aurel-id.); *La chamade* (A. Cavalier — 1968); *La sirène de Mississippi* (Truffaut-id.); *Umbrelele din Cherbourg* și *Domnișoarele din Rochefort* (Demy — 1966, 1966); *Le chant du monde* (M. Camus — 1965); *Statornicia rațiunii* (Campanile-id.); *Mayerling* (T. Young — 1968); *April Fools* (S. Rosenberg-id.); *Tristana* (Bunuel — 1969) și *Peau d'âne* (J. Demy — 1970).

DENIS Maria



Actriță italiană de film, născută Maria Esther Belmonte, la San-Lorenzo (Buenos Aires, Argentina), la 22 noiembrie 1916. Debutează în film în 1932 în *Arcobaleno*, peliculă interpretată de amatori, atrăgând atenția unui regizor ca Amleto Palermi. Acesta o va distribui în filmul său *Non c'è bisogno di denaro* (1933), dându-i ocazia să devină, în scurtă vreme, aproape cea mai populară actriță italiană de film a anilor '30 și '40. Fragilă, grațioasă, surizătoare, a intruchipat eroina ideală a melodramelor și comediorilor burghize. Pe neașteptate, M.D. înlătură trăsăturile convenționale ale ingenuității și, de la film la film, se afirmă ca o sensibilă interpretă de dramă, atingând uneori momente de înaltă artă interpretativă în filme ca: *Napoli de altădată* (1937); *In viltăoarea vieții* (id. — r: Umberto Barbaro); *Abandonată* (1940); *Asediul Alcazarului* (id.); *Adio tinerețe* (id.); *Singură pe lume* (1941); *Cele două orfelime* (1942); *Paradisul regăsit* (id.); *Doamna consimte* (id.); *La vie de Bohème* (1944). După război apare din ce în ce mai rar. Semnalăm mai ales participarea ei la una dintre cele mai bune ecranizări după Strindberg: *Dansul morții* (1946), alături de Erich v. Stroheim, precum și la filmele: *Malia* (id.); *Cronaca nera* (id.); *Voragine* (1948); *La fiamma che non si spegna* (1949); *Tempi nostri* (1953 — r: A. Blasetti). S-a retras din cinema, dedicându-se unei profesii noi, rod al unei vechi pasiuni: arta decorativă.

DE PUTTI Ly



Actriță de film german și anglo-american, de origine maghiară, născută la Budapesta, la 12 mai 1901. Inzestrată cu o frumusețe neobișnuită, debutează ca baletrină în orașul natal, iar imediat după război ajunge la noi în țară, unde va începe o strălucită carieră de dansatoare la varieteul Alhambra din București. În 1920 va apărea chiar într-un film oarecum improvizat, al unui oarecare Dolly Szighety, alături de vedete de frunte ale teatrului nostru și figuri celebre din protipendă bucareșteană, intitulat *Pe valurile fericii*. Invitată în diverse turnee prin Europa, ajunge în același an la Berlin, unde apariția ei la Scala stârnește senzație. Regizori ca Richard Oswald și Joe May își dau seama primii de calitățile cinematografice ale frumoasei dansatoare, de fotogenia și temperamentul ei. Joe May îi va da ocazia să se afirme ca rolul sclavei hinduse din *Monumentul indian*, superproducție prezentată cu succes și în America. Vedetă sărbătorită la Ufa, unde fusese angajată de Erich Pommer, L.P. turnează cu mai toți marii cineaști ai timpului: Murnau, K. Gröne, Dinesen, Buchowetzki, Robison, Dupont, și triumfă pe ecranele lumii în filme ca: *Brennende Acker: Othello*; *Phantom*; *Liliacul*; *Thamar*; *Malva*; *În numele țarului*; *Comedianții*; *Gelozie*; *S.O.S.*; *Singe cald*; *Capriccio*; *Manon Lescaut* etc. Marele succes personal obținut în filmul *Variété* atrage asupra-i atenția producătorilor de la Hollywood. În 1926 trece Oceanul cu un contract de vedetă la Paramount, unde va fi înregistrată la tipul «fatală», cu forță de seducție primejdioasă, așa cum va apărea în filme ca: *God Gave Me Twenty Cents*; *Prince of Tempers*; *Sorrows of Satan* (în regia lui D.W. Griffith); *Hoțul de inimă* etc. Trece apoi la Universal, iar în 1929 face o escală la Londra, unde turnează *The Informer*. Hipersensibilă, avînd de făcut față unei lumi ostile, cabalei colegilor și indiscreției brutale a ziarștilor, pentru a suporta frecvente stări de depresiune nervoasă recurge (din ce în ce mai des) la droguri. După câteva încercări ratate de sinucidere (încă de la Berlin), reușește să-și pună capăt zilelor, în 1931, într-o Americă unde cunoscuse gloria, dar niciodată afecțiunea.

de Traian STOICA

Aurel RĂU:

TURN CU CEAS

Aurel Rău face parte din acea categorie de poeți ce par a-și fi găsit modalitatea proprie de exprimare încă din faza începuturilor. Pe parcursul unei lirici ce se desfășoară de aproape două decenii, poetul nu s-a lăsat ademenit de sirenele unor mode pe cât de țipătoare, pe atât de efemere.

Încă de la debutul său editorial, Aurel Rău scrie o lirică de curgere molcomă, melopeică; un vers al său, precum «Cîntec domol, de legănat tei», sugerează — ca o auto-caracterizare — tonalitatea propriei creații.

Fiu al pămînturilor transilvane, Aurel Rău cultivă o poezie ancorată cu precădere în solul istoriei locurilor natale, o poezie în care figurile de legendă ale acestor pămînturi trăiesc în bună vecinătate cu evocarea ascendenților familiali ai poetului. Vrem să spunem, cu alte cuvinte, că istoria nu-i frecventată de poet rece, ca un obiect oarecare de studiu, ci este trăită cu vibrație, în mod autentic. Timpurile și oamenii istoriei îi sînt apropiați, ca și bunicii și părinții săi. Într-un poem mai vechi, «Casa lui Crișan», cititorul asistă la convorbirea poetului cu eroul: — *Acum ești din nou aici... — Da, de aici văd pădurile-nsingurate/ Sînt foarte lăsate spre văi, prind mugur/ S-au făcut frumoase dintr-o dată...* și poemul continuă astfel în acest ton de directă și caldă conversație. Poetul se simte «îndrăgostit» de drumurile și locurile străbătute de tatăl său care «se ducea în cîmpia Ardealului», și pe care acum le străbate și fiul «ca să asculte cîntecele vechi și noi ale zilelor și nopților». Constantele poeziei lui Aurel Rău se află și în recenta carte *Turn cu ceas* (Editura Dacia). Ca și în alte cazuri, impulsul poemului e dat de un act afectiv sau exterior strict notat de poet. De aici și nota de «Jurnal liric» a acestei poezii. Nu e vorba însă de o poezie de natură egocentrică; pînă la urmă, datele personale se convertesc sau, mai bine-zis, își pierd contururile, se topesc într-o atmosferă de meditație gravă, generalizantă. Meditativ, poetul obține acea «obiectivare» a sensibilității sale, dînd astfel versurilor un sens mai larg existențial. Iată, de pildă, poemul «Căruțe țărănești», cînd poetul își «notează» o noapte de insomnie; vedem însă că țelul poemului e altul decît enunțarea acestui moment personal. Istoria sau sentimentul ei, trăite cu organicitate, pătrund în atâtea momente actuale din viața de toate zilele a poetului. În poemul amintit, zgomotul căruțelor moștești pe «pietrele Clujului» îl trimite «departe» în istorie, evocîndu-i «plînsul lancelui». De altfel, metafora, revelatoare a istoriei, a intrat în obișnuița poetului. «*Acolo în Transilvania sub un lung turn cu ceas*» poetul se cufundă în trecutul poporului său: *Singurătatea îmi pune pe cap coroană de flăcări, / timpul mă trage pe roată în fața obștei — sau: Cîl mi se pare de frumos, seara. Aud cum coboară rîul din munții moșilor / și duce ocult spre mare / leacuri line, / speranțe, lacrimări, / frînturi de aripi, rădăcini.* Din această stare evocativă, sosirea în prezent se face lin, cu urmele visului încă în ochi: *Aș gîndi că sînt părăsit / Preajma doarme cu oamenii care mîine / își sună pașii în zorii... Se văd printre fereastră deasupra turlelor catolice / Carul Mare, Găinușă / Lucașfăruș — / mă întrebă / dacă mi-i bine... / E frumos astfel seara în Ardeal / și vin în casa ta oaspeții / păduri / fără streine, orașe / și stau la masa tăcerii cu tine / la cina cea de taină...*

Dintre motivele inspirative ale poeziei lui Aurel Rău, dintre «ticurile» sale lirice, deschiderea la prezența și tăcerea anotimpurilor e sesizabilă și în *Turn cu ceas* cu semnele ce acestea îi fac pentru declanșarea sensibilității și meditației. În acest sens, amintim poezia intitulată chiar «Meditații în martie», unde e sugestiv exprimat prezentul fecundității naturii, al roadelor viitoare.

În versul său melopeic, Aurel Rău n-a urmărit desfășurarea vreunor jerbe de metafore, oricît ar fi fost ele de strălucitoare. În privința aceasta, el se poate număra printre poeții cei mai parcimonioși ai vocabulei. Deși departe de primejdia retoricului, Aurel Rău își manifestă totuși grija de a nu cădea în capcana facilităților lui. Încă din 1963, în *Jocul de-a stelele*, face următoarea profesie de credință: *Din toți, aleg pentru suflet stejarii / ...și un grai robust, un suflu ca de furtună / Rîvnesc prin toată ființa deasupra / Florilor mărunte și vesele («Portret»).* Iar acum, în 1971, ca urmare a concepției de gravă responsabilitate ce o are despre poezie, revine în «Zi de noembrie» cu o altă mărturisire ce corespunde celei de acum cîțiva ani: poetul mizează pe «fața gravă a frazei» și nu pe «droaia de iambi răzleți».

Și într-adevăr, în *Turn cu ceas* sînt aplicate sever, în ordinea expresiei, dezideratele poetului. Restrîngerea mijloacelor de exprimare urmărește intensitatea sugestiei, densitatea atmosferei. Va ști însă poetul să cumpănească astfel lucrurile ca veghea-i ascuțită asupra cuvîntului să nu-i răcească emoția, așa cum nu se întîmplă în poemul de gingașă evocare a unui moment pur și drag, petrecut cîndva în adolescență: «Visul mic».

Cu dragoste față de privilegiile și realitățile patriei, evocînd nu de puține ori încercatul ei trecut, ascultînd, cum spune chiar el, cîntecele ei vechi și noi, exprimînd simțăminte curate, nobile, poetul Aurel Rău, aflat acum în plină maturitate, va continua — dorindu-i aceasta cu toată sinceritatea — să încredințeze tiparului poeme și mai adînc implintate în solul istoriei noastre de azi și de ieri.



grupulețul tatuat de la rîmnicu sărat

de Sergiu ANDON
Fotografie de S. STEINER

În pofida titlului sprintar, cele întîmplate nu au nimic vesel. Doar aparența faptelor este de o puerilitate penibilă. Însă dincolo de aparențe, uimește cum practici barbare și de prost-gust au captivat imaginația a 16 tineri. În viața lor golită de preocupări adevărate banalul a trecut drept magic, în conștiința lor insuficient modelată echivocul ținea locul principiilor, în programul lor necontrolat de nimeni compania dubioșilor părea pitorească, iar clienții pușcărilor deveneau cavaleri romantici.

Participarea unuia sau altuia dintre cei șaisprezece la

viața grupului evadat din viață a fost mai mult sau mai puțin constantă, mai mult sau mai puțin naivă, mai mult sau mai puțin inofensivă. Substratul rămîne însă același, substrat ce a scăpat nu numai celor care n-au intervenit la timp, ci înșiși tinerilor atrași. E tactica secretă a celor doi-trei indivizi care au inițiat întreaga combinație. Asupra ei ne-am îndreptat fasciculul atenției și am constatat că nu era nici naivă, nici inofensivă și nici dezinteresată.

Moda au adus-o Mișa și cu Trache. Din... detenție. Prieteni la cataramă, Mihai Ermurache și Aurel Trache



sunt vechi și nedespărțiți clienți ai localurilor. Vechi și înrâși turbulenți ai normelor de conviețuire socială, au sfârșit prin a comite în anul 1968 un scandal de proporții, soldat cu trimiterea lor în judecată pentru ultraj împotriva bunelor moravuri. Împreună au fost condamnați, împreună au stat în închisoare un an și jumătate, împreună s-au înapoiat la Rîmnicu Sărat. Deveniseră mai prudenți, mai liniștiți, dar și mai revendicativi față de tinerii care-i cunoșteau. Trecuseră prin penitenciar și aveau pretenția că acest amănunt biografic rușinos poate fi convertit într-o notă de calificare... Ca probă a «călirilor» lor, ofereau privirilor naive imaginea unor cicatrici roze și dizgrațioase, aproximativ circulare, pe care Trache le purta pe mină, iar Ermurache, mai subversiv, pe piept. Pecețile copiau obiceiul unor anumiți tipi din lumea Interlopă, destul de puțini la număr în acea lume rarită: clienții greu corrigibili ai locurilor de detenție. Ele fuseseră provocate în orele «libere» (în înțelesul de repaus) prin arsuri voluntare cu țigara.

Pierde-vară și poltroni, Trache și cu Ermurache au început să brodeze, la ceasurile de închidere a localurilor, înconjurati de fum și abur de alcool, povestiri picarești despre frăția lor sacramentată prin frigerea dermei. Alți pierde-vară îl ascultau captivați și țîșiau din limbă, minunându-se și comandînd să mai vin-un rînd pentru muierea gîtleului acestor «eroi» atît de grozavi.

Oamenii seroși îi evitau. Tinerii adevărați, cei care se odihneau după o zi de muncă și care se pregăteau pentru o nouă zi de învățătură sau de activitate productivă, nu puteau fi înțînși în preajma grupului. Prin forța lucrurilor, prin selecție socială, «gașca» a devenit un cerc închis al celor cu existența searbădă, întreținută, parazită. Numitorul comun al flecarilor era lipsa de ocupație, deci de venituri licite. Aurel Trache a avut un timp serviciu, dar a fost dat afară pentru beție, indisciplină și incorectitudine în muncă. Or, tocmai această autoizolare a început să fie speculată la un moment dat, să fie regizată aparență că ea este deliberată. Căpeteniile grupului, și în special Ermurache, au lansat obiceiul transformării antebrațului în scrumieră.

Purtate acum, după ce buboiul s-a spart, dialogurile cad în ridicol:

- Ce sînt semnele acestea?
- M-am ars cu țigara.
- Am fost ars cu țigara.
- Pentru ce?

- Eram nervos.
- Suferisem o decepție.
- Mi-am încercat tăria de caracter.

Într-un fel, răspunsurile sînt firești. Într-un anume fel, în sensul că ce altă reacție poate corespunde unui individ lînced ca o mlaștină cînd se crede «nervos», unui tip fără pasiuni care își caută cu luminarea decepției, unor tineri văduviți de caracter ce vor să-și încerce tăria a ceea ce nu au?

În această nebulosă de false pasiuni, false sentimente, de false existențe, promovarea în rîndurile componenților stabili ai grupului a devenit obiect de ritual ocult. Inconsistența valorică a așa-zisei prietenii trebuia suplinită cu ceva spectaculos. Și atunci... sfrî! cu mucus de țigară.

Pentru a se înțelege mai bine substratul interesat al procedurii de inițiere introducem în scenă un alt personaj. El, adică ea, a jucat rolul de catalizator în împămîntenirea obiceiului. O femeie decăzută moral. Constanța Dinulescu zisă Tanța Honciu.

Cînd autoritățile au început cercetarea modului de viață parazită al tinerilor în cauză (în temeiul prevederilor Decretului nr. 153/1970 articolul 1 litera d), Tanța a sărit cu gura: «Ce are miliția cu viața mea particulară?» Prevalarea ei de dreptul la viață intimă însemna mai puțin o diversiune și mai mult o confuzie. E vorba nu numai de miopia de a nu discerne interferența dintre existența individuală și obligațiile sociale, ci, mai ales, de un anumit fel de viață particulară. Parazită, degradantă și periculoasă.

Constanța Dinulescu este, formal, căsătorită cu un om de treabă, pe care l-a abandonat în fapt demult, așa cum și-a abandonat după aceea și copilul. S-a încirduit cu Ionel Albu zis Nușcă, electrician auto care și-a părăsit slujba, dar care îi dădea satisfacție acoperînd-o cu bani, la propriu. Aceasta era plăcerea Constanței Honciu: seara să bea ore întregi în restaurante, iar noaptea să vinture și să numere teancuri de bancnote pe care concubinul i le arunca pe pat. De unde, dacă nu muncea? S-a văzut curînd. Nușcă devenise șeful unei bande de hoți care a apucat să efectueze 14 spargerii. După arestarea lui Ionel Albu, Tanța și-a căutat alte victime. Apoi s-a combinat cu Ion Tudorache, unul dintre membrii bandei lui Albu, care avusese de executat o pedeapsă mai mică. L-a părăsit și pe acesta în favoarea lui Ion Dănilă, barbugiu de grădină publică și ajutor al lui Ermurache.

Tuturor le spunea:

— Dacă vrei să te iubesc, frige-te cu țigara.

Dovadă de «bărbăție», după care le cerea bani. Bani!

Aceasta e adevărata față a celor ce au reușit să atragă în grupul lor cîțiva tineri nestruniți, să-i îmbete cu aparențele teribiliste aruncate peste lada zilelor putrede, să le inoculeze amețea la tralul parazită. Cine este Constanța Honciu, s-a văzut. Cine este Mihai Ermurache? Un întreținut, care nu se știe să se lase, la cei 29 de ani ai săi, hrănit de o soție naivă, care muncește în locul lui și e tratată în schimb cu ifose de intelectual ce tinde către aspirații superioare (aspirații ce nu s-au materializat pînă acum decît în conflicte cu ospătarilor și consumatorii pașnici din restaurante, în condamnarea amintită și într-un bacalaureat susținut cu multă, multă întîrziere, după care a urmat din nou trîndăveala). Cine este Ionel Badiu zis Zganarel, o altă «figură» a grupului? Tot un om fără căpătii, care cerșește prin localuri cite un leu și un pahar de băutură, după care își pîrlește pielea în public, drept recompensă.

Magia mucusului de țigară n-a fost nimic altceva decît spoiala de mister prin care au fost intoxicați tinerii naivi, dispuși să creadă că acceptarea prezenței lor este un hatir ce li se face, și nu o metodă mai rafinată de tapare. Capii răutăților n-au fost mulțumiți cu existența parazită pe seama familiei și au găsit metoda de a și-o muta în țîrg.

Cine sînt, la rîndul lor, cei care s-au lăsat înșelați de falsă prietenie? În marea lor majoritate — tineri fără ocupație, cocoloșiți ai familiilor, vedete leneșe ale tătucului și mămicăii, care-și procurau cum puteau tainul cu care să facă față în «societate».

L-am vizitat pe unul dintre aceștia, Carol Stoian, acasă. Locuiește într-unul din cele mai frumoase imobile din oraș. Tatăl este revizor contabil, mama — croitoreasă.

În cei 19 ani de viață n-a reușit decît să termine 8 clase și să fie angajat cîteva luni, demult. L-am vizitat, dar nu l-am găsit. Era la prînz. Mîncase și plecase. Mama lui, Maria Stoian, nu știa unde. I-a dat de mîncare, i-a cerut să facă treabă (— Ce? — Orice, să lucreze și el ceva măcar prin curte), dar a refuzat. În schimb, a primit de mîncare. Din cînd în cînd i se dau și bani de buzunar. «Ca să nu fure». Dezarmantă poziție. Explicăm că tînrul a pornit pe panta ratării, dar nu sîntem crezuți. «E un băiat capabil». Și uite așa, bălățul capabil nu dă nimic societății, își terorizează părinții și umblă teleleu prin țîrg, încirduindu-se cu unul și cu altul.

Dosarul grupului a făcut oarecare lumină. Cîțiva animatori au fost condamnați la închisoare contravențională pe termen scurt, alții au plătit amenzi și s-au încadrat în muncă (cele mai serioase intenții de îndreptare le afirmă Aurel Trache), dar sînt și dintre cei care continuă să se învîrtească în cercul preocupărilor fără orizont.

Apreciem că toți factorii cu răspunderi în procesul de educație, opinia publică din oraș pot și trebuie să facă mai mult pentru completa readucere la realitate a grupului tatuat. Metode și posibilități există. Nu am avut răgazul să facem decît un scurt sondaj asupra lor. Priveam vinerea seara fațada casei de cultură. Clădire nouă, special afectată. La ora 21,30 ușile ei erau închise. Dar ușile restaurantelor? NU! La intrarea în lăcașul luminii, în spatele bustului lui Vlahuță, nu am văzut decît panourile jupuite de vechi afișe de cinematograful și un anunț: «Nu trîntiți ușa. Pericol de accident».

sport

de Gh. EPURAN

drumeția, un sport al tuturor și al nimănui

Fiindcă aflăm de intențiile fotbaliștilor din interviuri date în briza mării, avem impresia că întreg sportul este în vacanță, cele cîteva competiții care ne mai fac să așteptăm — curioși — rezultatele apărîndu-ne ca excepții. Și totuși nu-i de loc așa. Mai mult chiar, putem spune că lunile acestea de vară, lunile vacanțelor și concediilor sînt cele ale adevăratului sport, ale sportului pe care-l dorim de atîția ani să fie al tuturor. Coboară acum din tribune pe terenuri, fie că acestea sînt cele adevărate, — ca la Piatra Neamț, unde o acțiune bine gîndită și bine organizată a făcut mai mult ca toate afișele și conferințele despre binefacerea mișcării — fie că sînt doar poienile unor stațiuni de odihnă, plajele sau valurile mării, toți cei care au așteptat aproape un an de zile să se miște. Dacă s-ar face o statistică, am avea surpriza să aflăm că multe milioane de oameni — tineri și mai puțin tineri — se reintînesc în aceste luni de vacanță cu mîingea, cu alergarea, cu înotul, cu sportul. Poate teoreticienii de catedră vor primi cu reticență această afirmație, fiindcă în definiția scolastică sport înseamnă competiție, înseamnă neapărat cronometru, metru și clasament. Noi vom lua însă pentru astăzi înțelesul lui mai larg, cel de mișcare în aer liber pentru simpla plăcere și folosul pe care-l dă această mișcare, pentru care în restul anului nu avem sau nu știm să avem timp.

Privind așa lucrurile, toate taberele școlare și studențești sînt tabere ale sportului; toate plajele și apele pe malurile cărora se întind nisipurile sînt adevărate stadioane. Este drept, mai puțin gălăgioase, neclocotind de pasiunile stîrnite de lupta pentru puncte, dar stadioane în care se mișcă, aleargă cei mulți, care în restul anului doar vociferă în tribune, se agită în fotolii în fața televizoarelor sau rămîn indiferenți la clocotul întrecerilor.

Care este cel mai popular sport al acestor luni de vacanță? În lipsa statisticilor, dați-ne voie să presupunem că cele mai multe adevărate întruțe DRUMETIA, sportul mersului pe jos. Nu găsiți această formă de mișcare în dicționarul sporturilor oficiale? Nu vă neliniștiți. Omisiunea se datorește doar faptului că în drumeție nu poate exista campionat. Altfel toți medicii, toți specialiștii educației fizice o susțin ca un excelent mijloc de menținere și de îmbunătățire a sănătății și recomandă stăruitor: mergeți pe jos, mergeți zilnic măcar o jumătate de oră pe jos. Personal, inclin să cred că nu atît aceste recomandări fac din drumeție sportul preferat al verii, cît nevoia cetădinului de a se întîlni, măcar în concediu, cu natura și mișcarea. Și nu orîunde, ci în locurile în care natura a făcut risipă de fantezie și frumuseți, la munte. Dar în fond nu motivul, ci rezultatul contează, și pe această linie este clar că drumeția, sport al vacanțelor, această formă de mișcare la îndemîna tuturor, se bucură de o largă apreciere și de cei mai mulți practicanți în lumea mare, tot mai mare a sportului. În imensul și minunatul ei stadion, format de strălucitoarea coroană a Carpaților, mai sînt însă destule locuri libere. Avem încă masivi munți — cu recunoscută frumusețe — în care drumeții nu îndrăznesc să se avînte fiindcă nu au poteci marcate și adăposturi; avem masivi munți în care drumeții au fost, ar vrea să revină, dar știu că în lunile de vară au prea mici șanse de a găsi un loc la cabane. De ce toate acestea? Pentru simplul motiv că acest sport al tuturor a rămas într-un fel al nimănui. Ne-a reamintit de această ciudată situație nu atît sezonul de anul acesta, început în condiții asemănătoare cu cele din anii trecuți, cît vinzoleala vedetelor balonului rotund, care — în căutarea unor culcușuri cît mai călduțe — schimbă de la un an la altul clubul (au de unde alege). Drumeții, oameni care iubesc schimbările de decor pentru ele însele, nu pot schimba însă clubul pentru simplul motiv că un club, o asociație a drumeților nu există. Ei nu aparțin nimănui, doar munților. De aceea minunatul lor stadion are încă locuri goale; de aceea drumeția rămîne doar o activitate sezonieră și doar în lunile de vară revine în atenția unor cercuri mai largi, grație școlilor care caută — dar reușesc numai în parte — să completeze această lipsă; de aceea oricum am vrea să o privim nu putem găsi decît ciudată această lipsă. O semnalăm noului Minister al Turismului, cu speranța că acest sport al tuturor, care este drumeția, nu va mai rămîne un sport al nimănui.

de H. DONA

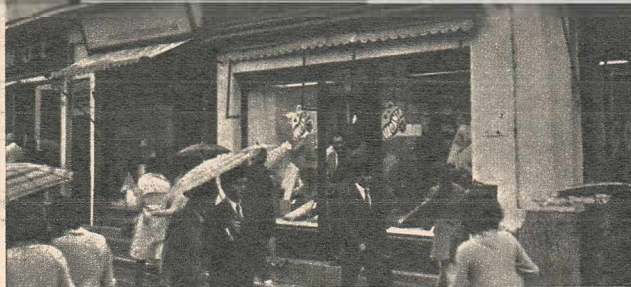
Numeroase dintre scrisorile sosite la redacție în ultimele două săptămîni sînt consacrate — cum e și firesc — ecoului profund pe care l-au determinat în toate straturile poporului nostru, în rîndurile tuturor oamenilor muncii, propunerile de o excepțională importanță ale tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, propuneri prezentate Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și adoptate în unanimitate de către acesta. Este reconfortant să constăți în ce măsură programul de întărire a activității ideologice și educative se bucură de aprobarea entuziastă a tuturor celor care ne scriu, în ce măsură el stimulează inițiativa creatoare și combativitatea oamenilor muncii. Putem să-i asigurăm pe cititorii noștri că scrisorile lor pe această temă vor avea răsunset și ne vor inspira în materialele publicate de-a lungul tuturor paginilor revistei.

Deocamdată, reținem propunerea făcută de mai mulți cititori de a publica reportaje și anchete asupra modului în care tinerii din diferite orașe își petrec timpul liber, asupra conținutului educativ al activităților organizate pentru acest cadru; vom începe de îndată publicarea unor asemenea reportaje. Am reținut de asemenea și largă adeziune cu care este salutată curățirea ecranelor cinematografice de tot felul de producții rușinoase, care împlutesc prostul-gust, stupiditatea și cultul violenței. Am avut satisfacția să semnalăm această atitudine a publicului larg, chiar în această rubrică, cu prilejul comentării rezultatelor anchetei de la sfîrșitul anului trecut cu privire la preferințele spectatorilor. S-a văzut atunci că anumite succese comerciale ieftine și pasagere nu reprezintă de loc — așa cum ar fi vrut să ne facă să credem unii așa-zisii specialiști — o opțiune semnificativă a maselor de spectatori. Acum așteptăm cu încredere să vedem în cinematografele noastre, alături de cît mai multe și mai bune producții românești, filme din circuitul mondial cu un conținut înalt de idei și o ridicată valoare artistică. Putem fi convinși că astăzi, cînd filmul politic domină cinematografia mondială, cei care se ocupă cu importul operelor cinematografice vor avea de unde să aleagă.

Cititoarea Iulia Popescu din Constanța se plînge că am abandonat interviurile cu actorii români de teatru; lectura ultimelor numere a putut s-o convingă că alarma este neîntemeiată. După cum neîntemeiată este și sugestia de a nu uita să solicitați interviuri unor actori de pe o listă pe care tov. Popescu ne-o pune cu gentilețe la dispoziție; din păcate interviuri cu cei mai mulți dintre ei (Stela Popescu, Carmen Stănescu, Amza Pellea, Rodica Tapalagă ș.a.) au și apărut, mai demult sau mai recent. În schimb, sîntem de acord că trebuie să ne ocupăm mai mult și mai serios de muzica ușoară românească și aceasta nu numai și nu în primul rînd sub aspect informativ ci, mai ales, pe linia promovării unui cîntec de idei, unui cîntec care să exprime sufletul românesc, de o bună ținută artistică și cu un corespunzător conținut educativ. Sîntem perfect conștienți de deficiențele noastre (desigur, nu numai ale noastre) în această privință și ferm decisi să le înlăturăm. Cit despre faptul că uneori portrete ale unor personalități artistice apar la distanțe mici și la noi și în alte reviste, el trebuie înțeles în contextul său real. Nu avem nici dreptul, nici posibilitatea de a ne amesteca în munca altor publicații; în plus, în acest domeniu, ca și în altele, necesitățile actualității fac inerente asemenea paralelisme.

Mulțumim cititoarei Lucia Stănescu din București pentru bunele cuvinte pe care ni le adresează, îi comunicăm că rubrica «De la A la Z» apare din noiembrie 1969, dar nu-i putem satisface dorința de a publica o listă a tuturor numelor incluse pînă acum în acest dicționar cinematografic. Ar însemna (sînt vreo 400 de nume) să sacrificăm o pagină de revistă. O rugăm pe cititoarea noastră, ca și pe precedentă interlocutoare constănțeană, ca și pe alți și alți cititori, să înțeleagă că sîntem gata să avem toată solicitarea pentru cei care au început de curînd să ne urmărească, dar nu avem voie, în același timp, să-i sancționăm pe cei care ne sînt cititori fideli de ani și ani de zile, plictisindu-i cu reveniri și reluări inutile.

Cititorului Grigore T. Stan din comuna Vinători, județul Galați, îi comunicăm că, fără îndoială, colaboratorul nostru, scriitorul Radu Cosașu (de altfel, mare simpatizant al medicilor și al medicinei), știe că se spune «infirmier» și nu «infirmelie» (vezi nr. 26 din 26 iunie). Dar, pentru numele lui Dumnezeu, permiteți măcar scriitorilor să mai facă, din cînd în cînd, cîte o glumă, să mai folosească, pentru anumite efecte, și cîte un cuvînt stîlcit. Trăim doar în țara lui nenea Iancu Caragiale.



«Bumbacul» — singurul magazin din Capitală specializat în tricotate de bumbac — e așa cum scrie în vitrină... «în vacanță» tocmai cu produsele de la al căror nume și-a inspirat firma.

și în treispe, și marți și am găsit sandale de plajă, așa că... da, dar acum n-o să găsesc, îmi șoptește duhul rău. Așa că încep să îl contrazic, dar fără succes fiindcă...

NE MAI LIPSESC ARTICOLE DE SEZON

Observ foarte multă lume la raionul de cămăși al magazinului «Sora». Mulți pleacă cu pachețele sub braț. Magazinul, în general, e bine aprovizionat: cămăși de diferite culori și mărimi. Cum dialogul consemnat la început se repetă, parteneri fiind cumpărătorii, vrem să stabilim totuși care răspuns cîștigă: da sau nu? Se găsesc sortimentele căutate sau ba?

Și astfel aflăm că foarte multe dintre sortimentele solicitate tocmai în sezonul călduros lipsesc. E cazul cămășilor cu mîneacă scurtă, al bluzelor colorate, al cămășilor rogoz, al cămășilor de nailon, al bluzelor subțiri. Dar nici bărbații nu sînt «favorizați». Pentru copii, în urma comenziilor făcute, s-au livrat, ce credeți? Cămăși pentru uniforme școlare. Perfect «normal», nu? Abia s-a terminat școala. De aici și reclama: cumpărați uniforme școlare. Și fiindcă veni vorba de atragerea clienților să spunem două vorbe despre

RECLAMA DE DRAGUL RECLAMEI

Putem fi siguri că cititorii noștri nu știu nici pe departe de ce pe strada Lipscani se află magazinul «Bumbacul». Și totuși răspunsul e simplu: pentru că trebuie să existe în tot Bucureștiul un astfel de magazin specializat. Și pentru că acest magazin e recomandat, cu bune intenții, cumpărătorilor care caută tricotate de bumbac. E drept că o dată ajunși nu găsesc produsele respective. Adică nu găsesc nici bluze bărbătești, nici pentru femei, nici jachete, nici lenjerie tetra. Șefa unității, Valerica Nico-

lae, recunoaște: „Deși sîntem «Bumbacul» nu avem articole din bumbac. Am cerut să ni se schimbe firma, dar nu se poate. Chiar să nu existe nici un magazin cu articole de bumbac în tot Bucureștiul?” Să existe încă 20, dar nu ca cel de față!

Mai precauți, cei de la centrul 16 din Calea Griviței n-au nici o firmă. Intri și afli că de fapt e un centru de reconștinare. Rămii surprins: în vitrină scria alb pe negru — confecții de sezon. «Asta, știți, e pentru firmă, am scris și noi așa să vie clientii». Iar clienții vin și pleacă. De aici sau din altă parte. Nici n-au ce face din moment ce pe Calea Griviței unitățile au același program, deci marșea dimineața nu sînt deschise, iar pe o zonă foarte restrînsă magazinele sînt închise din diverse alte motive (Calea Griviței 131, 114, 124 și altele). Altă dată cumpărătorii pleacă pentru că nu găsesc ceea ce au nevoie. Argumentul suprem al vînzătorilor, «nu se găsește nici în depozit», nu-i poate mulțumi. De fapt sperăm că tocmai acest lucru ni-l va lămurii conducerea sus-numitei I.C.R.T.I. De ce nu se găsesc mărfurile solicitate, de ce nu se face o aprovizionare la timp, de ce tocmai articolele de sezon constituie o problemă a cumpărătorilor (un amănunt: a fost imposibil să găsim în peste 10 magazine prosoape plușate).

Concluziile se impun de la sine. E necesară o atenție sporită aprovizionării magazinelor în special cu mărfurile de sezon. La rîndul lor, comenzile unităților trebuie onorate la timp, conform regulamentelor, și nu după 5 sau 10 zile, cum se întîmplă uneori. Cumpărătorul — singura preocupare a comerțului — trebuie servit prompt, exact cu ceea ce caută și cu ce îi este necesar. Aceasta cu atît mai mult cu cît industria noastră poate asigura necesarul de produse solicitate. Și, așa cum s-a văzut din rîndurile de față, am urmărit sortimente absolut necesare ce nu pot lipsi din magazine.

Marii cumpărători mici

Datele le-am aflat de la responsabilă magazinului de confecții și tricotate pentru copii «Cei 3 ursuleți» din strada Doamnei: pînă acum cîțiva ani, în București nu erau decît 5 magazine specializate în articole pentru copii — inclusiv secțiile de specialitate din cele două mari magazine universale «Victoria» și «București». Astăzi numărul magazinelor și al secțiilor specializate este de peste zece ori mai mare. Practic, fiecare magazin de confecții, tricotate și galanterie — și îndeosebi cele din comlexele comerciale ale noilor cartiere — are cel puțin cîte un raion cu articole destinate în exclusivitate celor mici. Același progres s-a înregistrat și în ce privește cantitatea, calitatea și varietatea produselor. Vizitînd «Cei 3 ursuleți», m-am convins personal de acest lucru: mărfuri trainice și în același timp lucrate cu mult gust, varietate coloristică și de dimensiuni pe toată gama cerințelor pentru copiii între 1 și 14 ani. În plus, o grijă deosebită a conducerii și colectivului magazinului pentru o prezentare civilizată a produselor: expuse pe umerașe sau, după caz, în rafturi, nu vei afla nici o hăinuță sau rochiță, nici un șorțuleț sau o cămășuță șifonate, așa cum încercase să ne obișnuiască în urmă cu ani un comerț înapoiat, caracteristic unei perioade de primitivitate în distribuția mărfurilor, pe care — categoric — am depășit-o.

Există însă și articole pentru cei mici de care cumpărătorii nu sînt tot atît de mulțumiți. Încălțămîntea, de pildă. La «Magazinul copiilor» am aflat nemulțumiri cu privire la culorile, modelele și varietatea dimensiunilor unor sandale, pantofiori și ghetuțe. Acum vara se caută de pildă foarte mult ghetuțe decupate. În luna martie se găseau; de atunci însă fabrica «Clujeana» nu le-a mai livrat, desi magazinul a trimis special delegații la această fabrică spre a-i solicita. Fabrica «Olimpia» din Oradea încurcă în cutii încălțămîntea de diferite numere și, în general, nu respectă comenzile în ce privește dimensiunile solicitate. Vînzarea produselor fabricii «Progressul» din București este urmată adesea de reclamații, iar «Clujeana» livrează uneori sandale fabricate fără respectarea normelor interne în ce privește dimensiunile calapoadelor.

La «Magazinul copiilor» se îmbracă zilnic, complet, de la maiou sau furou pînă la încălțămîntea, circa 1 000 de copii. Într-adevăr, magazinul desface zilnic 1 000 rochițe pentru fete și costumașe pentru băieți, 1 000 perechi încălțămîntea, 2 000-3 000 perechi ciorapi, 1 000-1 500 maiouri și chiloți tetra — aceasta ca să nu mai vorbim de sutele și miile de păpuși, jucării mecanice, jucării de plajă și altele.

Pentru a face față unui astfel de volum de vînzări, magazinul are nevoie de parteneri comerciali care să-i respecte angajamentele. Dar unii dintre aceștia, cum sînt furnizorii de încălțămîntea pe care i-am amintit, ca și unele fabrici de confecții sau tricotate rămîn datori mai ales la capitalul respectării termenelor de livrare. Mari restanțe au: fabrica de confecții «Mondiala» din Satu Mare (rochițe de vară, mai ales măsuri mici), Fabrica de confecții Călărași (mai ales pantalonași), «Tricotajul roșu» (cămășute și combinezoane) etc. Din planul total de 30 000 costumașe de vară pentru băieți, magazinului nu i-au fost livrate un număr de 9 000 costumașe. Cînd i se vor mai livra? La 1 august începe un alt sezon: vînzarea uniformelor școlare. Livrările restante de pantalonași de vară, dacă între timp vor fi efectuate, vor duce, cel mult, la crearea unor stocuri care, din punct de vedere comercial, vor constitui mărfuri «înghețate» în depozit, pînă ce vor veni căldurile verii viitoare.

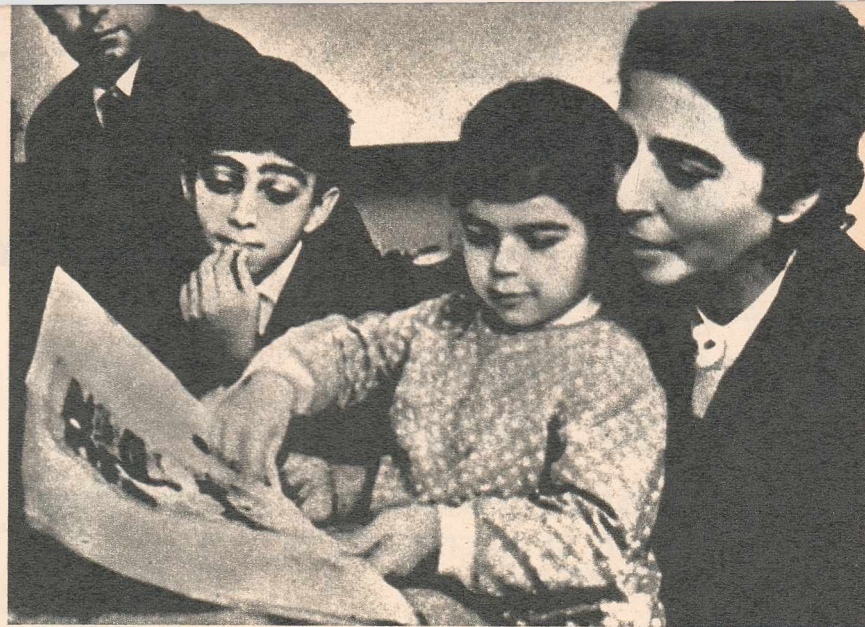
E necesar ca mai ales acum, în preajma sezonului de toamnă, I.C.R.T.I.-București, unul dintre principalii furnizori ai magazinului, să fie mai atentă la varietatea dimensiunilor confecțiilor pe care le primește și le livrează, întrucît în stocul magazinului se mai află și acum uniforme școlare de talia I, rămase de anul trecut, cînd cele de alte dimensiuni au lipsit.

*

Se spune că marii cumpărători mici ar fi în același timp niște cumpărători pretențioși. Lucrul corespunde numai în parte. Nu cerem pentru copiii noștri luna de pe cer. Cerem însă ca magazinele să fie la timp și suficient aprovizionate, — și mai ales cu articole de sezon — cerem ca magazinele să dispună din plin de mărfuri cît mai variate și de toate mărimile din numeroasele sortimente pe care industria noastră socialistă le produce din belșug.

Izzet-Hanum
cu cei doi nepoți ai ei.
Văzînd-o, n-ai crede
că e bunică.

cele două vieți ale lui Izzet-Hanum



de Vanda BELEŢKAIA
redactor la revista «Ogoniok»

„Ce mult seamănă cu eroina filmului «Sevil» — mi-am spus cînd am cunoscut-o pe Izzet-Hanum Orudjeva, directoarea Institutului de chimie fizică și anorganică de pe lângă Academia de Științe a R.S.S. Azerbaidjane. Știam că Izzet-Hanum e o cunoscută savantă, membră corespondentă a Academiei de Științe a R.S.S. Azerbaidjane. Că are peste 170 de lucrări științifice publicate, că recent, pentru rezultatele obținute în cercetare, i s-a decernat cea mai înaltă distincție a Uniunii Sovietice — Ordinul Lenin. Ce legătură putea avea cu cinematografia? Femeia asta plăpîndă, cu părul strîns într-un coc greu și ochi alungiți de regină asiriană semăna însă teribil cu eroina unui vechi film azerbaidjan. Probabil — mi-am zis — că făptura ei are atîta fermecătoare gingășie încît îți dă senzația că ai mai întîlnit-o de multe ori, poate în filme, poate pe pinzele vechilor măestri...

Văzusem fragmente din filmul «Sevil», realizat de Djafar Djabarli la sfîrșitul anilor douăzeci, ca exemplificare la o conferință de istorie a cinematografului. Conferențiarul insistase asupra jocului excelent al tinerei actrițe, prima femeie azerbaidjană care cutezase să apară într-un film — faptă, în anii aceia, de mare îndrăzneală. Și acum, discutînd cu Izzet-Hanum Orudjeva, aveam senzația ciudată că îi vorbesc Sevillei.

Subiectul principal al convorbirii mele cu Izzet-Hanum a fost petrolul — de care la Baku se leagă într-un fel sau altul aproape totul. M-a condus în toate laboratoarele institutului. I-am pus întrebări în legătură cu căutările, cu munca ei... Despre filmul «Sevil» n-am întregat-o nimic. Mai tîrziu însă prietenii și colegii ei mi-au vorbit despre acest episod care nu poate fi omis nici din istoria cinematografului azerbaidjane, nici din viața eminentului om de știință care este azi Izzet-Hanum Orudjeva.

Dintre cei cinci copii ai grădinarului de pe strada Mirzaaga, Izzet era cea mai mare. A făcut școala medie. S-a înscris la institutul politehnic. Totuși viața ei nu se desfășura exact cum ar fi vrut. Visa de pe atunci să fie petrochimist, dar fetele nu erau încă primite la facultatea de chimie. A trebuit să urmeze construcțiile. Ar fi vrut să se dedice exclusiv învățării, dar trebuia să-și ajute familia. Fără să abandoneze institutul, Izzet s-a angajat muncitoare într-o fabrică din Baku.

În căutarea unei interprete pentru rolul principal al filmului «Sevil», talentatul regizor azerbaidjan Djafar Djabarli a descoperit-o, întîmplător, pe Izzet. Fata a refuzat să stea de vorbă cu el, n-a vrut nici să intre în studio: nu se cuvenea, nici tata nu i-ar fi dat voie. Regizorul s-a dus la Izzet acasă. Într-adevăr, tatăl ei era împotriva. Djafar Djabarli a obținut totuși ceva: i-a convins

pe tată și pe fiică să citească scenariul. Știa că destinul Sevillei nu putea să lase indiferent sufletul unui azerbaidjan. Și n-a greșit. Izzet s-a prezentat la proba de film. Regizorul nu greșise nici în alegerea interpretei. Inteligentă, subtilă, cu un puternic simț dramatic, prindea din zbor cele mai fine sugestii regizorale. Un singur lucru îl necăjea pe regizor: nici măcar în toii filmărilor Izzet Orudjeva nu voia să renunțe la o oră de curs la institut. Cînd era vorba de respectarea programului de studiu, fata aparent docilă, timidă, devenea de o încăpăținare nemaipomenită.

Succesul «Sevillei» a depășit chiar și cele mai optimiste așteptări. Mii de femei azerbaidjane datorează acestui film eliberarea lor spirituală. În case de cultură din sate prizărite în munți, în cinematografele orașelor, pretutindeni unde rula filmul rămîneau pe bănci feregele negre. Femeile leșeau pe stradă cu fețele descoperite, respirînd suflul unei vieți noi.

Între timp Izzet-Hanum a reușit să se înscrie la facultatea de chimie. Studiul o absorbea tot mai mult. Își împărțea cu greu timpul între știință și artă. Amîndouă o solicitau total, fără rezerve. Nu se mai putea, nu mai voia să se împartă în două. Atît regizorul Djabarli, cît și principalul ei îndrumător științific, profesorul M.A. Kapeliușnikov, încercau s-o ajute fiecare în felul lui.

— Nu mai poți continua așa, Izzet. Ai să te îmbolnăvești. Actoria nu înseamnă numai talent, ci și o muncă uriașă. Gîndește-te și tu că nu poți fi actriță numai cu jumătate din ființa ta, că nu e o meserie pe care s-o faci pe apucate. Trebuie să părăsești chimia, să te dedici exclusiv profesiei de actriță.

— Dacă vrei să realizezi ceva, alege — ori cinematograful, ori chimia — îi spunea profesorul Kapeliușnikov. Gîndește-te la omul care aleargă după doi iepuri.

Un nou film, «Diamantul», a sporit faima primei actrițe a cinematografului azerbaidjane. Criticii i-au prezis o carieră strălucită. Ea însă, pe măsură ce le citea cronicile pline de elogii, devenea tot mai mohorîtă. Acasă nimeni nu-i spunea nimic. Așteptau ca Izzet să aleagă. Și Izzet a ales chimia.

După ce termina programul la institut, Izzet Orudjeva se grăbea să ajungă la celălalt capăt al orașului Baku, unde era profesoară într-o școală pentru adulți. Trebuia să-și ajute cei patru frați și surorii, dintre care mezinul era cu șaisprezece ani mai mic decît ea.

La școală, mulți dintre elevii lui Izzet erau mai în vîrstă decît dînsa: în Azerbaidjan se desfășura marea bătălie pentru lichidarea

analfabetismului. «Nu sîntem roabe», silabiseau femeile a căror demnitate umană fusese atîta vreme călcată în picioare. Multe credeau că întîmplările din filmul «Sevil» s-au petrecut cu adevărat în viața tinerei lor învățătoare. Și lecțiile predate de Izzet Orudjeva erau pentru ele ca o continuare a descoperirii vieții.

Cînd a izbucnit Marele Război pentru Apărarea Patriei, linia întîi a frontului a trecut și prin laboratoarele chimiștilor din Baku. Ali Musaevici Kuliev — conducătorul științific al lucrării de doctorat a eroinei reportajului nostru, mai tîrziu academician și director al institutului — și-a pierdut pe acest front avansat al științei o mină. Munca cercetătorilor era plină de riscuri, cerea nu numai efort și talent, ci și curaj de combatant.

De «aditivi» chimiștii din Baku au început să se ocupe imediat după război. Ce sînt aditivii? Sînt bătaia inimii avioanelor și automobilelor, tractoarelor și vapoarelor; fără de ei ar sta în loc turbinele, n-ar mai funcționa transformatoarele, nici cablurile de înaltă tensiune. Aceste substanțe modifică proprietățile lubrifianților, îi fac stabili în timpul gerurilor, măresc durata de folosire a motoarelor. Aditivii se aduceau înainte din import, procesul fabricării lor era strict secret. După război, cantitățile livrate Uniunii Sovietice au fost considerabil reduse. Scopul era limpede — să se dea o lovitură inimii țării, transportului, turbinelor, motoarelor. Nu exista decît o singură ieșire — trebuia să învățăm singuri să facem aditivi. Ali Musaevici Kuliev a fost cel dintîi care a început asediul cetății. I s-a alăturat apoi Izzet-Hanum Orudjeva. Nu li se așternea în față decît un singur drum: experimentul și din nou experimentul. Drumul cel mai lung, un drum plin de hopuri și de cotituri neașteptate, care te obligă adesea să te întorci înapoi, s-o iei de la început, să bați pasul pe loc. Căci sînt milioane de combinații organice, și cercetătorii au trebuit să caute dintre ele aproape orbește, experimentînd și greșind, pe cele de care aveau nevoie. În prima perioadă, cuvîntul «nu» a fost tot atît de aducător de bucurii ca și cuvîntul «da». Încă un «nu», încă unul, încă unul... Cercul devenea mai strîmt. Și, în sfîrșit, a venit ziua așteptată. Institutul de cercetări petrochimice din Azerbaidjan a fost cel care a obținut primii aditivi. Primii din Uniunea Sovietică.

În 1947 Izzet-Hanum își susține teza de candidat în științe: «Căile de studiere a uleiurilor lubrifiante». În 1962, teza de doc-

torat dedicată aceleiași teme: «Crearea de uleiuri energetice cu noi proprietăți».

Vizitez, împreună cu Izzet-Hanum, laboratoarele institutului, a cărui directoare este de curînd. E răcoare, miroase a vopsea, se simte că ne aflăm într-o clădire recent dată în folosință. Institutul a fost construit într-un cartier nou, pe prospectul Narimanov. Prin ferestre se vede clădirea semeață a academiei și o grădiniță de curînd amenajată. Stația la care am coborît se cheamă «Akademgorodok».

Izzet-Hanum Orudjeva, azi unul dintre cei mai străluciți chimiști ai Uniunii Sovietice, lucrează în prezent la sinteza unor uleiuri dense, — special concepute pentru clima arctică — la crearea și introducerea în producție a numeroși aditivi, care vor aduce țării economii de sute de milioane de ruble. Printre chimiștii din Baku cărora li s-a decernat Premiul de stat pe 1970 se află și ea. Dar sfera intereselor ei științifice se lărgește neîncetat. Coroziunea metalelor este inamicul nr. 1 al tuturor mecanismelor, strungurilor, motoarelor, vaselor fluviale și maritime, instalațiilor pentru extracția gazelor și țiteiului. Pentru a înfrînge acest dușman perfid, oamenii de știință creează substanțe chimice inhibitorie. Sinteza inhibitorilor este noua direcție a activității științifice a lui Izzet-Hanum Orudjeva. În laboratoarele institutului rezistența inhibitorilor se experimentează în contact cu acidul acetic, cu sarea, cu aerul, cu apele Mării Caspice, în autoclave, la presiuni uriașe, la temperaturi înalte.

În cabinetul directorial, biroul e plin de hîrtii, de manuscrise. Pregătindu-se să plece acasă, Izzet-Hanum le adună într-o mapă voluminoasă. Unul dintre manuscrise urmează să fie revăzut înainte de a fi dat la tipar. La al doilea trebuie făcut un referat. Pe al treilea trebuie să-l citească, pentru a putea da o consultație autorului, un tînar chimist. Orudjeva primește și multă corespondență din străinătate, invitații la conferințe științifice internaționale. Participă la numeroase congrese de chimie a aditivilor și de sinteză a inhibitorilor. Scrisori din Canada — unde a făcut parte din delegația oficială a Uniunii Sovietice la Expo' 67. Din București, unde a fost într-o delegație științifică. Din Berlin, unde a expus o comunicare la un simpozion al chimiștilor din Republica Democrată Germană.

Cea dintîi vedetă de cinematograf din Azerbaidjan nu a devenit actriță profesionistă. A repetat însă și repetă în fiecare zi a vieții ei un rol eroic...



C.E.C. VĂ OFERĂ, DV. ALEGEȚI

LIBRETUL DE ECONOMII CU DOBÎNDĂ ȘI CÎȘTIGURI ÎN AUTOTURISME

Oricare dintre dv., stimați cititori, poate deveni posesorul unui autoturism dacă este mai întâi... posesorul unui libret de economii cu dobândă și cîștiguri în autoturisme.

Avînd un asemenea libret, beneficiați în primul rînd de avantajele sale specifice, care constau în:

- cîștiguri în autoturisme de diferite mărci;
- dobinzi.

Dacă aceste avantaje corespund preferințelor dv., adresați-vă unităților C.E.C., solicitîndu-le emiterea unuia sau a mai multor librete de economii cu dobîndă și cîștiguri în autoturisme.

Rețineți că libretele de economii cu dobîndă și cîștiguri în autoturisme se emit nominal de toate unitățile C.E.C. proprii, depunerea inițială și soldul neputînd fi mai mici de 100 lei.

Depunerile ulterioare ca și restituirile de pe libretele nominale se efectuează la unitatea C.E.C. care a emis libretul, la celelalte unități C.E.C. proprii din aceeași localitate cu unitatea emitentă, precum și la filiala care ține evidența contabilă a unității emitente.

De asemenea, libretele de economii cu dobîndă și cîștiguri în autoturisme mai pot fi emise și la purtător cu sau fără parolă. Unități emitente: filiale și agenții C.E.C. autorizate.

Depunerea inițială în acest caz nu poate fi mai mică de 200 lei, iar soldul de 100 lei.

Depunerile ulterioare și restituirile de orice sume de pe libretele la purtător se efectuează numai la unitatea care a emis libretul.

Cum se acordă cîștigurile în autoturisme:

Casa de Economii și Consemnațiuni acordă cîștigurile în autoturisme trimestrial, prin trageri la sorți.

La tragerile la sorți participă libretele care au un sold minim de 5 000 de lei provenit din depuneri anterioare trimestrului și a fost păstrat la C.E.C. în tot cursul trimestrului pentru care se efectuează tragerea la sorți. De exemplu, la tragerea la sorți pentru trim. IV/1971 participă libretele pe care s-a depus integral sau esalonat, pînă la data de 30 septembrie a.c., suma de 5 000 de lei, iar această sumă a fost păstrată la C.E.C. în toată perioada trimestrului IV (1 octombrie — 31 decembrie).

LIBRETUL DE ECONOMII CU CÎȘTIGURI ÎN MATERIALE DE CONSTRUCȚIE

Acest libret de economii oferă depunătorilor posibilitatea procurării în condiții avantajoase a unor materiale necesare construirii locuințelor proprietate personală.

Într-adevăr, prin trageri la sorți trimestriale, titularilor libretelor li se acordă importante cîștiguri în bani cu care ei își pot procura cu prioritate principalele materiale necesare construirii de locuințe: cherestea, ciment, tablă, carton asfaltat etc.

Cîștigurile se acordă titularilor libretelor ieșite cîștigătoare, ale căror depuneri au fost păstrate la C.E.C. în tot cursul trimestrului pentru care se efectuează tragerea.

Emiterea acestui libret și restituirile de sume se efectuează astfel:

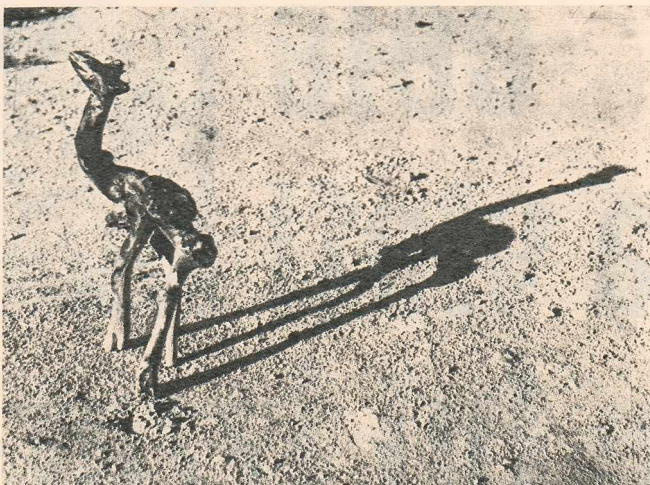
Se emite pe numele persoanei care efectuează depunerea sau, la dorința acesteia, pe numele altei persoane de unitățile C.E.C. din mediul rural și din orașele în care nu se construiesc locuințe proprietate personală cu sprijinul statului. În localitățile în care nu funcționează unități C.E.C. libretul se emite de unitățile poștale sau de filialele și agențiile în a căror rază de activitate intră comunele respective.

Pe libretul de economii cu cîștiguri în materiale de construcție se efectuează o singură depunere, în valoare fixă de 1 000 de lei, depuneri ulterioare nefiind posibile.

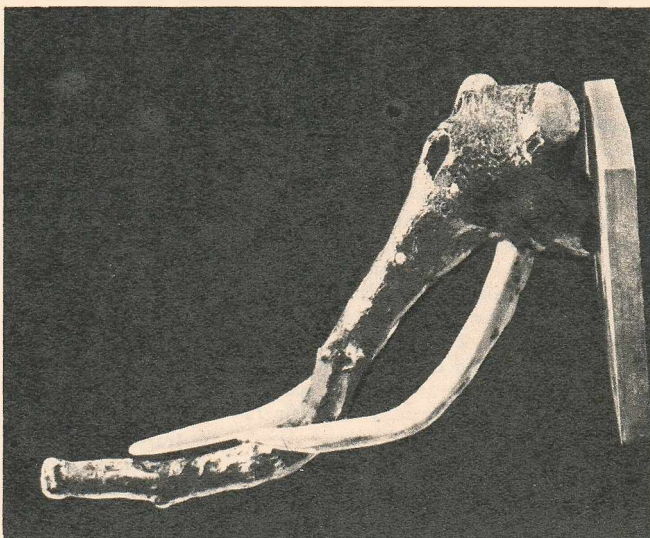
Restituirea sumei se efectuează o singură dată, integral, de unitatea C.E.C. care a emis libretul, precum și de celelalte unități C.E.C. proprii din localitatea în care funcționează unitatea emitentă.

De asemenea, filialele C.E.C. pot efectua restituiri de pe libretele emise de agențiile C.E.C. și de unitățile poștale a căror evidență contabilă o țin și în cazul în care acestea funcționează în alte localități.

Fvarietăți



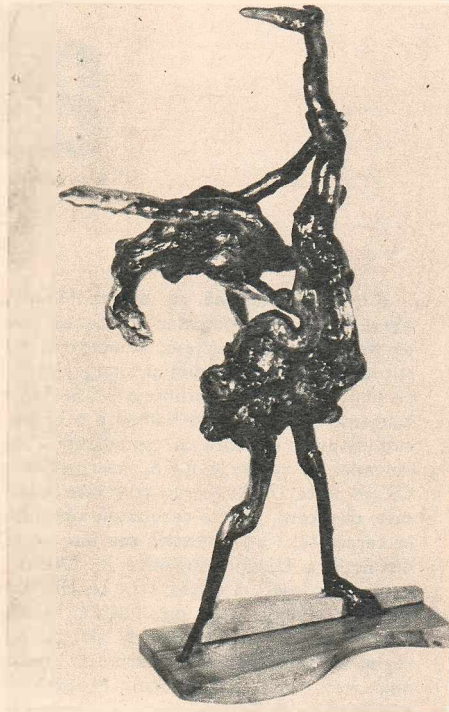
Rătăcit în Sahara.



Cap de mamut.

cine caută, găsește!

Emil Mureșan din Mediaș face parte dintre acei puțini dar interesanți căutători și colecționari de mici minuni ale naturii. De-a lungul anilor el a reușit, cu multă trudă, să adune într-o mini-expoziție itinerantă rădăcini vegetale cu cele mai stranii înfățișări (posesorul lor precizînd că nu a intervenit cu nimic în structura originală a obiectelor). Iată câteva dintre ele, cu legendele date de colecționar însuși:



Atac în stepă.

ca mîța în clepsidră...

Exemplar rar și extrem de prețios al neamului pisicesc, acest pui de «cheetah», cu numele de Juba, este crescut cu o grijă excesivă la Grădina zoologică din San Diego, California. Juba a fost surprinsă de fotoreporter uitîndu-se în clepsidră precum vulgara ei rudă în calendar.



de Teodor MAZILU

viermele

X nu e numai un vierme care-și tîrîie trîndăvia și grandomania. Asta i se pare prea puțin, ceva care nu corespunde înalțelor lui pretenții. El s-a străduit să ridice trîndăvia la rangul unei filozofii. Își tîrîie nu numai somnolența, ci și ideile. De aceea și ideile lui au ceva din viscozitatea unei reptile grase și posace. Așa vierme cum e, e un vierme exigent, cu principii pe care, în lipsă de altceva, le respectă cu sfințenie... Decît să muncești e mai ușor să respecti niște principii încropite cu chiu, cu vai.

De cînd a crescut cît de cît, tînărul vierme a pornit de la aceea că e bine, e comod, e posibil să trăiești pe spinarea altora, indiferent cine ar fi aceștia. Din asta și-a făcut nu numai un obicei, ci și un crez... Căci așa greoi, viscos, îi place să creadă în ceea ce nu face... El nu aspiră să fie un simplu vierme, ci un vierme exigent.

El a căpătat arta de a tapa. A tapa familia, rudele, prietenii, femeile. Și nu orice femeie. Numai femeile pe care le «iubește». De aceea, avînd mare nevoie de bani, se îndrăgostește destul de repede, cu sentiment, fără îndoială, curat... Cu cît te iubește mai mult, cu atît te tapează mai energic. A introdus și aici metoda sentimentelor curate... «Eu nu tapez decît pe cine iubesc...» Așa că orice șmecherie are valoarea unei declarații de dragoste... Nu trage pe sfoară decît pe cine stimează. Dat fiind firea lui de escroc, stimează pe foarte multă lume. Stimează și escrochează. Jefuiește și iubește. Te apreciază și-ți bagă mîna în buzunar. Cu cele mai bune sentimente încearcă să te tragă pe sfoară.

Din trîndăvie și-a făcut un stil de viață. E un vierme care-și iubește condiția, nici măcar nu îi e rușine că e vierme. Deși se tîrîie, e capabil să fie și ironic. Nu vă temeți de viermii exigenți. Aici nuanțele nu-și au rostul. E un vierme ca toți viermii...



nu numai mielul blînd...

◀ Acest copil, pe nume Jean-François (2 ani), are o situație specială, poate unică în lume: are... două mame! El a fost înfiat cu aprobare judecătorească de două femei din Londra, Harriet Schultz și Choutou Frechou, care locuind în același apartament s-au decis în acest fel să-l adopte. Amănunte în legătură cu aspectul juridic al dublei adopții nu se cunosc.



faraonii foloseau numai automobilul „toyota“

Ce caută statuia înaltă de 15 m și lată de 6 a faraonului Ramses al II-lea în Piața Ginza din Tokyo?

De căutat, nu caută nimic această replică a celebrei statui de la templul Abu Simbel, dar a fost plantată aici pentru a face reclamă automobilului Toyota, aflat în acerbă concurență cu mașinile americane și vest-europene.



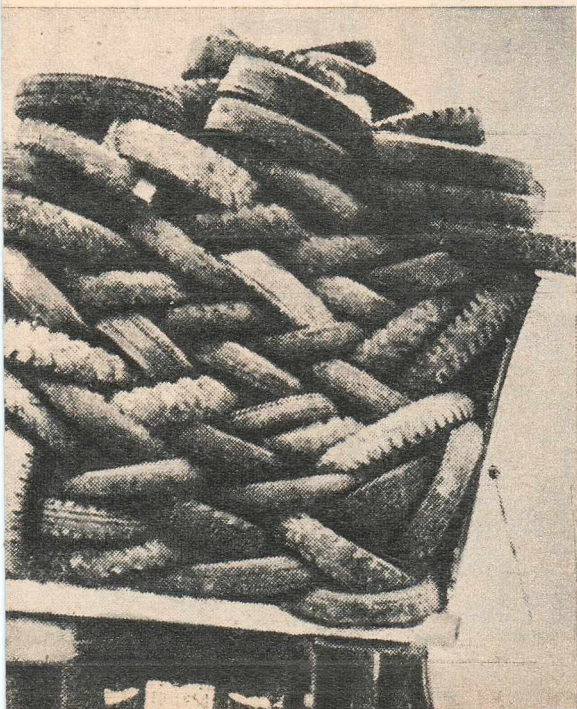
răzbușirea cauciucurilor

◀ Înghesuite pe platforma unui autocamion, cîteva zeci de anvelope reformate erau expediate la retopire. Cu o perfidie cam ciudată pentru niște neinsuflite, anvelopele au încercat să-și păcălească destinul, lovind precum se vede chiar în suratele lor valide. E de la sine înțeles însă că încercarea n-a făcut decît să sporească numărul condamnaților cu încă doi.

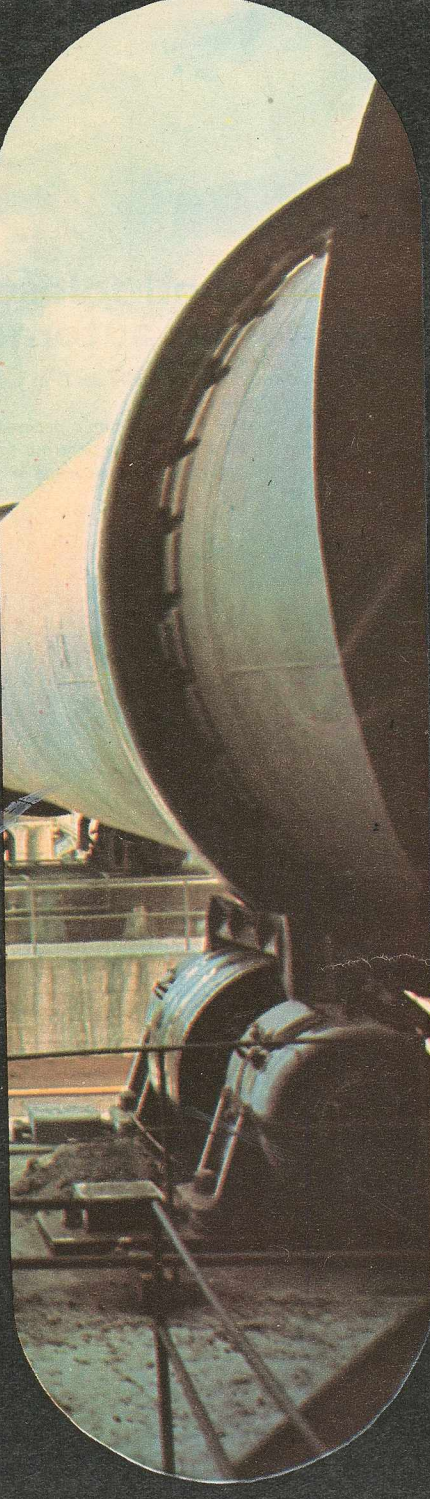
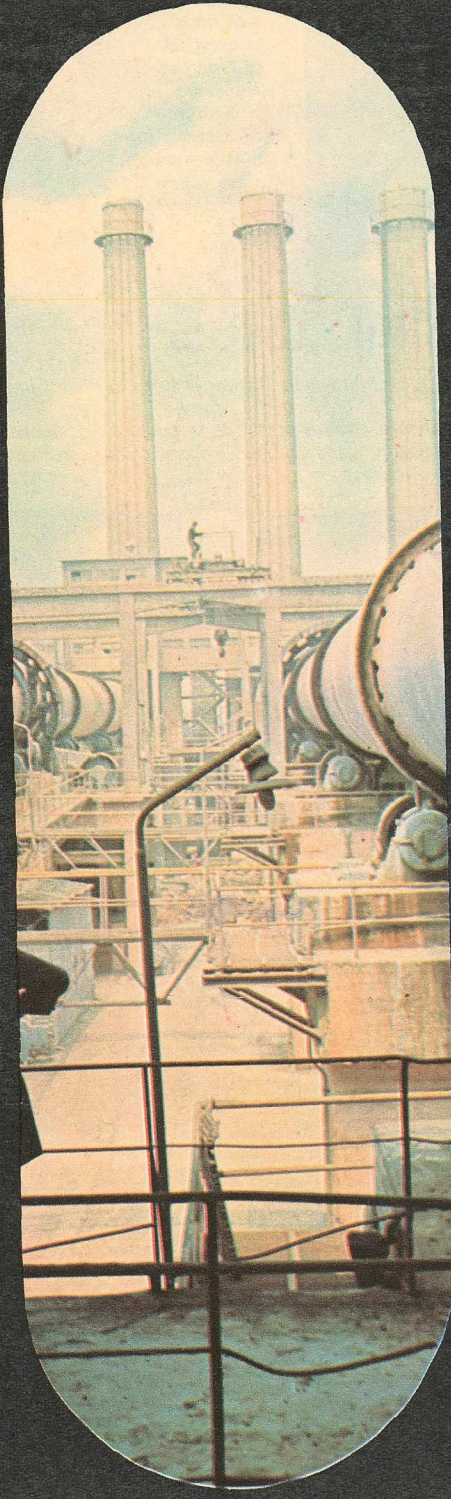
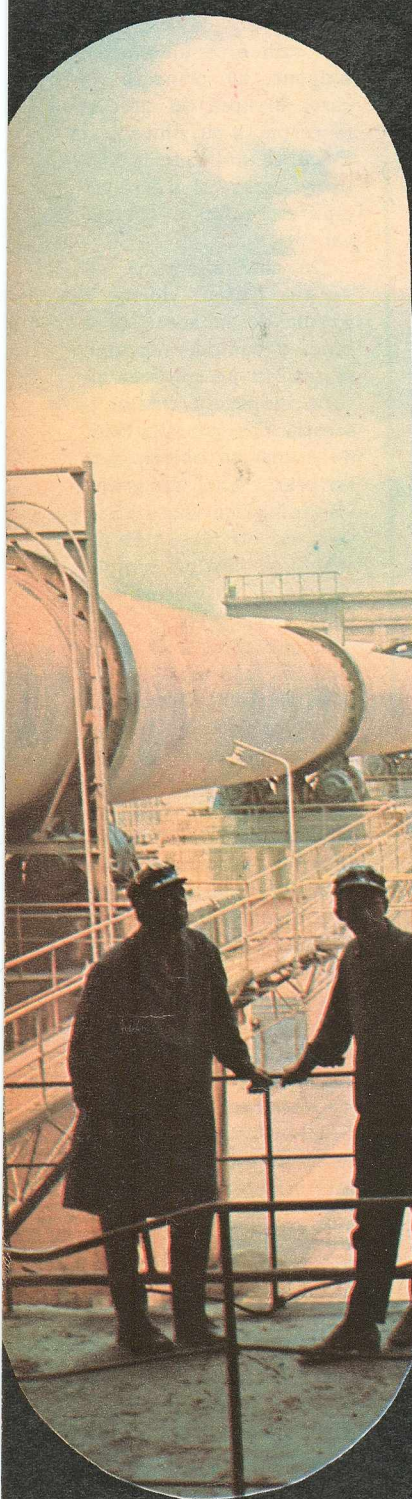
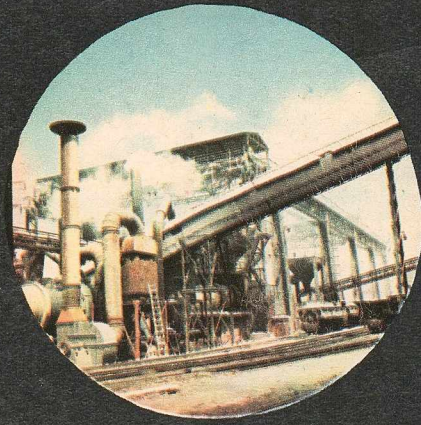
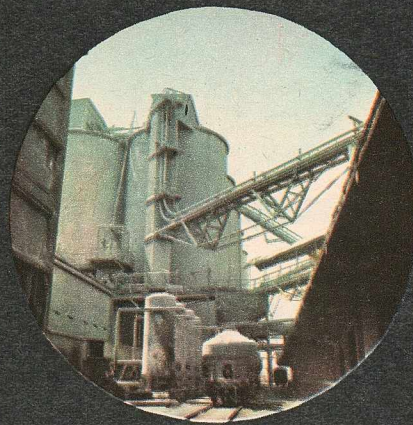
brîul mocănesc pe bătăi

Fotografia, reprezentînd un grup de dansatori, a fost făcută în anul 1930 cu prilejul sărbătoririi la Satu-Lung, în județul Brașov, a așa-numitei nedei.

Datina străbună a nedeii se păstrează în multe regiuni ale țării, sărbătorindu-se sub semnul unor frumoase manifestări ale cîntecului, jocului și portului popular.



CIMENT
CT
TURDA



**Fabrica
de ciment—
Turda**

str. Bihorului nr. 4

produce
și livrează,
atât pentru export
cât și pentru
consumul intern.
următoarele produse:

- Ciment
cu rezistențe
inițiale mari
(R.I.M.)
- Ciment B.S.S.
- Ciment Pz 400
- Ciment M.400
- Var industrial
și de construcții
- Ipsos
pentru modelat
și pentru
construcții
- Cărămizi
refractare
de șamotă
și bazice
- Calcar pentru
industria chimică
și metalurgică



o săptămână în lume

Pentru observatorul atent al fenomenului internațional a devenit de mult un lucru comun faptul că întărirea prieteniei, colaborării multilaterale și alianței frățești cu toate țările socialiste, de care România este indisolubil legată prin comunitatea de orinduire, ideologie, țeluri și aspirații, se află în centrul activității internaționale a partidului și statului nostru. Este o realitate vie, ce se reliefează cu pregnanță, necontenit, zi de zi, săptămână de săptămână. Așa cum arăta tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, dezvoltarea și adâncirea cooperării contribuie la asigurarea dezvoltării și înfloririi economiei naționale a fiecărui stat socialist și la întărirea unității țărilor socialiste, la afirmarea socialismului în lume.

În acest context, al legăturilor pe care țara noastră le are pe multiple planuri cu celelalte state socialiste, se înscrie de pildă cea de-a 7-a ședință a grupului de lucru pentru colaborare economică și tehnico-stiințifică dintre Republica Socialistă România și Uniunea Sovietică în domeniul industriei chimice și petrochimice și care a marcat dezvoltarea colaborării dintre cele două țări pe acest țărm. De asemenea, o expresie concretă a preocupării României pentru adâncirea colaborării multilaterale cu țările C.A.E.R. — preocupare evidențiată o dată în plus de ședința din 15 iulie a Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. — o constituie participarea și în aceste ultime zile a țării noastre la o serie de consfătuiri ale C.A.E.R.

Prestigiul, rolul crescând pe care-l au pe arena internațională țările socialismului l-au atestat și acele fapte care dovedesc mutații substanțiale în atitudinea multor țări occidentale față de raporturile cu Republica Populară Chineză. Sînt semnificative, pe acest pian, declarația premierului japonez E. Salo — la sesiunea extraordinară a Dietei, prilejuită de prezentarea programului noului guvern — precum că problema relațiilor cu R.P. Chineză constituie una dintre sarcinile majore ale diplomației nipone și că guvernul său va încerca să-și îmbunătățească relațiile cu R.P. Chineză; precizarea făcută de ministrul de externe al Turciei, Osman Olca, că negocierile angajate la Paris cu R.P. Chineză în vederea stabilirii relațiilor diplomatice între cele două țări «au intrat în faza finală». Sînt acestea, în ultimă instanță, semne ce vădesc tendința spre o abordare realistă a situației internaționale.

Faptele ce dovedesc că tendința spre realism politic, că imperatiile destinderii se impun în lume, sub presiunea afirmării tot mai puternice a aspirațiilor de pace și progres social ale popoarelor, devin pe zi ce trece mai numeroase și mai evidente. Caracterul deosebit de constructiv al propunerilor în șapte puncte prezentate la Conferința cvadripartită de la Paris de delegația Guvernului Revoluționar Provisoriu al Republicii Vietnamului de Sud, largul ecou internațional al acestora, au dat un puternic impuls curentului de opinie din S.U.A. ce se pronunță pentru încetarea intervenției militare americane în Indochina și pentru o reglementare politică. Crește neîncreștat numărul acelor personalități politice americane care cer Administrației «să dea curs cu rapiditate și bună-credință acestor propuneri» (senatorul Walter Mondale).

Împlinirea a 17 ani de la încheierea acordurilor de la Geneva cu privire la Indochina a constituit pentru poporul român un nou prilej de a-și exprima sentimentele de solidaritate frățească cu poporul vietnamez, cu celelalte popoare indochineze care luptă eroic împotriva imperialismului american agresiv.

La mii de kilometri depărtare de această zonă fierbinte a lumii, aici, pe bătrînul nostru continent, se petrec de asemenea evenimente ce ilustrează forța crescîndă cu care se manifestă cerința popoarelor nu numai de a se stinge focarele existente, ci și de a se preîntîmpina apariția altora. Noile guverne instalate recent în Islanda și Malta vădesc o orientare progresistă, răspunzînd tocmai unor asemenea aspirații de pace ale popoarelor celor două țări-insulă, care nu mai vor să fie considerate ca «portavoane nescufundabile» ale N.A.T.O. Și chiar dacă Islanda este membră a N.A.T.O. iar Malta nu, semnificația denunțării de către cele două țări a acordurilor militare care le leagă, direct sau indirect, de N.A.T.O. este aceeași, oglîndînd tendința spre reducerea încordării chiar și prin înfăptuirea unor măsuri parțiale ca retragerea trupelor străine în limitele granițelor naționale, desființarea bazelor militare de pe teritoriile altor state. Iar ca țări europene, asemenea orientare nu poate decît sluji eforturilor întreprinse pentru asigurarea păcii și securității pe continent.

Problemele securității europene s-au aflat de altfel în centrul unor contacte diplomatice prilejuite de vizita președintelui Consiliului de Miniștri al R.P. Polone, Piotr Jaroszewicz, în R.D.G., la invitația președintelui Consiliului de Miniștri al acestei țări, Willi Stoph, de vizita ministrului de externe al Austriei, Rudolf Kirschlaeger, la Roma, făcută omologului său italian, Aldo Moro, ca și în dezbaterile care au avut loc între parlamentarii, reprezentanții sindicatelor și ai altor organizații din țările baltice și din nordul Europei prezenți la Rostock cu ocazia «Săptămîinii Mării Baltice». Toate acestea relevă că ideea conferinței general-europene se bucură de sprijin larg, că în multe țări se consideră că a sosit timpul pentru convocarea conferinței asupra securității în Europa. Este și poziția țării noastre care, acordînd o atenție deosebită asigurării păcii și securității pe continent, militează neobosit în această direcție, își aduce o contribuție activă la pregătirea conferinței general-europene pentru securitate și cooperare.

...Cîteva fapte, cîteva spicuri din noianul de evenimente ale unei singure săptămîni, reflectînd preocupări dintr-o zonă sau alta a Terrei. Și totuși, toate acestea evidențiază cu putere acea idee formulată de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU în expunerea la adunarea solemnă prilejuită de aniversarea a 50 de ani de la înființarea P.C.R.: «Nu trebuie să se aștepte ca aceste probleme vitale ale omenirii să fie rezolvate numai la masa tratativelor; este necesar ca masele să lupte pentru a-și apăra prin torța proprie, viața, securitatea, perspectiva dezvoltării civilizației umane».

I. CIOARĂ

Marti, 20 iulie 1971

realități din lumea capitalului

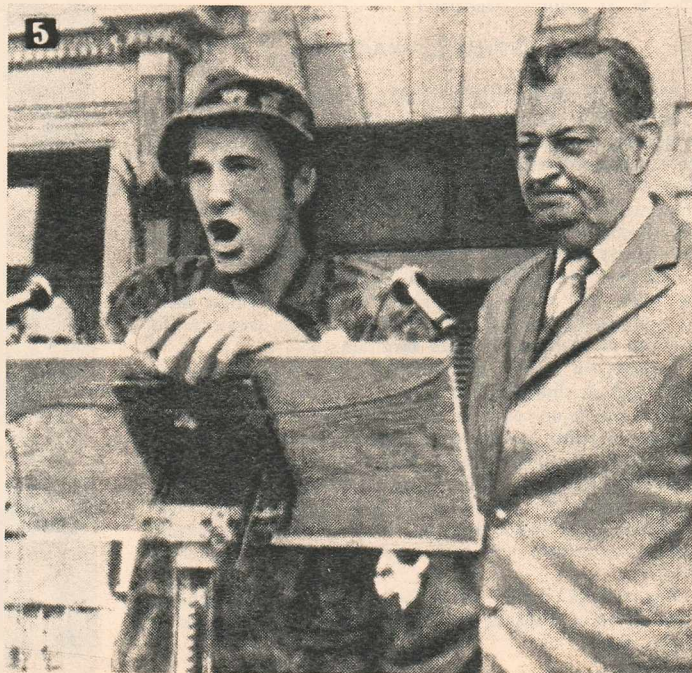
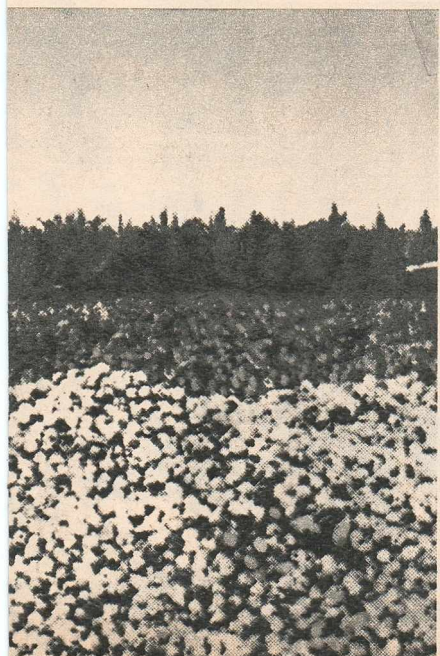
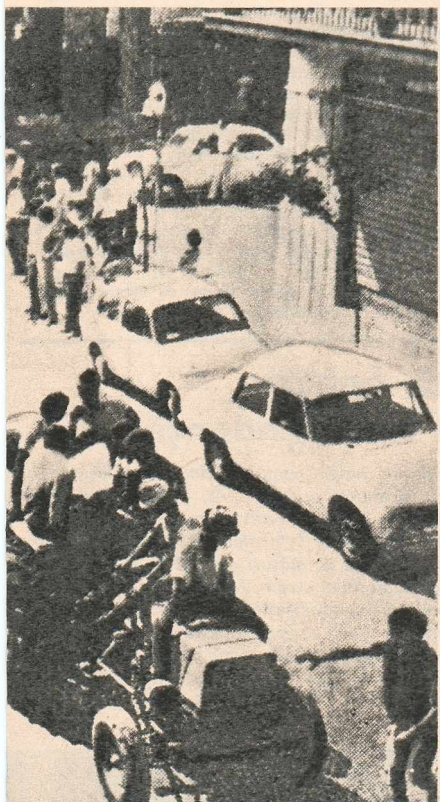
valul protestului agricultorilor

În profundele conflicte sociale ce se manifestă în ultimul timp într-o serie de țări occidentale un loc important îl au și puternicele acțiuni revendicative ale muncitorilor agricoli. După impunătoarele demonstrații (foto 1), prin care și-au exprimat protestul împotriva repercusiunilor negative ale politicii comunitare pe plan agrar, îndeosebi asupra micilor gospodării țărănești, agricultorii francezi, muncitorii agricoli din diferite regiuni ale Franței au organizat numeroase acțiuni menite să atragă atenția asupra greutăților cărora trebuie să le facă față. Toate acestea au determinat organizarea, la mijlocul lunii iulie — la Paris — a primei întîlniri a reprezentanților ministerului agriculturii cu cei ai organizațiilor sindicale și profesionale agricole franceze. În cadrul reuniunii, aceștia din urmă au prezentat nemulțumirile lor privind cel de-al VI-lea plan de dezvoltare economică și socială a Franței, care nu le garantează un spor anual al veniturilor comparabil cu cel prevăzut pentru alte categorii profesionale și prevede alocarea de credite destinate agriculturii, pentru 1972, cu mult inferioare necesităților de modernizare a exploatațiilor agricole pentru a se putea face față concurenței din interiorul Pieței comune. La rîndul lor, muncitorii agricoli italieni, în special din regiunile sudice, și-au ridicat glasul cerînd satisfacerea revendicărilor lor privind atît încheierea de noi contracte de muncă cît și reforme structurale vizînd modernizarea agriculturii, dezvoltarea sudului și, în consecință, reducerea șomajului și a emigrației. «Crește tensiunea la sate», «Lupta la țară devine din ce în ce mai puternică și mai dură...» — scrie presa italiană despre amplele acțiuni revendicative care au cuprins peste un milion și jumătate de agricultori și muncitori agricoli (foto 2: demonstrație la Foggia), cu atît mai nemulțumiți cu cît pînă și roadele muncii lor sînt adesea sortite distrugerii, în scopul menținerii prețurilor fixate la sediul Pieței comune agrare (foto 3: munți de piersici tăvălugite la Ferrara unde, cum menționează presa italiană, în piețe se vînd fructe... importate din alte țări ale Pieței comune; această acțiune de distrugere a sute de mii de chintale de fructe — subliniază ziarul italian — a costat statul 17 miliarde lire!).



două generații — același țel

Jeannette Rankin, în vîrstă de 91 ani, este prima femeie care a devenit, acum cîteva decenii, membră a Congresului S.U.A. Consecventă întregii sale activități pacifiste, ea a trimis de curînd — în cadrul campaniei «Mamele și alții pentru pace» — o scrisoare președintelui Nixon cerînd să se pună capăt intervenției și prezenței militare americane în Indochina (fotografia 4). David Rose, din Syracuse (statul New York), a luptat în cadrul trupelor americane din Vietnam. Fotografia 5 îl înfățișează în timpul unei adunări la Binghamton (New York) împotriva războiului din Vietnam. După cum a menționat, el a plecat acolo crezînd că își servește țara, dar văzînd crimele pe care erau obligați să le comită militarii americani și cei saigonezi împotriva populației pașnice din Vietnamul de Sud, la reîntoarcerea în țară a hotărît să adere la organizația «Veteranii împotriva războiului» pentru a repara astfel răul făcut poporului sud-vietnamez și celui american însuși. Iată numai două exemple dintre multe altele ce ilustrează presiunile ce se fac tot mai puternic simțite în rîndul opiniei publice americane pentru a se ajunge la o reglementare pașnică în Vietnam.



Agenda



WILLIAM PORTER se află în fruntea listei candidaților pentru postul de șef al delegației americane la convorbirile cvadripartite de la Paris în problema Vietnamului, după demisia lui David Bruce. William Porter, în prezent ambasador al S.U.A. la Seul, ar urma să-l înlocuiască pe Bruce cu începere din luna august.

Cu prilejul unei recente ședințe, Conferința federală a Uniunii Socialiste a Poporului Muncitor din Iugoslavia a hotărît în unanimitate să propună candidatura tovarășului MIALKO TODOROVICI, membru al Biroului Executiv al Prezidiului Uniunii Comunistilor din R.S.F. Iugoslavia, pentru postul de președinte al Skupștinei Federale.



BERNADETTE DEVLIN, reprezentantă a Irlandei de Nord în Parlamentul britanic, a anunțat crearea unui «tribunal popular» care va întreprinde o anchetă asupra împrejurărilor în care — în cursul incidentelor ce au avut loc în Ulster — doi locuitori din Londonderry au fost uciși de militari britanici. Inițiativa constituirii «tribunalei populare» a fost luată în urma refuzului autorităților britanice de a deschide o anchetă oficială în legătură cu moartea celor doi cetățeni nord-irlandezi.



«Venezuela are dreptul să-și definească interesele sale potrivit realităților sale naționale și conform legilor sale» — a declarat președintele RAFAEL CALDERA în legătură cu afirmații făcute în presa americană cu privire la declanșarea unei crize în relațiile dintre S.U.A. și Venezuela. Actuala stare de tensiune este pusă pe seama hotărîrii Parlamentului venezuelean ca la expirarea concesiilor în vigoare acordate companiilor petroliere americane — în 1983 — toate instalațiile și proprietățile acestora să revină statului, fără despăgubiri.



Comunicatul dat publicității după vizita în R.D. Germană a lui PIOTR JAROSZEWICZ, președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Polone, relevă că, în cadrul convorbirilor sale cu președintele Consiliului de Miniștri al R.D.G., Willi Stoph, a fost exprimată convingerea că organizarea conferinței europene în problemele securității poate contribui la lichidarea încordării în Europa și la asigurarea păcii pe continentul nostru, subliniind faptul că ratificarea neîntîrziată a tratatelor încheiate de U.R.S.S. și R.P. Polonă cu R.F. a Germaniei ar fi în folosul tuturor părților. O chestiune actuală și importantă pentru pacea și securitatea în Europa este — se menționează — stabilirea de relații normale cu R.D.G. de către statele care n-au făcut pînă în prezent acest lucru, inclusiv R.F. a Germaniei.



«Propunerea făcută la 22 iunie 1971 de Frontul Patriotic din Laos, privind încetarea imediată a războiului, restabilirea păcii și realizarea reconcilierii naționale, răspunde în cel mai înalt grad aspirațiilor întregului popor al Laosului» — se arată în scrisoarea adresată de prințul SUFANUVONG, președintele C.C. al Frontului Patriotic din Laos, prințului Suvanna Fuma, șeful guvernului de la Vientiane. Scrisoarea președintelui C.C. al F.P.L. subliniază că Frontul Patriotic din Laos este hotărît să continue rezistența, să acționeze pentru a face să eșueze toate planurile aventuriste ale imperialiștilor și sateliților lor.



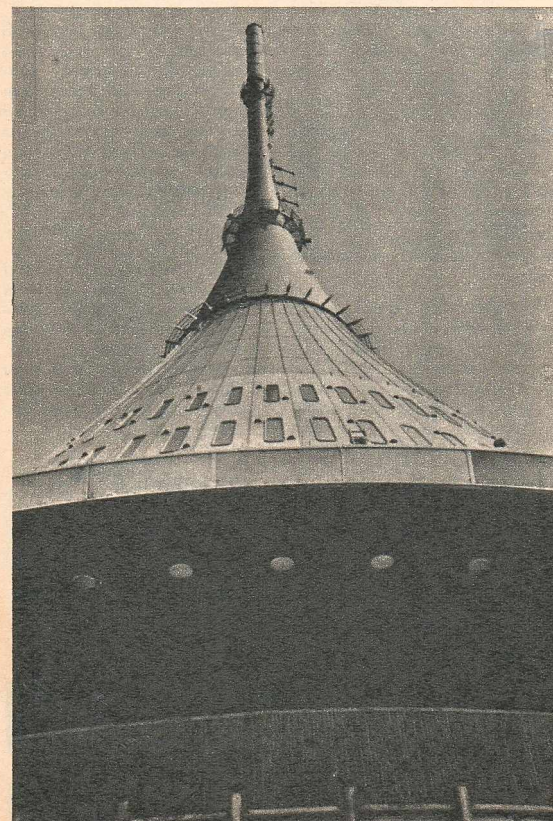


▲ asaltul progresului economic

3 900 de delegați ai unităților și întreprinderilor Ministerului transportului din Cuba dezbăt — întruniți în Adunarea plenară națională a transporturilor, la Havana — problemele acestui important sector al economiei țării. După cucerirea, cu jertfe grele, a independenței naționale — luptă în care asaltul Moncadei de la 26 iulie 1953 a constituit un moment hotărâtor — muncitorii, țărani, intelectualii Cubei, stăpâni pe propria lor soartă, își manifestă cu fermitate și pasiune hotărârea de a depune toate eforturile, de a-și mobiliza toate resursele creatoare pentru realizarea obiectivelor dezvoltării viitoare a țării lor, pentru realizarea unor noi și mari pași pe calea progresului economic și social al Cubei.

pe muntele jested

lată turnul postului de radio și televiziune care a început recent să emită de pe muntele Jested, în nordul Boemiei — R.S. Cehoslovacă. Randamentul noului post este de peste 25 de ori mai ridicat decât al celui vechi, iar echipamentul său a fost în întregime realizat la fabrica cehoslovacă de produse electronice «Tesla». Pentru anul viitor a fost anunțată intrarea în funcțiune a unui al doilea canal, precum și experimentarea unor transmisii în culori.



rabat — după eșuarea puciului

După eșuarea tentativei de lovitură de stat din Maroc — întreprinsă de un grup restrâns de ofițeri superiori care au organizat un atac armat asupra palatului Șkhirat, unde regele Hassan al II-lea oferise o recepție — calmul a fost restabilit în țară, dar au continuat să fie menținute în vigoare o serie de măsuri de securitate la Rabat și în restul țării. În afara numărului destul de mare de victime — 158 în rândul rebelilor și 28 militari și civili aflați la palat în timpul recepției — încercarea de puci militar a avut repercusiuni și pe plan diplomatic, relațiile dintre Maroc și Libia înrăutățindu-se, guvernul de la Tripoli hotărând ruperea relațiilor dintre cele două țări. Referindu-se la recente evenimente, regele Hassan al II-lea a subliniat într-un interviu acordat agenției «France Presse» că «ele reprezintă decantarea, pe de o parte, a unui anume număr de împrejurări și, pe de altă parte, a unui număr de erori de apreciere... Desigur, cele întâmplate impun un proces de examinare, începând cu mine însumi, a modului de guvernare a țării».



cronica de trei secunde

DOVEZILE

S-a făcut un sondaj în R.F. a Germaniei printre soții, pe o temă cum nu se poate mai gravă: cum îi dovedești sotului că ești o soție bună? Sintetic, răspunsurile ar suna cam așa:

Chiuvetele să fie totdeauna curate. Soțul să aibă totdeauna o cămașă curată la dispoziție. Copiii să aibă mereu o batistă în buzunar. Să poți servi o masă bună, chiar și în ziua de 29 a lunii. În zilele de sărbătoare familială, să știi să-ți decorezi frumos casa. Să golești repede și permanent scrumierele. Să ștergi praful de sub mobile. Să strângi așternutul în fiecare zi. La maximum două ore după masa de prinz, bucătăria să fie lună. Parchetul să strălucească zilnic ca soarele.

Chiuvete, parchet, scrumiere, cămași, batiste, mobile — nu e rău, nu e rău de loc, dar trebuie oare să fii un romantic ireductibil, un umanist sentimental, un soț ideal, ca să observi că printre atâtea obiecte, pe cât de realiste pe atât de fundamentale, parcă-parcă lipsește ceva? Ceva care nu se poate numi, pe cât de irealist pe atât de fundamental, și anume: esențialul.

DESTINUL TRAGEDIEI

Nici un fel de premii la concursul conservatorului parizian — clasa tragedie. Presa deplînge situația, pe bună dreptate: un teatru fără talente tragice nu vestește nimic bun, nimic înfloritor. La bărbați, nu s-a putut acorda nici premiul întâi, nici premiul al doilea. Prima mențiune s-a decernat unui student care a jucat un personaj cornelian în stil comic! O altă mențiune a revenit unui tânăr care «a rămas tot timpul în registrul dramatic dar nu s-a putut ridica nici o clipă pînă la tragic»... Și mai gravă a fost situația la femei. Aici nu s-a putut decerna nici mențiunea întâi. O singură studentă a obținut mențiunea a doua, avînd meritul că «a știut să se facă ascultată...»

Firește, nu trebuie să generalizăm pesimist. Noi — cei care știm cît ținea Marx la definiția shakespeariană a lumii ca o scenă, ca un teatru în care toți oamenii sînt actori — deschidem zilnic jurnalele la pagina externă și constatăm lesne că în domeniul genului tragic avem de unde acorda și premiul întâi, și premiul al doilea, și unor bărbați, și unor femei, eroi care depășesc drama și se ridică pînă la tragic prin acea luptă fără de care nu există nici viață și deci nici teatru, nici zăre, nici conservatoare și nicidecum conservatori.

Nici o grijă, deci. Chiar și fără tragedieni profesioniști, tragedia nu va dispărea cu una, cu două. Destinul tragediei e optimist.

Radu COSAȘU

MOSCOVA:

al VII-lea festival internațional al filmului

De la trimisul nostru Traian STOICA

Animația estivală a Moscovei capătă în aceste zile un spor de intensitate deosebită datorită celui de-al VII-lea Festival internațional al filmului, care se desfășoară în capitala Uniunii Sovietice între 19 iulie și 2 august. Cele 69 de steaguri care flutură deasupra marelui hotel Rossia — unde sînt găzduiți oaspeții festivalului — marchează participarea a tot atîtor țări de pe întreg globul la această prestigioasă manifestare artistică.

La fiecare festival, organizatorii oferă o retrospectivă a filmului sovietic; anul acesta ea va fi închinată unei teme de mare interes: *Contemporanul nostru pe ecran*. Deschizînd festivalul, — în Palatul Congreselor din Kremlin — președintele Comitetului de Cinematografie de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., Alexei V. Romanov, a comunicat în alocuțiunea sa că înfîlirea din anul acesta se desfășoară sub semnul unor nobile și înălțătoare aspirații ce urmăresc o artă cinematografică umanistă, o artă ce slujește pacea și prietenia între popoare.

La ora cînd apar aceste rînduri, festivalul este în plină desfășurare. Pe ecranul concursului de filme de lung metraj au rulat sau vor rula realizări din țările socialiste: R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.D. Germană, R.S.F. Iugoslavia, R.P. Mongolă, R.P. Polonă, R.S. România, R.P. Ungară, R.D. Vietnam, U.R.S.S. De asemenea, — pentru a mai consemna doar cîteva țări — sînt prezente Austria, Anglia, Danemarca, Franța, R.F. a Germaniei, Italia, Japonia, Norvegia, S.U.A.

Înainte de a fi văzut, în cadrul competiției, filmul românesc «Mihai Viteazul» al lui Sergiu Nicolaescu a fost prezentat, încă din dimineața zilei de 19 iulie, ziaristilor străini, care l-au urmărit cu vie participare. Pe ecranele orașului-gazdă rulează, în afara festivalului, filmele noastre *Serata* (Malvina Urșianu se află și ea la festival), *Zestrea domniței Ralu*, B.D. *Întră în acțiune*, filme ce cunosc o mare afluență a publicului moscovit. Doar un singur amănunt: pe scena cinematografului Kosmos — unde se proiectează *Zestrea domniței Ralu* — au fost prezentați iubitorilor de film actorii Amza Pellea și Irina Gărdescu, regizorii documentariști Eugenia Gutu și Octav Ioniță. Asistența le-a făcut o călduroasă primire.

în luptă pentru a doua independență

San José. Imagine din timpul demonstrației de solidaritate cu greva pe termen nelimitat a celor 8 000 de muncitori de pe plantațiile companiei «United Fruit» din Costa Rica, grevă declarată pentru majorarea salariilor, îmbunătățirea condițiilor de lucru, adoptarea de măsuri care să ducă la îndepărtarea dominației capitalului străin. Mișcarea pentru independență economică, care se manifestă din ce în ce mai intens în țările continentului latino-american, este caracterizată de numeroși observatori ca fiind «o luptă pentru a doua independență», pentru eliberarea de sub exploatarea exercitată de capitalul străin.





▲ Liderul laburist Dominic Mintoff (în centru) la preluarea prerogativelor de șef al guvernului maltez.

MALTA ARUNCĂ BALASTUL

De la 17 iunie grupul micilor insule ale arhipelagului maltez — 316 kmp, aproximativ 330 000 locuitori — este prezent aproape fără întrerupere în rubricile de actualitate internațională ale ziarelor și revistelor. Malta constituie totodată una dintre temele abordate cu prioritate, în aceste zile, în cancelariile diplomatice din Londra, Washington, la sediul N.A.T.O. Totul a pornit de la un fapt în aparență oarecare. La data menționată, rezultatele unui scrutin au consacrat victoria partidului laburist — 28 locuri în parlament, față de cele 27 ce au revenit partidului naționalist — și, o dată cu aceasta, formarea unui nou guvern, sub conducerea liderului laburist Dominic Mintoff. Ceea ce a proiectat Malta între evenimentele de pe arena internațională, ceea ce a stîrnit agitație în cercurile diplomatice și militare ale unor puteri occidentale au fost acțiunile ce au urmat instalării noului guvern din La Valletta: expulzarea de pe insulă a amiralului Gino Birindelli, comandantul forțelor navale din sectorul sud-european al N.A.T.O., anularea proiectatei vizite a unui grup de nave ale flotei a VI-a a S.U.A. — afirmîndu-se totodată că nu există un tratat care să dea flotei americane din Mediterana dreptul de a folosi porturile malteze — și, mai ales, declarația din 30 iunie a guvernului maltez prin care se arată că Acordul de apărare încheiat în 1964 între Malta și Marea Britanie nu mai este în vigoare, fiind necesare noi aranjamente «care vor salvagarda suveranitatea Maltei și vor asigura un nivel de trai mai sigur și mai ridicat».

Ce evidențiază toate acestea? O nouă opțiune — și anume că Malta urmărește să se elibereze definitiv de balastul pe care-l constituie prezența N.A.T.O. și a bazelor militare engleze — care afectează independența cucerită în 1964 — să stabilească un statut de neutralitate, să dezvolte relații reciproc avantajoase, bazate pe egalitatea în drepturi, cu toate statele lumii și să impulsioneze dezvoltarea econo-



▲ Sprijinul acordat noului guvern s-a concretizat nu numai în manifestațiile prin care a fost salutat victoria în alegeri a partidului laburist (în fotografie), dar și prin reluarea lucrului la șantierul naval, ai căror muncitori se aflau în grevă din noiembrie anul trecut.

mică a țării. Sînt, la urma urmei, cerințe conforme cu tendințele ce se manifestă astăzi cu pregnanță pe diferitele meridiane și paralele ale globului. Se pare însă că Londrei îi vine greu să renunțe cu totul la această veche piatră prețioasă a coroanei britanice — cum era denumită. Astfel, în timp ce reacția oficialităților a fost foarte contradictorie — afirmîndu-se că acordul din 1964 rămîne în vigoare și făcîndu-se referiri la «asocierea îndelungată, cu rădăcini istorice, dintre Marea Britanie și Malta», precum și la «importanța strategică a bazelor din insulă», dar consimțindu-se în același timp, cu reticență, la inițierea de convorbiri — presa engleză a declanșat ceea ce agențiile internaționale au caracterizat drept «o campanie pentru a sili guvernul maltez să se supună». Cercurile N.A.T.O. — care concep insula drept principalul punct de sprijin între Gibraltar și bazele americane din Turcia — se agită și ele. Referindu-se la amenințările mai mult sau mai puțin voalate ce se fac auzite la adresa Maltei, ministrul informațiilor al acestei țări, P. Noudi, sublinia însă, recent, că toate acestea sînt sortite eșecului. Malta — a precizat el — a adresat Consiliului de Securitate o declarație specială prin care a informat O.N.U. de faptul că vechiul acord militar anglo-maltez și-a pierdut forța de lege și, în cazul cînd amenințările vor continua, guvernul maltez va cere ajutorul O.N.U.

I.C.

▲ Afirmîndu-și hotărîrea de a nu mai permite «ancorarea» Maltei la N.A.T.O., noul guvern din La Valletta a subliniat că folosirea arhipelagului maltez de către N.A.T.O. nu se bazează pe nici un acord. Organizația militară atlantică are în fapt doar o autorizație provizorie și limitată.

mapamond '71

de Ioan GRIGORESCU

soldatul albastru

Exista acum o sută de ani un sat de indieni aparținînd tribului Cheyenne, undeva, pe lângă Sand Creek, în așa-numitul Far West al Statelor Unite. Și exista pînă mai acum cîțiva ani, în sudul Vietnamului, un sat cu poeticul nume de My Lai. Pe cel dintîi oamenii l-au uitat, nici numele nu i-l mai știu, al doilea însă, deși nimic, ras de pe fața pămîntului, continuă să apese conștiințele și numele lui să răsună acuzator. Dispariția ambelor, deși produsă la un secol distanță, primul aflîndu-se pe o parte a globului pămîntesc, iar al doilea pe cealaltă parte, este opera aceluiași om cu arma de sub drapelul cu cele cincizeci de stele.

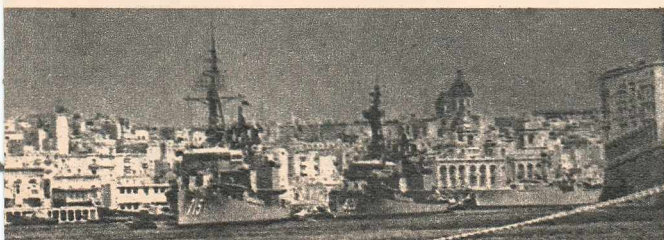
La 29 noiembrie 1864, două escadroane de cavalerie ale statului Colorado, sub ordinele colonelului Chivington, au trecut prin foc și sabie, într-un demențial carnagiu, întreaga populație din tribul Cheyenne sub pretextul că ticăloasele «piei roșii», indienii, îndrăzniseră să-și apere pămîntul atunci cînd admirabilele și civilizatele «fețe palide» au venit să-l izgonească. Această atroce expediție, terminată printr-un masacru de o inegalabilă cruzime, a fost calificată de generalul Miles drept «cea mai ignobilă și cea mai injustă crimă din analele Americii» și, pînă cînd pămîntul să audă și să se cutremure de cuvîntul My Lai, ea a avut toate șansele să-și păstreze întîietatea în letopisețul negru al «Lumii Noi». Dar a venit afacerea Calley într-o țară care își «domesticise» de mult vestul sălbatic și care, prin ceea ce dăduse științei și civilizației moderne, se pretindea bastion al civilizației occidentale.

Un scriitor, Theodore V. Olsen, a scris despre exterminarea indienilor din tribul Cheyenne un roman intitulat «Arrow in the Sun», iar un cineast, Ralph Nelson, a tras după acest roman un film — «Soldier Blue». Cînd după ultimul cadru al filmului se aprinde lumina în sălile de proiecție, tăcerea oprimentă, rușinea, jena și indignarea planează grele — împiedicîndu-i pe oameni să se privească în ochi. Albul ecranului rămîne parcă inundat de sîngele nevinovat, strigătele de durere, țipătul torturilor, gemetele morții umplu încă mult timp cu ecoul lor urechile celor care au asistat la deșănțata aplicare a ordinului de exterminare dat de colonelul Chivington. Femei violat, copii transformați în ținte vii pentru tirul misiunii «pacificatoare», sînge improșcat, atîta sînge incît, pentru prima dată, m-am bucurat că ecranul de cinematograf încă nu transmite imaginea în relief, altfel am fi ieșit toți cu hainele stropite de roșu. Apoi bravul colonel felițîndu-și trupele barbare și, în sfîrșit, un simulacru justițiar, amenințarea cu trimiterea comandantului măcelar în fața curții marțiale, dar totul se transformă într-un sinistru bluf, căci «eroul» demisionează din armată și, în calitatea lui de fost pastor metodist, se întoarce cucernic să păstorească oile Domnului. În schimb, alt acuzat ajunge în fața curții marțiale, și acesta este un pașnic «soldat albastru», ucenic naiv la meseria de om, care a cutezat să se revolte în fața nedreptății strigătoare la cer și să nu se supună ordinului criminal de a ucide mișelește oameni nevinovați.

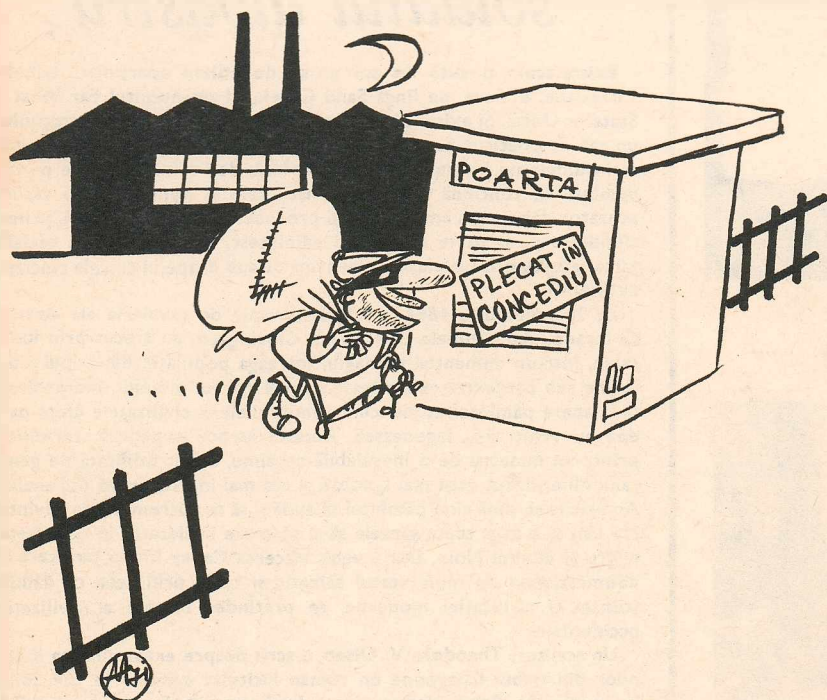
Despre My Lai nu s-a scris încă nici un roman și nu s-a turnat nici un film. Și totuși, prin frapanta coincidență dintre cele două «fapte de arme», situațe la un secol distanță unul de altul, toată lumea are impresia că Ralph Nelson n-a vrut să facă altceva decît o aluzie cît mai transparentă la actualitate. Eroare, profundă eroare! Nelson a declarat că a auzit despre masacrul comandat de Calley la My Lai abia a doua zi după ce turnase ultima scenă din masacrul cheyennilor. Faptul că, de data aceasta, «orice coincidență și asemănare cu faptele și persoanele reale» a fost cu adevărat întîmplătoare nu minimizează ci, din contră, întărește forța aluziei. Este drept, după măcelul de la My Lai, Calley a ajuns în fața judecătorilor, dar a ieșit oarecum cu fața curată. Condamnîndu-l, o anumită Americă simțea că se autoblatează și vigoșii ei apărători au început să se întrebă: unde se va ajunge dacă, în lupta pentru apărarea «libertății» și «democrației», vor pedepsi fiecare zelos care, prins de elanul fierbințelii, mai trece pe sub tirul mitralierelor un fleac de cîteva sute, mii sau milioane de «subdezvoltați»? Văzînd «Soldatul albastru», tradiționalul Middle West și puritanul Sud s-au revoltat. Aceleași strigăte indignate s-au auzit și după formală condamnare a bravului Calley și a soldaților săi nealbaştri care au operat cu armele colonelului Chivington pe undeva prin Vietnamul de Sud.

Ce tristețe cumplită, ce adîncă dezamăgire te cuprinde cînd trebuie să recunoști că America lui Chivington și Calley este aceeași Americă a lui Lincoln și a primului om care a pus piciorul pe Lună! Ce neconsolată durere să descoperi alături de marile spirite ale unui talentat și vigoșos popor existența crimei perpetue, alături de tehnologia cea mai avansată tehnica abjectă a omorului mereu «scuzabil» și mereu scuzat tocmai în numele a ceea ce acest popor are mai sacru și mai înălțător!

...Exista acum o sută de ani un sat de indieni aparținînd tribului Cheyennilor care, după ce a fost exterminat, s-a dus în uitare și nimeni nu-și mai amintește de numele lui. Și a mai existat, în sudul Vietnamului, un sat cu poeticul nume de My Lai pe care nimeni nu-l poate uita. Dar el va exista în continuare, ca atîtea sute și mii de sate arse, pirjolite, rase de pe fața pămîntului într-un război crud și nedrept, care renasc ca într-un perpetuu coșmar al asasinilor: ineputizarea victimei, continua ei regenerare, neîngenuncherea ei, neostoita-ridicare la luptă, pînă la istovirea și la prăbușirea criminalului.

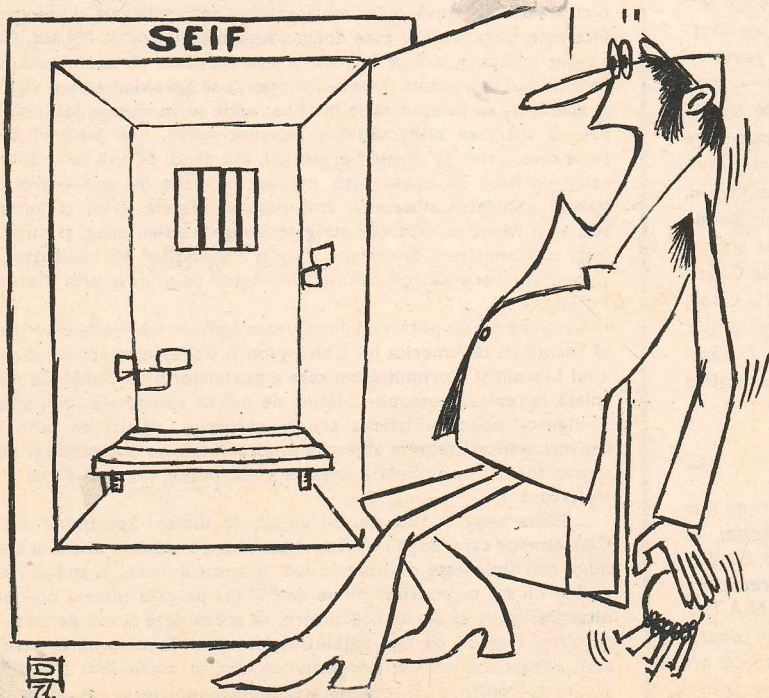


ADRIAN ANDRONIC



BAR + BAR = BARBAR

ANTON DRAGOȘ



FRUMUȘEȚE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL: 1) Foarte frumos — Lumea lui Făt-Frumos. 2) Face fața frumoasă — Cel frumos a fost frate cu Vlad Țepeș. 3) Grații — Autorul povestirii «Frumoasa de pe Mississippi». 4) Muza astronomiei (mit.) — Frumoasa din opereta lui Offenbach. 5) Scrisorică — Start fără... finiș! 6) Continent — Eroină din romanul «Viața-i frumoasă, băieți» de Dumitru Almaș. 7) Simbure de piersică! — Imperativ al creației — Bărbierit. 8) «Hrană» fumătorilor — Frumos arbore ornamental. 9) Pantere! — Mesagere ale frumuseții (sing.) — Tinără nespuse de frumoasă din piesa «Rețeta fericii» de Aurel Baranga. 10) Zeul artelor frumoase (mit.) — «... de frumuseți», poezie de Nichita Stănescu. 11) Frumoasa fără brațe — Înălțător de frumos.

VERTICAL: 1) Autorul ciclu-

lui de lieduri «Frumoasa morăriță» — Întoarceți-vă! 2) Petrecere frumoasă! (pl.) — Creatorul operetei «Frumoasa Galateea». 3) Frumusețea florilor (sing.) — Domnie (fig.). 4) Autorul basmului «Făt-Frumos din lacrimă» — În mijlocul peluzei! 5) Distanțați — Comună în Italia. 6) La nouă jumătate! — Capul Afroditei! — Erou central! 7) Părere! — Face față. 8) «... lui Făt-Frumos», operetă de Radu Șerban (neart.) — Ceață zgomotoasă. 9) Cap de Adonis! — Frumoasa iubită a lui Petrarca — Zel! 10) Cea mai frumoasă (pl.). 11) Oneste! — Autoarea poeziei «Frumoase-s cîmpiile vieții». 12) Una dintre eroinele povestirii «Frumoasele» de Nicolae Velcea — Nadă pentru pești (reg.).

Adam STOICA

Cuvinte rare: NALS, LAIE, NART.

Dezlegarea jocului «DIN LUNGA TIMPULUI CĂRARE», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) SAPTAMINALA. 2) ERE — MILENAR. 3) CANCAN — LUNI. 4) ORDIN — VIATA. 5) LEUT — AE — L — D. 6) E — LEAGAN — AN. 7) AA — SECUNDA. 8) AC — ATR — NOE. 9) RUG — AED — PST. 10) AMIAZ — CATEI. 11) TARDIV — ZIAR.

carte

● **George Macovescu: Virsele timpului.** Volumul adună între copertele lui articole scrise într-o perioadă de timp de aproape patru decenii: 1933—1971. Cartea prilejuește o lectură pasionantă fiindcă e scrisă cu pasiune pentru adevăr. Pentru acel adevăr confirmat de mersul vieții, al istoriei, descifrat în realitățile sociale și spirituale de ziaristul și scriitorul militant, mereu aflat pe pozițiile de luptă revoluționară a partidului nostru. Valoarea documentară a cărții e de necontestat. Mai subliniem însă limpezimea și precizia stilului, expresivitatea acestuia (Editura Cartea Românească).

● În colecția Biblioteca pentru toți a apărut **Eminesciana de Perpessiciu.** Cartea cuprinde, după cum precizează criticul, «o culegere de articole, de inegală extensie, pe care autorul volumului le-a scris de-a lungul celor treizeci de ani cîți a petrecut în intimitatea manuscrisurilor eminesciene». Lucrarea a fost întocmită sub însăși supravegherea regretatului om de cultură. Tabel cronologic de Dumitru D. Panaitescu (Editura Minerva).

● În Editura Meridiane a apărut în două volume: **Mode și veșminte din trecut** de Al. Alexianu. Lucrarea evocă «cinci secole de istorie costumară românească».

● Tot în aceeași editură a apărut un volum de **Pagini alese** de George Bernard Shaw. Traducere, prefață și note de Andrei Bantaș. Selecție de Radu Lupan.

● În principiu, critica noastră literară e de acord cu existența mai multor modalități de exprimare, cu diversitatea stilurilor. În practică, numeroși au fost criticii care au promovat unilateral un anumit gen de poezie: absconsă, ermetică pînă la absurd sau de un alambicat delir verbal. În schimb, un volum de poezie ca **Vioara roșie** de Victor Tulbure, poezie de armonioasă expresie și de mesaj clar, nu s-a bucurat de atenția cuvenită din partea criticii. Din acest loc, această anomalie a mai fost semnalată de câteva ori...

● Romanul prozatorului rus Leonid Borisov: **Calul de șah merge cotit** a apărut în colecția Meridiane a Editurii Univers. În românește de M. Mihăilescu și Al. Samoilă.

● În Editura științifică a apărut volumul **Geografia energiei electrice** de A. Cogălniceanu.

cinema

● **Floarea Soarelui** (coproducție sovieto-italiană). Reîntîlnire cu De Sica, apărătorul umanismului și al cauzelor drepte. O distribuție de mîna întâi: Sophia Loren, Marcello Mastroianni, Liudmila Saveliieva (Război și Pace).

● **Secretul planetei maimuțelor.** O continuare a Planetei maimuțelor. Neașteptate stîngăci, naivități, vulgarități, concesii făcute filmului de ficțiune comercial și aventuri în sine. Actorii, aceiași: Charlton Heston, Kim Hunter, Maurice Evans, Linda Harrison, Paul Richards, Victor Buono. De altfel, calitatea proastă a filmului nu miră: regia nu-i mai aparține lui Franklin J. Schaffner, un meseriaș onorabil, ci obscurului Ted Post.

● **Cum am declanșat al doilea război mondial.** Peripețiile cu haz ale unui soldat inimos dar ghinionist. Regia — Tadeusz Chmielewski, după cartea lui Kazimierz Slawinski, «Aventurile soldatului Dolas». Coproducție a studiourilor din R.P. Polonă și U.R.S.S. În distribuție — Marian Kociniak, Wirygiliusz Gryn, Emil Karewicz, Jean-na Jedryka, Waclaw Kowalski, Lech Ordon.

● Din scurt metrajele acestei săptămîni: **Printre tineri,**



Liudmila Saveliieva

Privind prin ferestrele timpului, Școala românească de matematică, După zece ani, Sportul în școală, Vîrsta opțiunilor, Victor Eftimiu își aminteste, Procesul pășirii, Întîlnire cu vechii mei prieteni.

● Mari cineaști pe ecranele noastre: **Andrzej Wajda** (Cenușă), **Franco Zeffirelli** (Romeo și Julieta), **Mihail Kalatozov** (Cortul roșu), **René Clair** (Serbările galante).

● O veste tristă din Madrid: marele cineașt progresist Juan Antonio Bardem, căruia de multă vreme nici un producător occidental nu-i pune la dispoziție mijloace financiare, a acceptat un compromis jalnic — o melodramă muzicală cu Sarita Montiel.

disc

● De pe plaiurile oltenesti ne cîntă iarăși **Gheorghita Ristea.** O voce frumos timbrată, un temperament pe măsura repertoriului: «Oltule cu apă lină», «Bate frunza-n dungă», «Mă dusei pe vale-n luncă» și «Cînd plecai, maică, de-acasă». Orchestra de muzică populară a RTV (dirijor, Radu Voinescu) asigură acompaniamentul adecvat (EPC-10 171).

● Printre nenumăratele «stele cu nume» ale muzicii noastre populare cităm și numele **Georgetei Stoica.** Recenta înregistrare, cuprinzînd «Colo-n vale-ntr-o liveze», «De cînd neica mi s-a dus», «Mi-a trimis neica cuvînt» și «Ajun-gă-te, maică, ajungă», vine să sporească încrederea ascultătorilor în frumosele calități vocale ale Georgetei Stoica, o admirabilă interpretă și poetă a folclorului (EPC-10 169).

● Frații **Petreuș** (lon-voce, Ștefan-vioară) dezvăluie rădăcini a-dînci ale melosului popular. E de ajuns să ascultăm: «Mare ploaie-a fost azi noapte», «Horea găinii de pe Iza», «Marie, oșanca mea», «Jocul poienarilor» sau «Zi-i, ceteraș, de băut» (EPC-10 175).

plastică

● **Expoziția de artă plastică a elevilor.** Prezentarea celor mai semnificative lucrări ale elevilor atestă nu numai o multitudine de centre de creație orășenești și comunale, dar și ampla preocupare a școlii pentru arte. Reflectînd o gamă tematică largă, de la peisaj la aspecte ale construcției socialiste, de la portret la rememorarea istorică sau meditația simbolică etc., lucrările înfățișează efortul celei mai tinere generații de a-și însuși măiestria artelor abordînd diverse mijloace de exprimare (Dalles).

● **Imagini din Peru.** Expoziție documentară de fotografii ce înfă-

țișează vechi civilizații și culturi care au strălucit cu milenii în urmă (Nazca etc.) și ale căror vestigii mai dăinuie în Anzi sau în Sierra centrală; obiceiuri patriarhale cultivate și astăzi; vechi monumente de arhitectură din Lima sau Cuzco; în sfîrșit, aspecte din viața economică și cotidiană a acestei țări latino-americane (sala Ateneului român).

● Șase absolvenți ale Institutului de arte plastice — D. Botez, G. Steirian, E. Maluhin, P. Drăgan, I. Ionescu și M. Constantinescu — își prezintă lucrările de diplomă (tapiserii) în sala de expoziții a Muzeului de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România. Dincolo de influențele picturii în construcția imaginilor, remarcabile sînt căutările unor armonii decorative pline de fantezie.

● **Iosif Tóth** — pictură. Artistul din Tirgu Mureș își extrage temele din tezaurul folcloric («Iovan Iogovan» etc.), din creațiile marilor scriitori (Eminescu, Voiculescu ș.a.) ori din peisajul orașului său. Echivalențe plastice ale unor lucrări literare, imaginile sînt limpezi și accesibile, realizate printr-un montaj geometric decorativ (holul Universității populare — Dalles).

● **Expoziția Silviei Teodorescu** prezintă o nouă: folosirea unei mase plastice: polistirenul. Casant și transparent, el permite artistei folosirea a două tehnici de construcție a imaginii: cea a mozaicului (ca în tabloul simbolic: «Oneștiul nou») sau a utilizării lui în pastă, tehnică adecvată pentru obținerea unor nuanțe cromatice bogate și transparente neașteptate (Centrul de documentare al Ministerului Industriei Chimice).

● **Peisaje, flori, portrete și numeroase compoziții** («Meșterul de viori», «Cina bătrînelui poet» etc.) expune **M. Nistor** în holul Bibliotecii centrale universitare. O privire ingenue asupra realității, realizată într-o exuberanță cromatică, adeseori nestăpînită.

A încetat din viață **M.H. Maxy** (1895—1971), unul dintre ultimii reprezentanți ai pleiadei de pictori care între cele două războaie mondiale au dat strălucire picturii românești. Abordînd toate genurile, de la peisaj la compoziție, de la natura moartă la portret, Maxy a practicat o pictură cu o accentuată orientare socială. A fost maestru emerit al artei și o lungă perioadă directorul Muzeului de artă al R.S.R.

muzică



Aura Urziceanu

● Cu regretabilă întîrziere (determinată de condițiile noastre de apariție) ne facem o plăcută îndatorire de a consemna și noi frumosul succes obținut într-o majoră confruntare internațională de tinerii noștri interpreți de muzică ușoară **Aura Urziceanu, Mihaela Mihai și Aureliu Andreescu.** La cea de-a 13-a ediție a Festivalului de la Knokke (Belgia), titlul de

cîștigător al «Cupei Europei», care se decernează nu personal ci echipei naționale cele mai omogene sub raportul valorii artistice, a revenit echipei noastre, clasată prima din 9 țări participante. În plus, **Aura Urziceanu**, care a dobîndit și premiul presei internaționale, a fost selecționată pentru concursul final disputat între cinci interpreți europeni și cinci americani, și a cîștigat și invidiatul trofeu «Cupa internațională». Felicitări celor trei interpreți care ne-au reprezentat cu cinste și în special multitalentatei **Aura Urziceanu.**

teatru



Adela Mărculescu

● **Cibinum '71** — festivalul sibian de prestigiu și tradiție — ne anunță că manifestările sale teatrale vor fi susținute de trupa locală prin două premiere:

— la secția română, **Povestea dulgherului și a frumoasei sale soții** de Radu Stanca (premieră pe țară), în regia lui Dan Alecsandrescu și scenografia lui Erwin Kuttler, avînd în distribuție pe **Adela Mărculescu** (de la Naționalul bucureștean) alături de actorii sibieni **Ion Buleandru, Livia Baba, Mircea Hindoreanu, Ovidiu Stoichiță și alții;**

— secția germană a aceluiași teatru va prezenta, în cadrul festivalului, o a doua premieră pe țară, piesa lui **Octav Măgureanu Rugul**, în regia lui **Hans Schuschnig** și decorurile lui **Helmut Stürmer.** În distribuție: **Kurt Conradt, Karlheinz Maurer, Christian Maurer, Ernst H. Groh, Mircea Breazu ș.a.**

● **Poveste neterminată** de **Alec Popovici** (Teatrul de stat din Oradea): cunoscutul text sprintar, care a oferit teatrului bucureștean «Ion Creangă» unul dintre cele mai proaspete și mai fanteziste spectacole educative ale sale, văzut de astă dată de **Dorel Urlățeanu** într-o viziune regizorală inedită la care au colaborat muzica lui **Vasile Veselovschi** și scenografia **Elizei Popescu-Zisiade.** În distribuție: **Dorel Urlățeanu, Jean Săndulescu, Elisabeta Jar, Ana Popa, Doina Urlățeanu, Corneliu Zdreheșu și alții.**

● O scrisoare pierdută, celebra piesă a lui **Caragiale**, din nou anunțată în repertoriul Teatrului «Bulandra». După succesul de lungă respirație al spectacolului cu piesa «D-ale carnavalului», să sperăm că și de mult făgăduita remontare a «Scrisorii...» va răspunde, în toamnă, tuturor așteptărilor noastre.

televiziune

DEZBATERI — COMENTARII — REPORTAJ. Teme în atenția emisiunii STOP-cadru: spiritul inovator; industria locală; spațiile comerciale din noile cartiere (Iuni). **Blocnotes** — Eugen Mandric (marți). Tot marți, o binevenită anchetă-reportaj pe tema esteticii vitrinelor. O

altă anchetă, de data aceasta în domeniul realizării planului de investiții, întreprinde rubrica «Confruntări» (miercuri). Teleglobul programează un itinerar peruvian (miercuri).

MUZICĂ. Un rezumat al Festivalului de muzică de cameră **Brasov—1971** (duminică). «Cîntăm patria și partidul» — o emisiune de cîntece și versuri (Iuni). Recitalul unui tînar și înzestrat violonist — **Virgil Simonis** (marți). Cîntă baritonul **Octav Enigărescu** (miercuri). Un nou concert al înzestratului naist **Gheorghe Zamfir**, cu concursul altor virtuozii ai instrumentelor populare, precum **Ion Lăceanu, Toni Iordache ș.a.** (sîmbătă).

TEATRU. În reluare — «Minunata pantofăreasă» de **F.G. Lorca**, cu **Coca Andreescu** și **Mihai Fotino** (duminică). Și o premieră TV — «Ion Anapoda» de **G.M. Zamfirescu**, în distribuție cu **Silviu Stănculescu, Nineta Gusti, Dora Chertea, Mariela Petrescu ș.a.** (marți). Teatru scurt: «Unul dintre noi» de **Radu Bădilă**, în regia **Letiției Popa** (Ioi).

LITERATURĂ. **George Ivașcu** despre **Vasile Alecsandri** (marți). La «Cronica literară», **S. Damian** prezintă «Apozițimul posibil» de **Al. Simion** și «În văpaia lunii» de **Fănuș Neagu** (marți). Din nou despre **Vasile Alecsandri** în emisiunea «Biblioteca pentru toți», cu participarea profesorilor **Paul Cornea** și **Ovidiu Papadima** (Ioi).

FILM. «Patru» — premieră pe țară (duminică). O peliculară de antologie — comedia satirică **«Nimeni nu știe nimic»** (miercuri).

SERIALE, ROMANE-FOILETON. «Roșu și negru» după **Stendhal** (II). Chiar nu se jenează nimeni din personalul tehnic TV pentru halul în care a fost proiectată prima parte a pelicularii? (Iuni). Serialul sovietic «Atragem focul asupra noastră» (II) (marți). «Pădurea spinzuraților (II) (vineri). Noul episod al primului serial românesc «Urmărirea» de **Eugen Barbu** și **N. Mihail** se intitulează «Recepție la von Braun» (sîmbătă).

DIVERTISMENT. După sumarul anunțat, Magazinul emisiunii duminicale «Post-meridian» nu diferă prea mult de o teleenciclopedie (duminică). Frunțași ai cîntului și jocului bănețean, oaspeți ai emisiunii «Vetre folclorice» (duminică). Concertul laureaților — reluat și de televiziune — **Concursului național de creație și interpretare de muzică ușoară românească Mamaia-1971** (duminică). Steaua fără nume — folclor (Iuni). Recital **Anda Călugăreanu** (marți), **Angela Simileia** (Ioi) și **Dova** (sîmbătă). Un program muzical oferit de televiziunea din **R.D.G.** (vineri).

SPORT. Cărieră și motociclism (duminică). Și gata!

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la concursul Pronosport nr. 30, etapa din 25 Iulie 1971

I A.S.A. Sibiu-C.S.M. Sibiu	x, 2
II Gaz metan-Metal. Cugir	1
III Minerul M.N.-C.S.M. Reșița	1, x
IV C.F.R. Caransebeș-Min. Anina	1, x, 2
V Min. Telic-Corvinul	1
VI Gloria B.M.-Minerul B.M.	2, x
VII Victoria Carei-Olimpia S.M.	1
VIII Arieșul-Metalul Aiud	1
IX Ind. Sirmei-Soda Ocna-Mureș	1
X Electronica Buc.-Metalul Tîrg.	1
XI Petrolul Tîrg.-Prahova Pl.	1, x
XII Progresul Năsăud-Gloria B-ța	1
XIII C.I.L. Gherla-Dermata Cluj	1

FLACĂRA-ALBUM

O reîntîlnim pe actrița AIMÉE IACOBESCU în ultima serie dedicată legendarilor haiduci, «Săptămîna nebunilor»

Fotografie de A. MIHAILOPOL

